

Bestemmingsplan Kern Werkendam

Gemeente Werkendam

Bestemmingsplan

Kern Werkendam

Gemeente Werkendam

Toelichting

Bijlagen

Regels

Bijlage

Verbeelding

Schaal 1:1.000

Datum:

september 2011

Projectgegevens:

TOE01-WER00023-01B

REG01-WER00023-01B

TEK01-WER00023-01B

SVB01-WER00023-01A

Identificatienummer:

NL.IMRO.0870.01BP1008kernWKD-VA01

CROONEN ADVISEURS

ruimtelijke vormgeving & ordening

Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen

T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99

E info@croonen.nl – I www.croonen.nl

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Ligging en begrenzing plangebied	1
1.4	Bij het plan behorende stukken	2
1.5	Leeswijzer	3
2	Beleidsaspecten	5
2.1	Rijksbeleid	5
2.2	Provinciaal beleid	8
2.3	Regionaal beleid	15
2.4	Gemeentelijk beleid	16
3	Beschrijving bestaande situatie	23
3.1	De huidige topografische situatie	23
3.2	De huidige functionele situatie	24
3.3	Ondergrond	24
3.4	Historische ontwikkeling/stedenbouwkundige geschiedenis	28
3.5	Landschappelijke situatie	37
4	Milieuhygiënische- en planologische aspecten	39
4.1	Geluid	39
4.2	Hinderlijke bedrijvigheid	42
4.3	Luchtkwaliteit	45
4.4	Externe veiligheid	47
4.5	Verkeer	49
4.6	Flora en fauna	51
4.7	Water	54
4.8	Kabels en leidingen	59
5	Het bestemmingsplan	61
5.1	Het juridische plan	61
5.2	Planregels	61
5.3	Bestemmingen	62
6	Haalbaarheid	69
6.1	Financieel	69
6.2	Maatschappelijk	69
7	Bronnen	71
7.1	Boeken en rapporten	71
7.2	Websites	72

Bijlagen:

- Nota van inspraakreacties en wettelijk vooroverleg voorontwerpbestemmingsplan 'Kern Werkendam'
- Nota van zienswijzen Kern Werkendam

Separate bijlage:

- Startnotitie herziening bestemmingsplannen kernen Werkendam en Nieuwendijk.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het voorliggende bestemmingsplan vormt een integrale herziening van de kern Werkendam, met uitzondering van het centrumgebied en de omliggende bedrijventerreinen. In de kern geldt momenteel een groot aantal bestemmingsplannen: een aantal grotere en een aantal kleinere herzieningen, wijzigingen en uitwerkingen op deze grotere bestemmingsplannen.

De aanleiding voor de integrale herziening is drieledig. Ten eerste speelt de gedateerdheid van alle vigerende bestemmingsplannen en de verschillende herzieningen, wijzigingen en uitwerkingen een rol. In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is geregeld dat bestemmingsplannen niet ouder mogen zijn dan 10 jaar.

De tweede, niet minder belangrijke overweging, is het verkrijgen van eenduidige juridische regels voor de gehele kern. Momenteel kent het grote aantal vigerende bestemmingsplannen evenzoveel variaties in regels. Dit is niet consistent in relatie tot de toetsings- en handhavingstaak van de gemeente en daarbij bovendien moeilijk –zo niet onmogelijk– uit te leggen aan burgers.

De derde aanleiding heeft te maken met een beperkt aantal recente ontwikkelingen op basis van eerder verleende vrijstellingen/ontheffingen. Deze ontwikkelingen worden middels voorliggend plan geformaliseerd.

1.2 Doel

Het doel van voorliggend bestemmingsplan is het bieden van een actuele en eenduidige juridische regeling voor het toegestane gebruik en de toegestane bouwwerken binnen het plangebied. Onder actueel wordt hierbij verstaan een regeling gebaseerd op de huidige ruimtelijke ontwikkelingen, op het huidige (ruimtelijke) rijks-, provinciaal/regionaal en gemeentelijk beleid en op de thans aanwezige functionele en ruimtelijke structuur van de kern. Tevens heeft het begrip actueel betrekking op het hanteren van een plansystematiek, vormgegeven volgens de thans bestaande juridische inzichten. Eenduidigheid van beleid houdt in dat voor het grondgebied van de gehele kern eenzelfde regeling bestaat voor vergelijkbare situaties.

Deze regeling heeft overwegend een conserverend karakter. Nieuwe grootschalige ontwikkelingen worden niet mogelijk gemaakt.

1.3 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied is gelegen in de gemeente Werkendam en wordt gevormd door de bebouwde kom van Werkendam. Het historisch centrum van Werkendam maakt geen onderdeel uit van het plangebied. Dit geldt ook voor de buitendijkse bedrijventerreinen en het bedrijventerrein 'Bruine Kilhaven 1 t/m 5'.

Ten noorden van Werkendam stroomt de Boven-Merwede/Nieuwe Merwede. Op de plaatsen waar vroeger het Steurgat en de Bakkerskil uitmondten in de Merwede, liggen nu de Biesboschhaven, de jachthaven en de Beatrixhaven. Ten oosten van Werkendam loopt de autosnelweg A27/E311.

Aan de zuidzijde wordt het plangebied begrensd door de Dijkgraaf den Dekkerweg. Aan de noord- en westzijde vormen de Sasdijk en de Bandijk de begrenzing van het plangebied. Aan de oostzijde komt de begrenzing van het plangebied overeen met de bebouwde komgrens. De begrenzing van het plangebied is te zien op navolgende afbeelding.

Begrenzing van het plangebied

1.4 Bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan 'Kern Werkendam' bestaat uit drie delen: een verbeelding, regels en een toelichting. De verbeelding en de regels vormen het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. De toelichting bevat een motivatie en verantwoording van de keuzes die in het bestemmingsplan zijn gemaakt. Daarnaast zijn in de toelichting onder andere het vigerende beleid en diverse milieuaspecten beschreven.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van de toelichting wordt een samenvatting gegeven van het relevante nationale, provinciale en gemeentelijke beleid. Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de huidige ruimtelijke functionele structuur van het plangebied.

In hoofdstuk 4 worden de milieuhygiënische en planologische randvoorwaarden uiteengezet. De juridische opzet van het plan wordt toegelicht in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 komt de economische en maatschappelijke haalbaarheid aan de orde.

2 Beleidsaspecten

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de beleidsaspecten die van toepassing zijn op het plangebied.

2.1 Rijksbeleid

2.1.1 Nota Ruimte

Op 27 februari 2006 is de Nota Ruimte 'Ruimte voor ontwikkeling' in werking getreden. In de Nota Ruimte is het nationaal ruimtelijk beleid vastgelegd tot 2020, met een doorlooptijd naar 2030. Hoofddoel van het nationaal ruimtelijk beleid is om op een duurzame en efficiënte wijze ruimte te scheppen voor de verschillende ruimtevragende functies, de leefbaarheid van Nederland te waarborgen en te vergroten en de ruimtelijke kwaliteit van stad en platteland te verbeteren. Meer specifiek richt het kabinet zich hierbij op vier algemene doelen:

- versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland;
- bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
- borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden;
- borging van de veiligheid.

Deze vier doelen worden in onderlinge samenhang nagestreefd, met de algemene wens om de economische, ecologische en sociaal-culturele waarden van de ruimte te versterken en duurzaam te ontwikkelen. Hierbij wil het Rijk zich niet meer met alles bemoeien, maar strategisch op hoofdlijnen sturen. Onder het motto: 'decentraal wat kan, centraal wat moet' hebben decentrale overheden (provincies en gemeenten) meer ruimte gekregen om hun eigen weg te gaan. Het accent verschuift daarmee van het stellen van beperkingen naar het stimuleren van ontwikkelingen. Met andere woorden: het Rijk legt meer de nadruk op 'ontwikkelingsplanologie' en minder op 'toelatingsplanologie'.

In de Nota Ruimte zijn uitspraken opgenomen die een specifiek nationaal ruimtelijk belang dienen of die zorgen voor een gegarandeerde basiskwaliteit voor alle bewoners van Nederland. Deze (algemene) basiskwaliteit is de ondergrens voor alle ruimtelijke plannen, dus datgene waar een ruimtelijk plan minimaal aan moet voldoen. Hiervoor zijn in de Nota Ruimte generieke regels opgenomen, waaraan alle betrokken partijen zijn gebonden.

Een belangrijke generieke regel is dat in iedere gemeente voldoende ruimte wordt geboden om te voorzien in de natuurlijke bevolkingsaanwas en de lokaal georiënteerde bedrijvigheid. Bundeling van verstedelijking (wonen, werken en voorzieningen) staat hierbij voorop. Dat betekent dat nieuwe functies of bebouwing grotendeels geconcentreerd tot stand moet komen: in bestaand bebouwd gebied, aansluitend op het bestaande bebouwde gebied of in nieuwe clusters daarbuiten. De ruimte die in het bestaande stedelijke gebied aanwezig is, moet door verdichting optimaal gebruikt worden.

Het onderhavige bestemmingsplan 'Kern Werkendam' is in grote lijnen een beheerplan. Er slechts enkele nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt in bestaand bebouwd gebied. De aandacht voor handhaving (conservering) en het creëren van intensivering binnen de bebouwde kom, maken dat het bestemmingsplan conform het ruimtelijke rijksbeleid is.

Behalve generieke regels, waaraan alle betrokken partijen zijn gebonden, creëert het rijk voor ruimtelijke waarden van nationaal belang, de Nationaal Ruimtelijke Hoofdstructuur, ook waarborgen om die te kunnen behouden en ontwikkelen. De Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur omvat gebieden en netwerken, die voor de ruimtelijke structuur en het functioneren van Nederland van grote betekenis zijn. Voor deze elementen draagt het rijk dan ook in het algemeen een grotere verantwoordelijkheid dan daarbuiten. Ze staan voor complexe en/of kostbare opgaven die rijksbemoeienis noodzakelijk maken. Het gaat in de stedelijke sfeer om elementen en opgaven, die voortkomen uit ontwikkelingen met betrekking tot de economie, de infrastructuur en de verstedelijking en uit het onderlinge verband van deze drie ruimtevragende functies. In de meer landelijke gebieden gaat het om elementen en opgaven, die voortkomen uit waarden en ontwikkelingen met betrekking tot water, natuur, cultuurhistorie en landschap.

Het plangebied is niet gelegen binnen een van de gebieden en netwerken die vallen onder de Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur.

2.1.2 Nota Belvédère

De nota Belvédère is geformuleerd door de vier ministeries OC&W, VROM, LNV en V&W. De voornaamste reden voor het in deze nota geformuleerde beleid is de 'toenemende landschappelijke vervlakking'. Om de vervlakking tegen te gaan moet cultuurhistorie sterker richtinggevend worden voor de inrichting van de ruimte. Het Rijksbeleid zal daarvoor goede voorwaarden scheppen.

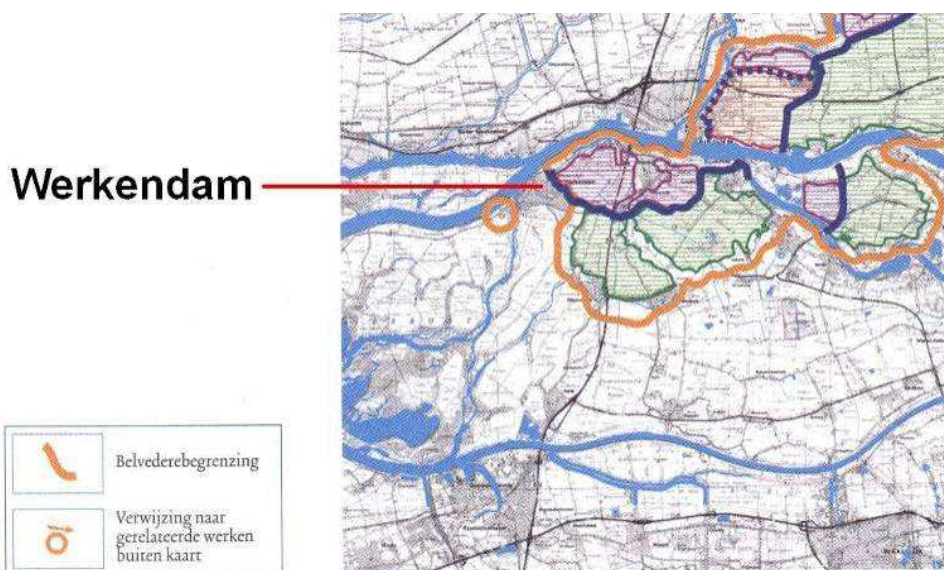
In de nota worden gebieden gewaardeerd voor wat betreft hun cultuurhistorie. Er worden twee soorten gebieden onderscheiden. Op de eerste plaats de Belvederegebieden: 'hoge gecombineerde cultuurhistorische waarden'. Op de tweede plaats de gebieden met 'sectorale cultuurhistorische waarden en een lage ruimtelijke dynamiek'. De gemeente Werkendam behoort tot de tweede soort gebieden. Het beleid richt zich in die gebieden op het herkenbaar houden van de historisch gegroeide situatie en het beschermen van waardevolle elementen. Er wordt vanuit gegaan dat er vele kleinschalige ontwikkelingen plaats zullen vinden en deze moeten worden begeleid.

Voor het gebied waaronder de kern Werkendam wordt geschaard ziet de nota, provincie en gemeente als verantwoordelijke. Het Rijk meet zichzelf een rol aan waarin ze randvoorwaarden aangeeft en faciliteert. Het Rijk levert dan vooral kennis, informatie en wetten en regels die de activiteiten van provincie en gemeenten ondersteunen.

2.1.3 Panorama Krayenhoff - Linieperspectief'

Het plandocument 'Panorama Krayenhoff - Linieperspectief' is opgesteld als basis voor de bescherming en ontwikkeling van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Centraal staat het bevorderen en ook het bewaken van de samenhang bij het werken aan de Linie. Het Linieperspectief schetst een op cultuurhistorie gefundeerde ruimtelijke visie in de vorm van drie kaarten (de Blauwe, Groene en Rode Kaart). De afweging in het integrale ruimtelijke beleid moet nog gestalte krijgen in de provinciale streekplannen.

Blijkens de Blauwe Kaart vormde het gebied ten zuidoosten van de kern Werkendam in het verleden een inundatievlak van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Dit inundatievlak, de kom van de Uppelsepolder, lag voor het Werk aan de Bakkerskil uit 1878 en het Fort aan de Uppelse Dijk uit 1847 (fort Altena).

Belvedèrebegrenzing 'Nieuwe Hollandse Waterlinie'

Als aanzet voor de planologische verankering in streekplannen heeft de visie op de toekomst van de waterlinie een vertaling gekregen in drie planologische regimes. Dat zijn de 'open velden', de 'verdichtingsvelden' en de 'liniegezichten'. Het gebied ten zuidoosten van de kern Werkendam is aangeduid als 'open veld'. Het regime voor deze gebieden is erop gericht de landschappelijke openheid te behouden en te versterken. Factoren als rust, leegte, grondgebonden landbouw en vernatting staan er centraal. Ten oosten van de kern bevindt zich een gebied dat is aangewezen als verdichtingsveld. Deze gebieden behoren niet tot het eigenlijke militair-historische complex, maar zijn van belang om de werking van de Linie in het terrein te verhelleren. Volgens de lijnvisie bieden de verdichtingsvelden de mogelijkheid om het landschappelijk contrast met de open inundatievlakken op te bouwen. Verschillende functies zijn daarbij denkbaar.

Kern Werkendam is gelegen buiten de begrenzing van het Belvedèregebied 'Nieuwe Hollandse Waterlinie'. Op bovenstaande afbeelding is de begrenzing weergegeven.

2.1.4 Monumentenbeleid

Een deel van het culturele erfgoed wordt beschermd via de Monumentenwet (1988). Deze wet geeft het Rijk de mogelijkheid om objecten met een leeftijd hoger dan 50 jaar aan te wijzen als rijksmonument. Rijksmonumenten worden wettelijk beschermd via het vergunningstelsel en bij restauratie zijn financiële middelen beschikbaar. De 'Monumentenwet' geeft daarnaast de mogelijkheid tot aanwijzing van beschermde stads- en dorpsgezichten. Onder stads- en dorpsgezicht worden groepen van onroerende zaken bedoeld die een bijzondere eigenschap hebben en in welke zich een of meer monumenten bevinden. De aanwijzing zorgt voor extra bescherming via aangepaste bestemmingsplannen en het daarbij horende vergunningstelsel. De leeftijdsgrens van 50 jaar schuift steeds op, er komen daarom steeds meer gebouwen bij die rijksmonument kunnen worden.

De Monumentenwet richt zich voornamelijk op bescherming. Wanneer het gewenst is dat monumenten gebruikt worden voor het stimuleren van ontwikkelingen, zullen andere instrumenten een rol moeten spelen. De Monumentenwet geeft aan gemeenten de vrijheid om zelf monumenten aan te wijzen en een monumentenlijst op te stellen. Een gemeentelijk monument mag jonger zijn dan 50 jaar, maar kan geen gebruik maken van de middelen die het Rijk ter beschikking stelt.

Binnen het plangebied staan momenteel drie rijksmonumenten en een gemeentelijk monument. De kern Werkendam is niet aangewezen als beschermd stads- of dorpsgezicht in de zin van de Monumentenwet.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Structuurvisie Ruimtelijke Ordening

Op 1 oktober 2010 is de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (SVRO) vastgesteld door Provinciale Staten. De SVRO bevat de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040). De visie is bindend voor het ruimtelijk handelen van de provincie Noord-Brabant en vormt de basis voor de wijze waarop de provincie de instrumenten inzet die de Wet ruimtelijke ordening biedt. Eén van deze instrumenten is de provinciale verordening. In de Verordening Ruimte zijn de kaderstellende elementen uit de SVRO vertaald in concrete regels die van toepassing zijn op (gemeentelijke) bestemmingsplannen.

De SVRO bevat de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040). De visie is bindend voor het ruimtelijk handelen van de provincie Noord-Brabant en vormt de basis voor de wijze waarop de provincie de instrumenten inzet die de Wet ruimtelijke ordening biedt.

Eén van deze instrumenten is de provinciale verordening. In de Verordening Ruimte zijn de kaderstellende elementen uit de SVRO vertaald in concrete regels die van toepassing zijn op (gemeentelijke) bestemmingsplannen.

De SVRO gaat in op de ruimtelijke kwaliteiten van de provincie Noord-Brabant. Mens, markt en milieu zijn binnen de provincie in evenwicht.

Daarom kiest de provincie in haar ruimtelijke beleid tot 2025 voor de verdere ontwikkeling van gevarieerde en aantrekkelijke woon-, werk- en leefmilieus en voor een kennis-innovatieve economie met als basis een klimaatbestendig en duurzaam Brabant. Het principe van behoud en ontwikkeling van het landschap is in de structuurvisie de ‘rode’ draad die de ruimtelijke ontwikkelingen stuurt. De provincie wil het contrastrijke Brabantse landschap herkenbaar houden en verder versterken. Daarom wordt ingezet op de ontwikkeling van robuuste landschappen, een beleefbaar landschap vanaf het hoofdwegennet en behoud en versterking van aanwezige landschapskwaliteiten.

Binnen de stedelijke structuur worden twee ontwikkelingsperspectieven onderscheiden:

- Stedelijk concentratiegebied (stedelijke regio’s): in het stedelijk concentratiegebied, inclusief de bijbehorende zoekgebieden voor verstedelijking, wordt de bovenlokale verstedelijkingsbehoefte opgevangen. Enerzijds om de steden voldoende draagvlak te geven voor hun functie als economische en culturele motor, anderzijds om het dichtslibben van het landelijk gebied tegen te gaan.
- Overig stedelijk gebied (landelijke regio’s): het overig stedelijk gebied, met de bijbehorende zoekgebieden voor verstedelijking, voorziet in de opvang van de lokale verstedelijkingsbehoefte. Grootschalige verstedelijking is ongewenst en voor woningbouw geldt het principe ‘bouwen voor migratiesaldo-nul’.

Het plangebied valt onder het overig stedelijk gebied. Bij de opvang van de verstedelijkingsbehoefte wordt het accent sterker verlegd van nieuwe uitleg naar het bestaand stedelijk gebied, door in te zetten op herstructurering en onderhoud. Beheer en (her)ontwikkeling van de bestaande voorraad vragen specifieke aandacht. Er wordt ingezet op zorgvuldig ruimtegebruik door de ruimte binnen het bestaand bebouwd gebied zo goed mogelijk te benutten. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de gebiedskenmerken en kwaliteiten van de omgeving.

Voor heel Noord-Brabant zijn gebiedspaspoorten opgesteld. In de gebiedspaspoorten is aangegeven welke landschapskenmerken bepalend zijn voor de kwaliteit van een gebied of een landschapstype. Daarnaast zijn de provinciale ambities weergegeven voor de ontwikkeling van de landschapskwaliteit. Nieuwe ontwikkelingen kunnen een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van nieuwe en gebiedseigen kwaliteiten. Voor de gemeente Werkendam geldt het gebiedspaspoort Land van Heusden en Altena. Het Land van Heusden en Altena maakt onderdeel uit van het jonge rivierkleilandschap met hogere meer zandige oeverwallen langs de rivieren en lager gelegen open rivierkommen in het binnenland.

Kenmerkend voor het Land van Heusden en Altena zijn de rationeel ingerichte grootschalige en open rivierkleipolders en langgerekte meer besloten oeverwallen. Langs de rivieren de Afgedamde Maas, de Bergsche Maas en de Nieuwe Merwede ligt een kralenketting van (kerk)dorpen.

2.2.2 Verordening Ruimte

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is vastgelegd hoe de bevoegdheden op het gebied van ruimtelijke ordening zijn verdeeld tussen rijk, provincies en gemeenten. De provincie kan door middel van een planologische verordening regels formuleren waarmee gemeenten bij het opstellen van ruimtelijke plannen rekening moeten houden. De provincie Noord-Brabant heeft hiertoe de Verordening Ruimte opgesteld. De Verordening Ruimte bestaat uit twee delen. Fase 1 van de verordening is vastgesteld op 23 april 2010 en is in werking getreden op 1 juni 2010. Fase 2 van de verordening is deels een herziening van fase 1, waarbij de verordening op onderdelen wordt aangevuld en gewijzigd. Fase 2 is vastgesteld op 17 december 2010 en op 1 maart 2011 in werking getreden.

In fase 1 van de Verordening Ruimte zijn regels opgenomen met betrekking tot stedelijke ontwikkeling (onder andere op het gebied van wonen en werken), ecologische hoofdstructuur (EHS), waterberging, intensieve veehouderij, glastuinbouw en Ruimtevoor-Ruimte. Fase 2 bevat regels voor een groot aantal andere aspecten, waaronder windturbines, bovenregionale detailhandel en leisure, grondwaterwinning en hoogwaterbescherming. Daarnaast wordt een aantal regels uit fase 1 aangevuld/herzien. Zo bevat fase 2 een regeling met betrekking tot compensatie bij wijzigingen van de EHS-begrenzing en worden een zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit en investeringsregels voor landschapsontwikkeling geïntroduceerd. De regels zijn een doorvertaling van het provinciaal beleid zoals dat is opgenomen in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening.

De regels van de Verordening Ruimte zijn er, in lijn met het beleid van de SVRO, op gericht om het leeuwendeel van de stedelijke ontwikkelingen plaats te laten vinden in de stedelijke regio's en in het bestaand stedelijk gebied. De begrenzingen van de stedelijke en landelijke regio's zijn vastgelegd in de kaarten behorende bij fase 1 van de Verordening Ruimte. In de verordening zijn ook het bestaand stedelijk gebied, de zoekgebieden voor stedelijke ontwikkeling en de ecologische hoofdstructuur begrensd.

Verordening Ruimte fase 1

Het grootste gedeelte van het plangebied is op de kaarten behorende bij de Verordening Ruimte aangeduid als 'bestaand stedelijk gebied'. Buiten het plangebied zijn het gebied ten westen van de Borcharenweg, het gebied ten zuiden van de Draepkilweg en de percelen ten noorden van de Lange Wiep aangemerkt als 'zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling'.

Het Natura 2000-gebied De Biesbosch, ten westen van de kern, maakt deel uit van de ecologische hoofdstructuur net zoals de Merwede en de waterlopen het Steurgat, de Bruine Kil en de Bakkerskil ten zuiden van de kern.

Daarnaast is in het zuiden ook het gebied tussen de Dijkgraaf en Dekkerweg, de Weerenweg en de Grotewaardweg aangewezen als ecologische hoofdstructuur.

In de Verordening Ruimte is beschreven hoe deze gebieden moeten worden beschermd. De gebieden aangewezen als ecologische hoofdstructuur maken geen onderdeel uit van het plangebied.

Het agrarisch gebied rondom de kern is grotendeels aangewezen als verwevingsgebied. Percelen in het noorden, oosten en zuiden van het plangebied maken onderdeel uit van deze verwevingsgebieden. In verwevingsgebieden is sprake van een menging van functies van ondermeer landbouw, wonen en natuur. In deze gebieden is nieuwvestiging van intensieve veehouderijen niet wenselijk maar moet hervestiging en uitbreiding wel mogelijk zijn op plaatsen waar de ruimtelijke kwaliteit of aanwezige functies zich daar niet tegen verzetten. De Merwede en de waterlopen ten zuiden van het plangebied zijn aangewezen als extensiveringsgebied. Extensiveringsgebieden zijn een ruimtelijk begrensd gedeelte van een reconstructiegebied met het primaat wonen of natuur, waar uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van intensieve veehouderijen niet is toegestaan.

Verordening Ruimte fase 2

Op de kaarten behorende bij fase 2 van de Verordening Ruimte is het gebied ten westen van de kern Werkendam aangewezen als 'winterbed'. Tussen het gebied aangewezen als 'winterbed' en de kern loopt een primaire waterkering met beschermingszone. De Bruine Kil en de Bakkerskil, die tevens aangewezen zijn als 'ecologische hoofdstructuur', zijn ook aangewezen als 'zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen' en als aardkundig en cultuurhistorisch waardevol gebied.

Het gebied ten noorden, oosten en zuiden van de kern valt onder het Nationaal Landschap De Hollandse Waterlinie. Een deel van dit gebied is ook aangewezen als cultuurhistorisch waardevol gebied, het gaat om de inundatiegebieden en forten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Een deel van het gebied ten noorden, oosten en zuiden van de kern is aangewezen als agrarisch gebied. Gebieden ten westen en zuiden van de kern zijn aangewezen als groenblauwe mantel. In de groenblauwe structuur (ecologische hoofdstructuur en groenblauwe mantel) is het beleid met name gericht op het behoud en de ontwikkeling van natuurwaarden. In de agrarische structuur is de ontwikkeling van landbouw van belang, en daarnaast de ontwikkeling van natuur, landschap, recreatie, wonen en werken.

2.2.3 Uitwerkingsplan Land van Heusden en Altena

De streekplanuitwerking van de landelijke regio Land van Heusden en Altena geeft voor de gemeenten Aalburg, Werkendam en Woudrichem de nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen aan voor de periode tot 2015 met een doorkijk naar 2020. In de landelijke regio is vraag naar ongeveer 92 hectare bruto bedrijventerrein tot 2020, waarvan 65 hectare bruto voor de periode tot 2015. Daarnaast dienen er ongeveer 2800 woningen gebouwd te worden tot 2015.

Het Uitwerkingsplan Land van Heusden en Altena (vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 21 december 2004) wordt onder meer gebruikt als kader voor de beoordeling en de ontwikkeling van ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, die door de gemeenten worden opgesteld. Bij de planvorming is rekening gehouden met de plannen voor de Wijde Biesbosch van het project Revitalisering Landelijk Gebied.

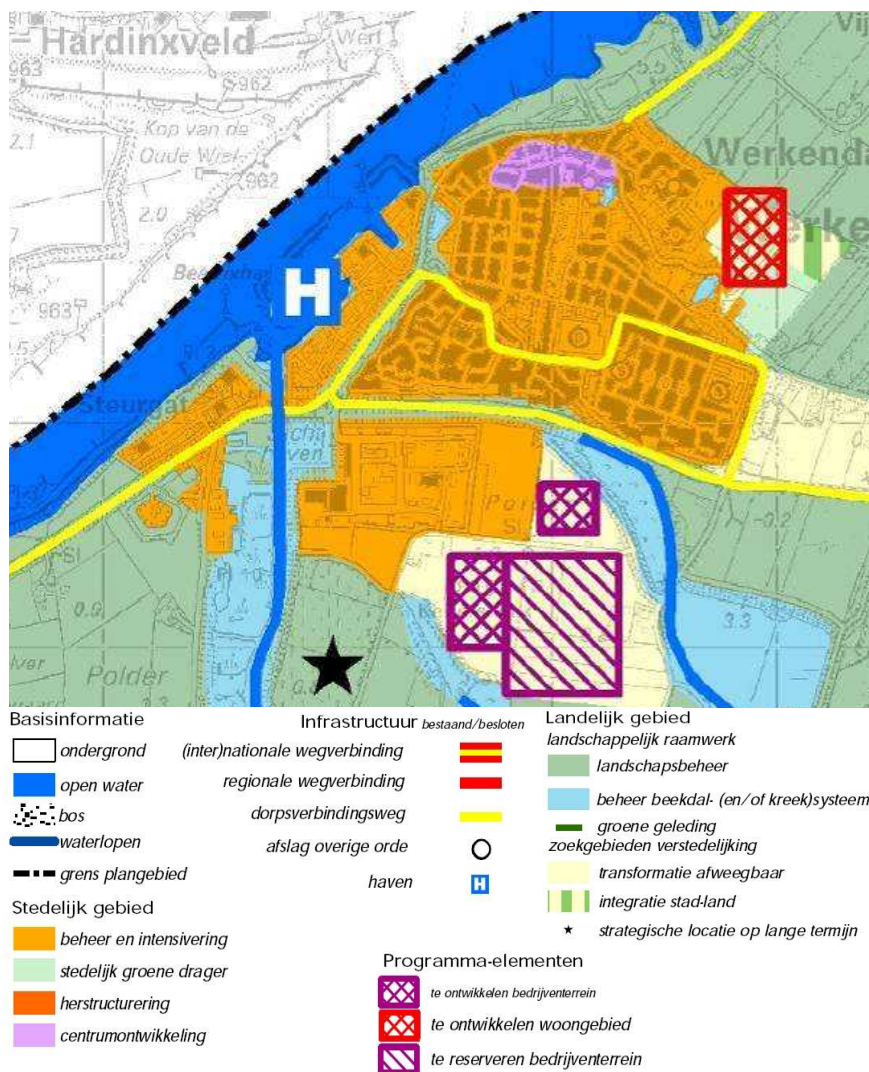
De rust, kleinschaligheid en de openheid zijn volgens het uitwerkingsplan 'het goud' van het gebied. De landelijke regio vormt daarmee een waardevol contrast met de verstedelijkte gebieden aan de overzijde van de grote rivieren. Doelstelling van het uitwerkingsplan is het duurzaam behouden en versterken van deze waarden. De drie gemeenten concentreren het merendeel van nieuwe stedelijke ontwikkelingen in en bij de kernen op de oeverwal. De gezamenlijke keuze de open ruimtes tussen de kernen te behouden waardoor de kernen als aparte eenheden herkenbaar blijven, is een voorbeeld van regionale afstemming.

De gemeenten in de landelijke regio Land van Heusden en Altena mogen ten minste zoveel woningen bouwen als nodig is voor de eigen bevolkingsgroei. De locaties voor woningbouw zijn verspreid in de regio gelegen en vrijwel bij iedere kern liggen zoekgebieden voor verstedelijking. Gemiddeld wordt meer dan 50% van de te bouwen woningen in de regio in het bestaande stedelijke gebied bijgebouwd.

De gemeente Werkendam zal tot 2015 ongeveer 400 woningen binnen het bestaand stedelijk gebied bouwen. In het Uitwerkingsplan worden mogelijkheden voor inbreiding en herstructurering aangegeven. Kansen voor herstructurering zijn er bij De Burcht en op het terrein van het oude Goezate. Ook de herstructurering van een aantal oude wijken biedt kansen voor verdichting.

Daarnaast zullen enkele nieuwe woon- en werkgebieden ontwikkeld worden. Door de ontwikkeling van het woongebied Werkensepolder II (circa 185 ha.) wordt de kern aan de noordzijde duurzaam afgerond. In het Uitwerkingsplan wordt aangegeven dat voor het gebied tussen de sportvelden en de Binnenvliet een transformatie afweegbaar is. Op deze locatie zouden stedelijke voorzieningen op het vlak van sport en recreatie ontwikkeld kunnen worden. Voor de ontwikkeling van een regionaal bedrijventerrein wordt aan de zuidzijde van de kern circa 40 ha. bruto gereserveerd.

Op de plankaart van het Uitwerkingsplan zijn rond de bestaand kern enkele gebieden aangeduid waarvoor transformatie tot woongebied afweegbaar is. Aan de westzijde zijn twee gebieden aangewezen als potentiële woningbouwlocatie. Aan de zuidzijde van de kern worden een bedrijventerrein ontwikkeld. Tevens wordt hier ruimte gereserveerd voor een toekomstige uitbreiding van dit bedrijventerrein. Verder wordt op de plankaart aangegeven dat centrumontwikkeling in de kern Werkendam plaats dient te vinden in een zone aan weerszijden van de Hoogstraat. Volgens het Uitwerkingsplan liggen hier kansen voor centrumondersteunende functies, stedelijk wonen en dergelijke. Vitale centrumgebieden worden van grote betekenis geacht, omdat ze het hart vormen van steden en dorpen.

Uitsnede uit de kaart behorende bij het Uitwerkingsplan (bron: Provincie Noord-Brabant)

Zones langs het Steurgat, de Bruine Kil en de Bakkerskil zijn bestemd voor het beheer van het kreeksysteem. Deze onderdelen van het landschappelijk raamwerk van het gebied vormen de structuurdrager van de landschapsstructuur. Het beleid voor deze gebied krijgt verder inhoud in het kader van de revitalisering van het landelijk gebied, door de waterschappen of wordt uitgewerkt in de kader van de Groene Hoofdstructuur.

2.2.4 Cultuurhistorische Waardenkaart

Met het uitbrengen van de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) heeft de provincie haar ruimtelijk erfgoed een plaats gegeven in de verdere ontwikkeling van Brabant. De CHW is in 2010 geactualiseerd. Nieuw en prominent op de CHW 2010 is het provinciaal cultuurhistorisch belang. Het gaat hierbij om erfgoed dat van belang is voor de regionale identiteit en om de meest waardevolle gebieden en ensembles.

De CHW 2010 bestaat uit drie groepen kaartlagen, waarvan het provinciaal cultuurhistorisch belang er één is. De andere twee groepen bestaan uit een groep kaartlagen met erfgoed informatie van het Rijk en een groep kaartlagen met erfgoed informatie van de CHW 2006. Deze laatste groep bestaat uit een inventarisatie van historische geografie, historische stedenbouw en bouwkunst, historische groenstructuren en archeologie, waaraan een waardering is gekoppeld.

De op de CHW 2010 aangegeven cultuurhistorische landschappen en de complexen van cultuurhistorisch belang zijn opgenomen in de Verordening Ruimte die doorwerkt naar de gemeenten. In hoofdstuk 3 zijn de consequenties voor het plangebied beschreven.

2.2.5 Water in Beeld

In het Tweede Waterhuishoudingsplan en de Partiële Herziening Waterhuishoudingsplan 2003-2006 van de provincie Noord-Brabant heeft de provincie een aantal doelstellingen geformuleerd, gericht op een impuls van verandering van de waterhuishouding. Herstel van veerkracht van watersystemen, verminderen van verdroging van natuurgebieden, vermindering van droogteschade voor de landbouw, weer laten meanderen van beken, ruimte geven aan water, zijn enkele kenschetsen van deze verandering.

De ruimtelijke ordening is een belangrijke factor in het bereiken van waterdoelstellingen. Door een ruimtelijke planning die wordt afgestemd op het watersysteem, kunnen waterdoelstellingen ondersteund en versterkt worden. Belangrijk voor het maken van een ruimtelijke vertaling van waterbeleid is de beschikbaarheid van kaarten. Uit de inventarisatiefase van het project 'Water als ordenend principe' bleek dat de beschikbare hydrologische informatie onbruikbaar was. Het bovenstaande heeft geleid tot het opstellen van het rapport 'Watersystemen in beeld'.

2.2.6 Aardkundige Waardenkaart

De provincie Noord-Brabant wil haar aardkundige waarden behouden. Aardkundige verschijnselen zijn van grote betekenis voor zowel de belevingswaarde, als de natuurpotentie van een landschap. Daarnaast zijn ze ons enige archief met betrekking tot de oudere geschiedenis van het landschap, waardoor ze zowel wetenschappelijke als educatieve betekenis hebben. In het streekplan waren de aardkundig waardevolle gebieden als globaal begrensd opgenomen. Op 30 november 2004 hebben Gedeputeerde Staten de Aardkundige Waardenkaart Noord-Brabant vastgesteld. Hierop zijn de grenzen van de aardkundig waardevolle gebieden nauwkeurig vastgelegd. Wat een en ander betekent voor het plangebied is aangegeven in paragraaf 3.3.3.

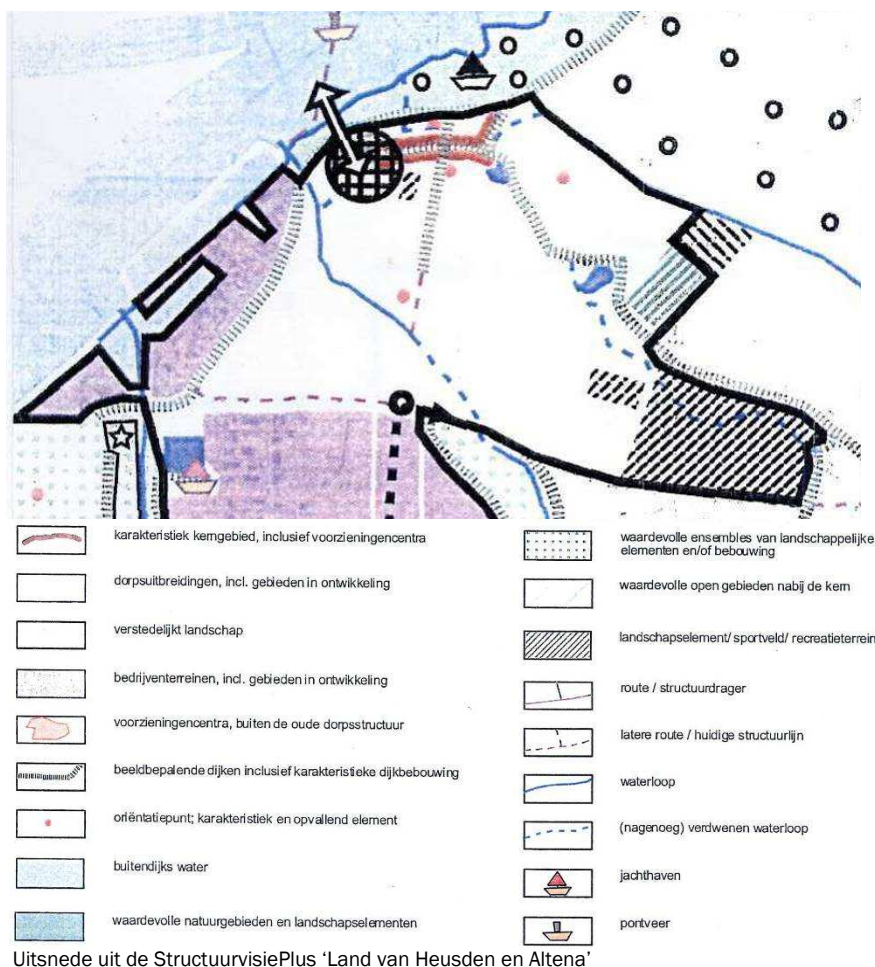
2.3 Regionaal beleid

2.3.1 StructuurvisiePlus 'Land van Heusden en Altena'

De StructuurvisiePlus 'Land van Heusden en Altena', door de gemeenteraad van de gemeente Werkendam vastgesteld op 27 september 2004, is opgesteld in opdracht van de gemeenten Aalburg, Werkendam, Woudrichem en het Hoogheemraadschap Alm en Biesbosch. Met het plan wordt beoogd om een aantal knelpunten gezamenlijk op te lossen. Oplossingen worden gezocht voor de allocatie van bedrijven, het waterbeheer binnendijks, de ruimtevraag voor de waterafvoer in de benedenrivieren, de hinder voor bewoners van de verkeerssituatie langs de A27 en de bouw van voldoende en goede woningen.

Met de samenwerking worden drie doeleinden nagestreefd:

- aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid;
- vernieuwing en afstemming van het ruimtelijk beleid van de gemeenten, het waterschap en de provincie;
- het verkrijgen van een breed draagvlak door een breed, open en interactief planproces.

Een belangrijk vraagstuk dat in de StructuurvisiePlus aan bod komt, heeft betrekking op woonwensen en leefbaarheid. Het streven is dat bewoners uit de afzonderlijke kernen hun woonwensen kunnen realiseren en dat de beschikbaarheid van voorzieningen daarop wordt afgestemd.

Onderdeel van de StructuurvisiePlus is de plankaart. Op deze kaart zijn onder meer de hoofdlijnen voor de ontwikkeling van de kernen aangegeven. Door middel van contouren is per kern de afweegbare ruimte voor nieuwe stedelijke functies gedefinieerd. Voor Werkendam zijn aan de oostzijde van de kern twee gebieden als zoekzone voor woonuitbreidingen aangegeven. Uitbreiding van bedrijventerreinen vindt plaats aan de zuidzijde van de kern. De StructuurvisiePlus voorziet geen grote ruimtelijke veranderingen binnen het plangebied van onderhavig bestemmingsplan.

2.4 Gemeentelijk beleid

2.4.1 Kwalitatief Beleidskader woningbouw 2005-2015

De nota 'Kwalitatief Beleidskader woningbouw 2005-2015' bevat een verkenning ten behoeve van het te voeren woningbouwbeleid van de gemeente Werkendam. De nota vormt de basis voor het formuleren van kwalitatieve uitgangspunten voor het woningbouwprogramma. Verschillende invalshoeken worden met elkaar in verband gebracht om tot één samenhangend beleidskader te komen. Het betreft de volgende invalshoeken:

- 1 doelgroepen;
- 2 koop/huur;
- 3 woningtypen/kwaliteitseisen;
- 4 particulier opdrachtgeverschap;
- 5 toewijzingsbeleid.

Ten aanzien van de doelgroepen waarop het beleid zich in de gemeente Werkendam dient te richten, worden in de notitie de volgende uitspraken gedaan:

'Tot 2015 dienen in de woningproductie 118 ouderwoningen te worden gerealiseerd ten behoeve van te realiseren woonzorgcomplexen en 15 zelfstandige ouderenwoningen.

Voor het zogenaamde clusterwonen en begeleid/beschermd wonen moet ruimtelijke reservering plaatsvinden. De in deze vorm te realiseren wooneenheden tellen echter niet mee in het woningbouwcontingent.

Voor ouderen zonder zorgvraag al dan niet met een lichte functiebeperking en niet-ouderen met zo'n functiebeperking moeten tot 2015 353 nieuwe levensloop woningen worden gerealiseerd.

Aan het eind van iedere verhuisketen staat een starter. Starters zijn daarom het meest geholpen met een dynamische woningmarkt waarbinnen veel wordt verhuisd. Vanwege de op dit moment stagnerende economie wordt er minder verhuisd en daarom is er speciale aandacht voor starters nodig in Sleeuwijk en Werkendam. Het bouwen van direct voor starters gelabelde nieuwbouw koopwoningen in Sleeuwijk is een oplossing.

Voorts dient zowel in Werkendam als Sleeuwijk een evenredig deel van de vrijkomende huurwoningen te worden toegewezen aan starters (vastleggen in prestatieafspraken) Er is sprake van een toenemende vraag naar passende huisvesting vanuit de doelgroepen (ouderen) en in het algemeen naar meer kwaliteit. Doorstromers zijn zeer belangrijk voor de starters op de woningmarkt. Doorstroming is te stimuleren door in de nieuwbouwsector de passende woningen te bouwen voor de doorstromers.

Vooraf de bouw van ouderen woningen (zowel koop als huur) en overige koopwoningen in midden en bovensegment stimuleert de doorstroming. Spelregels voor toewijzing van woningen aan urgenten dienen te worden vastgelegd in prestatieafspraken'.

Blijkens het Kwalitatief Beleidskader Woningbouw 2005-2015 houdt gronduitgifte op basis van particulier opdrachtgeverschap een inspanningsverplichting voor de gemeente in. Uit het beleidskader komt naar voren dat voor de kern Werkendam in totaal 429 woningen worden geraamd, waarvan tweederde koopwoningen en een eenderde huurwoningen zal moeten zijn. De aspecten van het kwaliteitskader zijn per kern cijfermatig vertaald. Voor de kern Werkendam levert dit het volgende beeld op:

Tabel: Kwaliteitskader in cijfers voor de kern Werkendam						
	WoZoCo	VZZ	LLW	Starter	Overig	Totaal
Huursector	29		47		66	143
Koopsector			95		191	286
<p><i>WoZoCo=woningen in woonzorgcomplex</i></p> <p><i>VZZ=Verspreid zelfstandig gelegen ouderenwoningen met zorg</i></p> <p><i>LLW=levensloop woning</i></p> <p><i>Starter=nieuwbouwwoning die uitsluitend bestemd is voor starter op de woningmarkt</i></p> <p><i>Overig=alle nieuw te bouwen woningen die niet behoren tot een van de hiervoor genoemde categorieën.</i></p> <p><i>Veelal zijn dat doorstroomwoningen die echter ook voor starters toegankelijk zijn. Alle woningen in koop- en huursector zijn doorstroomwoningen met uitzondering van de direct gelabelde starterswoningen.</i></p>						

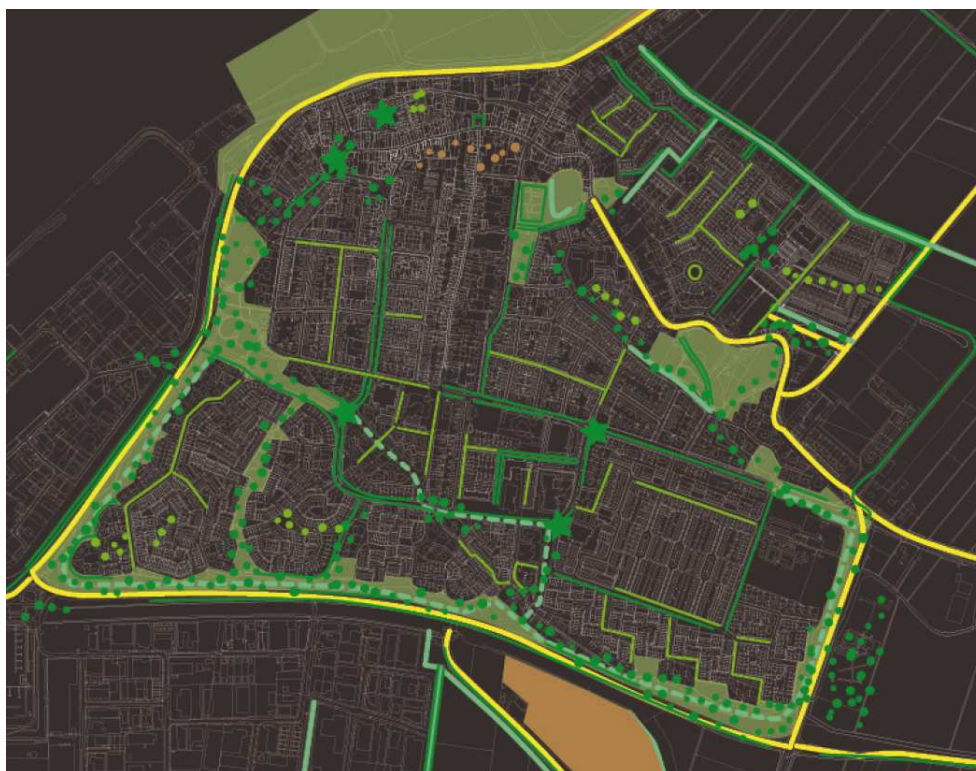
Onderhavig bestemmingsplan omvat het juridisch regelen van de bestaande situatie. Het bestemmingsplan voorziet niet rechtstreeks in de oprichting van nieuwe woningen.

2.4.2 Groenstructuurplan

In 1998 is door de gemeente Werkendam een Groenstructuurplan vastgesteld. Dit plan bevatte de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid voor het openbaar groen. Inmiddels is in 2009 opnieuw een Groenstructuurplan vastgesteld. Immers, in de afgelopen periode van tien jaar zijn er, bijvoorbeeld op het gebied van omgaan met het milieu en de relatie met water, nieuwe inzichten ontstaan.

Voor de kern Werkendam geldt dat de gemeente de dragers van de groenstructuur wenst te behouden en te versterken. Daartoe zijn in het Groenstructuurplan drie thema's geformuleerd. Het thema 'Boomstructuur' richt zich op het fasegewijs aanvullen/omvormen van doorgaande boomstructuren, behoud en herstel parkzones met verspreide bomen langs dorpsranden en het aanvullen van kleinere schakels.

Het tweede thema 'Natuur het dorp in' richt zich op het tot stand brengen van groene raamwerken in de kern Werkendam, die ervoor moeten zorgen dat bepaalde flora- en faunasoorten de ruimte krijgen. Gedacht kan worden aan het ontwikkelen van natuurlijke oevers en natuurlijk bermbeheer op dijken en buitenwegen. Het laatste thema 'spelen en wandelen' richt zich onder andere op het koppelen van het centrum met de Cloppenwaard. Navolgende afbeelding geeft een overzicht van de hoofdgroenstructuur, gebaseerd op de thema's van het Groenstructuurplan.

boomstructuur	natuur het dorp in
 hoofdstructuur rij laanbomen	 natuurlijk bermbeheer
 hoofdstructuur bos(plantsoen)massa	 natuurlijke oevers
 hoofdstructuur gestrooide bomen	 water
 hoofdstructuur bijzondere plek met boom(groep)	 kans waterberging
 rij laanbomen in eigendom derden	 bos(plantsoen)massa
 bos(plantsoen)massa in eigendom derden	
 gestrooide bomen in eigendom derden	
 bijzondere plek met boom(groep) in eigendom derden	
 nevenstructuur rij laanbomen	
 nevenstructuur bos(plantsoen)massa	
 nevenstructuur gestrooide bomen	
 nevenstructuur bijzondere plek met boom(groep)	
 waardevolle groene ruimte	

Uitsnede uit het Groenstructuurplan (bron: gemeente Werkendam)

In het groenstructuurplan is per kern aangegeven hoe aan de verschillende thema's van het structuurplan concreet invulling kan worden gegeven.

2.4.3 Waterplan Werkendam 2008-2015

Achtergrond

Bij de zorg voor het water zijn diverse afdelingen van de gemeente Werkendam en het waterschap Rivierenland betrokken. Water trekt zich natuurlijk niets aan van de bestuurlijke grenzen en de taakverdeling die tussen betrokken beheerders is overeengekomen. Voor een goed en kosteneffectief waterbeheer (dat is afgestemd op de ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente) is een goede afstemming en samenwerking tussen de gemeente en het waterschap dan ook een absolute voorwaarde. Om deze samenwerking vorm te geven hebben de gemeente Werkendam en het waterschap Rivierenland een gemeenschappelijk waterplan ontwikkeld voor de vijf kernen in de gemeente Werkendam: Werkendam, Sleeuwijk, Nieuwendijk, Hank en Dussen. Het Waterplan Werkendam 2008-2015 is in november 2007 vastgesteld door de raad van de gemeente Werkendam. Er is tevens een Uitvoeringsprogramma Waterplan 2008-2015 vastgesteld. Aan het einde van deze paragraaf wordt globaal op de inhoud van het uitvoeringsprogramma ingegaan.

Doel

Het hoofddoel van het gemeentelijke waterplan is het realiseren van een gezond en veerkrachtig watersysteem, dat voldoet aan de landelijke en Europese normen en dat is gebaseerd op een gezamenlijke visie van gemeente en waterschap op een duurzame waterhuishouding in de gemeente. In het waterplan worden concrete afspraken gemaakt over de stedelijke wateropgave (kwantiteit en kwaliteit) en de vereiste inspanningen om het watersysteem vóór 2015 op orde te brengen en te houden. Belangrijke neven doelstellingen zijn:

- Het afstemmen van waterbeleid binnen en buiten de gemeente, zodat de stedelijke wateropgaven gerealiseerd worden tegen de laagst maatschappelijke kosten.
- Het vergroten van het maatschappelijk bewustzijn van water; daartoe worden bij de uitvoering van het plan waar mogelijk bewoners betrokken.
- Het maken van concrete afspraken over ambities, maatregelen, de bekostiging en de doorwerking daarvan in de ruimtelijke ordening en (meerjaren)begrotingen van beide partijen. Kosteneffectiviteit en laagst maatschappelijke kosten zijn hierbij voorwaarde.

Conclusies voor de kern Werkendam

In de kern van Werkendam voert het westelijke deel vrij af naar het lager gelegen oostelijke deel, waar het overtollige water zich verzamelt. In het oostelijke deel kunnen daardoor bij hevige neerslag flinke peilstijgingen optreden en is er een wateropgave met een omvang van 0,8 ha. Vooral bij de kinderboerderij en bij het gemeentehuis op de taluds vindt inundatie plaats.

Wanneer de afvoer vanuit de kern naar het landelijke gebied wordt begrensd ('niet afwentelen') neemt de wateropgave fors toe. Een aantal duikers in de Voorstevliet is krap en belemmert de afvoer, waardoor in het Kerkewiel en de Voorstevliet hoge waterstanden kunnen voorkomen.

De wateren in de kern worden gevoed door kwel, waardoor er geen watertekort is gedurende drogere perioden. Er wordt geen water ingelaten in de kern. Het Nonnegatswiel heeft een goede waterkwaliteit en ecologische kwaliteit en vormt daarnaast een belangrijk ruimtelijk element in het stedelijk gebied. In het nabijgelegen Kerkewiel waren regelmatig problemen met de waterkwaliteit, botulisme, algengroei en de ecologische kwaliteit was laag. Dit kwam vooral door voedselrijke kwel en bagger en in mindere mate door de (zeer kleine) overstort die erop uitkomt. In het verleden is er al beluchting in het wiel geplaatst. Inmiddels zijn aanvullende maatregelen uitgevoerd: baggeren, verflauwen van een deel van de oevers, aanplanten oever- en waterplanten en aanleg van een vissteiger. De ontwikkeling tot een gezonder water(ecosysteem), dus water- en ecologische kwaliteit, zal de komende jaren worden gevolgd door gemeente en waterschap. De situatie zou verder verbeterd kunnen worden door de verversing te verbeteren door regenwater van afgekoppeld verhard oppervlak naar het Kerkewiel te leiden. De inbreidingslocatie De Burcht biedt hier kansen voor.

De ecologische kwaliteit in de Voorstevliet is laag, de watergang is smal en er komt een riooloverstort uit een bergbezinkbassin op uit. Het verontreinigde water uit de riooloverstort op de watergang aan de Havenstraat -Hooftlanden blijft lang aanwezig in de ontvangende watergang omdat er weinig doorvoer is. De vijver in het Oude Dokpark biedt kansen voor natuurvriendelijke oevers en vernatting.

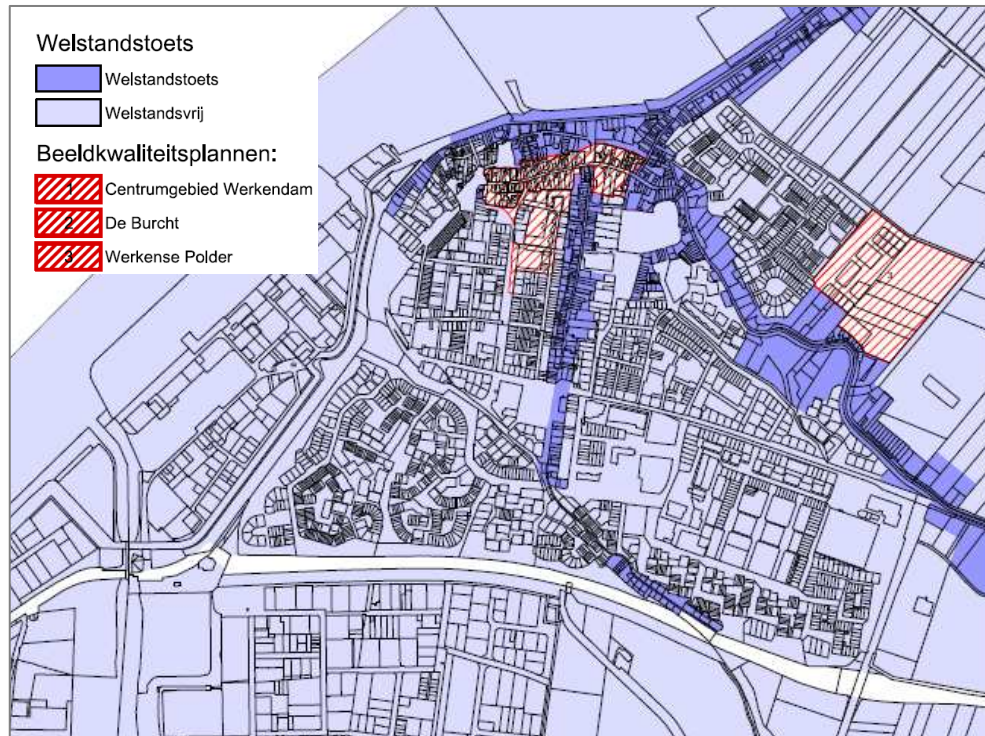
Concrete maatregelen Uitvoeringsprogramma Waterplan

In het Uitvoeringsprogramma van het Waterplan zijn verscheidene maatregelen met betrekking tot de omgang met water in de kern Werkendam opgenomen. Een gedeelte van deze maatregelen betreft het aanleggen van natuurvriendelijke oevers langs bestaande waterlopen en vijvers (onder andere Werkensevliet, de Kooi). Daarnaast zijn maatregelen geformuleerd die gericht zijn op het vergroten van de waterbergingscapaciteit en afvoer van het water in het gebied. Tevens wordt aangegeven op welke wijze de afkoppeling van water bij nieuwe locatieontwikkelingen ingepast kan worden in het bestaande watersysteem (onder andere locatie De Burcht en Sigmondschool).

2.4.4 Welstandsnota

Sinds 1 juli 2004 kan welstandstoetsing van bouwplannen alleen nog maar plaatsvinden als de gemeente beschikt over een welstandsnota, waarin de toetsingscriteria van bouwplannen zijn opgenomen. De gemeente Werkendam heeft op 29 maart 2011 nieuw welstandbeleid vast gesteld. In het nieuwe beleid is ervoor gekozen om een indeling te maken in gebieden met een welstandstoets en welstandsvrije gebieden. Per bebouwingstype is bepaald of in een gebied een welstandstoets plaats dient te vinden of dat een gebied niet wordt getoetst op welstand. Per gebied waarin een welstandstoets plaats vindt is een set met welstandscriteria opgesteld. Voor de overige bebouwingstypen kan worden volstaan met een korte beschrijving en een motivering waarom hier een welstandstoets achterwege kan blijven.

Voor de volgende bebouwingstypen in Werkendam moet een welstandstoets uitgevoerd worden: historische dorpse bebouwinglinten, historische stedelijke bebouwing, dijk-bebouwing, tuindorpen en tuinwijken, bedrijventerrein (zichtlocaties), buitenplaatsen en landgoederen, boerenerven en dijkbebouwing, lintbebouwing en agrarische clusters in het agrarisch buitengebied

Welstandskartaal uit Welstandsnota 2010

De aanwezige beeldkwaliteitsplannen 'Centrumgebied Werkendam', 'De Burcht' en 'Werkense Polder' vormen een onderdeel van het welstandsbeleid en worden gebruikt in het kader van de welstandstoets.

2.4.5 Vigerende bestemmingsplannen

De huidige juridisch-planologische basis voor het ruimtelijk beleid met betrekking tot de kern Werkendam wordt gevormd door 8 bestemmingsplannen of herzieningen van bestemmingsplannen van verschillende datum. Onderstaande tabel bevat een overzicht van de vigerende bestemmingsplannen in het plangebied.

Tabel: Vigerende bestemmingsplannen kern Werkendam		
Bestemmingsplan	vaststelling	goedkeuring
Kern Werkendam	24 juni 1997	20 januari 1998 5 oktober 1999
Wijzigingsplan I bestemmingsplan Werkendam (perceel Visserdijk huisnrs. 77-79)	19 januari 1999	n.v.t.
1 ^e herziening bestemmingsplan kern Werkendam (perceel Laantje 2)	5 september 2000	2 november 2000

Wijzigingsplan II bestemmingsplan kern Werkendam (perceel Zandwei)	29 juni 1999	24 augustus 1999 13 juni 2000
Wijzigingsplan III bestemmingsplan kern Werkendam (perceel Vissersdijk)	18 januari 2000	n.v.t.
Wijzigingsplan IV Oud Sas ¹	13 juni 2000	n.v.t.
Woongebied Werkense Polder	1 september 1992	5 maart 1993
De Werkense Polder	26 augustus 1986	12 december 1986
Cultureel Centrum	25 mei 1993	18 augustus 1993

Onderhavig bestemmingsplan vormt één integrale herziening van bovengenoemde bestemmingsplannen.

2.4.6 Startnotitie herziening bestemmingsplannen kern Werkendam en Nieuwendijk

Door de afdeling Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting van de gemeente Werkendam is de 'startnotitie herziening bestemmingsplannen kernen Werkendam en Nieuwendijk' opgesteld. In de notitie zijn de uitgangspunten voor de actualisering van beide bestemmingsplannen geformuleerd. Deze startnotitie is als separate bijlage opgenomen bij dit bestemmingsplan.

¹ Bij besluit van 15 december 2005 hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant voor onderhavig bestemmingsplan vrijstelling verleend van de herzieningsplicht ingevolge artikel 33, lid 2 WRO, voor ten hoogste 10 jaren na datum goedkeuring

3 Beschrijving bestaande situatie

Voor het opstellen van een bestemmingsplan is het van belang dat de uitgangssituatie, de bestaande situatie in het plangebied, goed in beeld wordt gebracht. In dit hoofdstuk volgt een beschrijving van deze bestaande situatie.

3.1 De huidige topografische situatie

De kern Werkendam is gelegen in het Land van Heusden en Altena. Ten oosten van de kern loopt de snelweg A27. De Dijkgraaf den Dekkerweg vormt de hoofdweg die vanaf knooppunt De Tol naar de kern Werkendam leidt. De Borcharenweg, Sportlaan en Van Randwijklaan vormen de hoofdontsluitingsweg die door de bebouwde kom loopt. Ten zuidoosten van de kern sluit de Borcharenweg aan op de Dijkgraaf den Dekkerweg.

De kern Werkendam ligt aan de Merwede, op de plaats waar vroeger het riviertje De Werken uitmondde. Ten zuiden van Werkendam lopen de Bakkerskil en de Bruine Kil. Ten westen van Werkendam ligt het Steurgat. De relatie met het water is in de loop der tijd bepalend geweest voor de ontwikkeling van het dorp. Veel inwoners van Werkendam verdienden hun brood met de visserij, dijkenbouw of griendproductie- en verwerking. Ook tegenwoordig heeft Werkendam door middel van zijn binnenhavens nog een belangrijke binding met het water.

Het plangebied wordt globaal gevormd door de naoorlogse woonuitbreidingen van Werkendam, Zevenhuizen en de historische linten Vissersdijk en Werkensedijk. Het oude centrum (Hoogstraat, Lijnbaan, Gedempte Haven) valt niet binnen het plangebied van dit bestemmingsplan. Ook de havens en bedrijventerreinen aan de zuidwestzijde van de kern vallen buiten de begrenzing.

Er zijn verschillende ruimtelijke dragers van het plangebied te onderscheiden. Allereerst zijn er de historische dijklinten. Ten aanzien van de Vissersdijk geldt dat het patroon van de omliggende wijken zich heeft geschikt naar de oriëntatie van deze dijk en het oorspronkelijke verkavelingspatroon. De grillig kronkelende Werkensedijk ligt daarentegen als het ware los van zijn omgeving. Door zijn herkenbare verschijningsvorm en de aanwezige wielen, vormt deze dijk zowel een beeld- als structuurbepalend element in het noordelijk deel van het plangebied. Een tweede categorie van ruimtelijke dragers wordt gevormd door de wijkontsluitingswegen die door het plangebied lopen. Het betreft (gedeelten van) de Borcharenweg, de Sportlaan, de Raadhuislaan, de Van Randwijklaan en de Sigmondstraat. De laatste categorie ruimtelijke dragers wordt gevormd door de restanten van de Bakkerskil en de negentiende-eeuwse binnenhaven (zie paragraaf 3.3). Hoewel grote delen van deze watergangen gedempt of gewijzigd zijn, is hun ligging in de plattegrond van het plangebied nog duidelijk afleesbaar.

Een bijzondere ruimtelijke situatie binnen het plangebied is te vinden in de omgeving 't Laantje, vanwaar zicht is op het Kerkewiel, de naastgelegen begraafplaats en de bebouwing langs de Werkensedijk. Ook de omgeving van het Nonnegatswiel heeft een sterk afwijkend karakter van de rest van het plangebied en kan om die reden als bijzonder worden gekarakteriseerd. Het wijkje Zevenhuizen in de omgeving van de oude binnenhaven vormt door de enigszins ongeplande structuur langs stegen een derde gebied met een bijzondere ruimtelijke inrichting. Tot slot wordt ook het Raadhuisplein en omgeving genoemd. Het betreft een clustering van publieke functies die centraal in de naoorlogse woonwijken is gelegen. De schaal en maat van de aanwezige bebouwing en de ruime opzet van de openbare ruimte wijken duidelijk af van de omliggende woonwijken.

3.2 De huidige functionele situatie

In het plangebied domineert de woonfunctie. Het overgrote deel van het plangebied bestaat uit woonuitbreidingen uit de naoorlogse periode. Slechts op enkele plaatsen in het plangebied komt detailhandel of bedrijvigheid voor. Verspreid komen maatschappelijke doeleinden voor in het plangebied. Een clustering van publieke voorzieningen is te vinden in de omgeving van het Raadhuisplein. Het merendeel van de centrumfunctie bevindt zich in de omgeving van de Hoogstraat en daarmee buiten de begrenzing van het plangebied.

Binnen het plangebied liggen enkele grote watergangen die met elkaar in verbinding staan. In het zuidelijk gedeelte van het plangebied loopt een watergang langs de Bاندijk en de Dijkgraaf den Dekkerweg. Deze watergang is de oude loop van de Bakkerskil. De watergang loopt verder in noordelijke richting, langs de Borcharenweg en de Sportlaan, waarna hij aansluit op een gedeelte van de oude Voorste Vliet.

3.3 Ondergrond

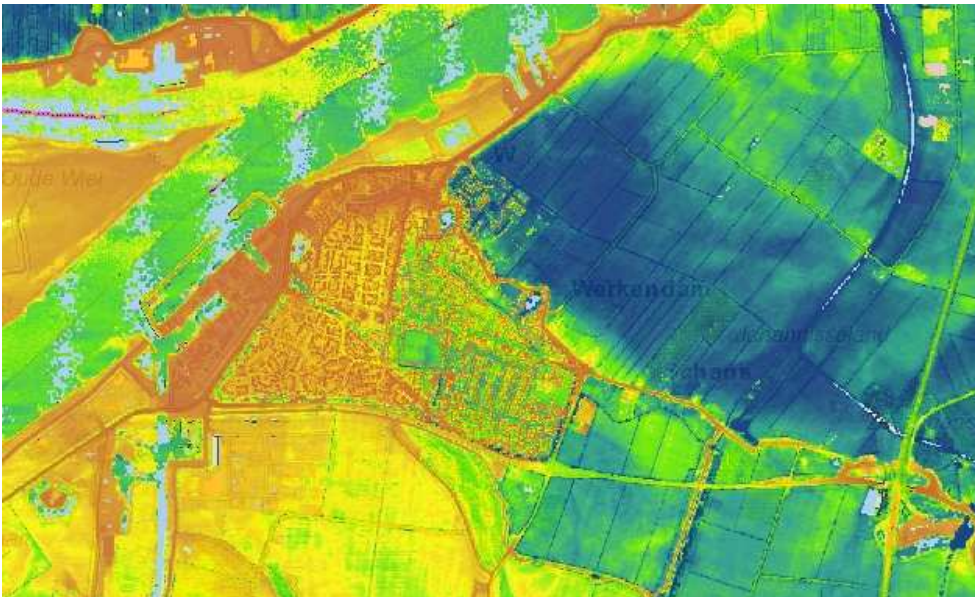
3.3.1 Geologische situatie

In de ondergrond bevindt zich op een diepte van zo'n 11 m-mv een pakket grindhoudend grof zand dat in het Pleistoceen is afgezet door de Rijn. In het Holoceen is deze laag bedekt met lagen veen, klei en zand. Door de invloed van de Maas en Rijn is het veenvormingsproces verscheidene malen onderbroken. Dit heeft geresulteerd in een ondergrond waarin lagen veen en klei in laagjes opeengestapeld zijn.

Blijkens de toelichting op de Bodemkaart van Nederland schaal 1:50.000, wordt de geologische situatie in de omgeving van de kern Werkendam gekenmerkt door de aanwezigheid van Holocene afzettingen. Aan de zuidzijde van de Werkensedijk is sprake van stroom- en komafzettingen (Westland Formatie - Afzettingen van Tiel). Het betreft fluviatiele afzettingen in een primair gebied. Aan de noordzijde van de Werkensedijk komen zoetegetijdenafzettingen (Westland Formatie - Afzettingen van Tiel III) voor. Deze afzettingen zijn vlak na de inbraak tijdens de St. Elisabethvloed van 1421 gevormd.

Door zeer hoge rivierstanden in 1422 drong het water van de Merwede via geulen die tijdens de St. Elisabethvloed waren ontstaan het gebied in. Vanuit de bestaande stroomsystemen werden grofzandig zavel en klei gesedimenteerd. Plaatselijk bedekte deze nieuwe laag veengronden en eerder afgezette zoete-getijdenafzettingen. Door in-klinking van het veen liggen deze gronden tegenwoordig laag. De hoog gelegen stroomruggen van het riviertje De Werken verhinderden dat het vloedwater ten zuiden van de huidige Werkensedijk werd afgezet.

Op de hoogtekaart is duidelijk zichtbaar dat het gebied ten westen van de kern Werkendam door de rivierafzettingen een hogere ligging heeft gekregen. De lagere ligging van het gebied ten noordoosten van de Werkensedijk is mede te verklaren door de in-klinking van overspoelde veenlagen.

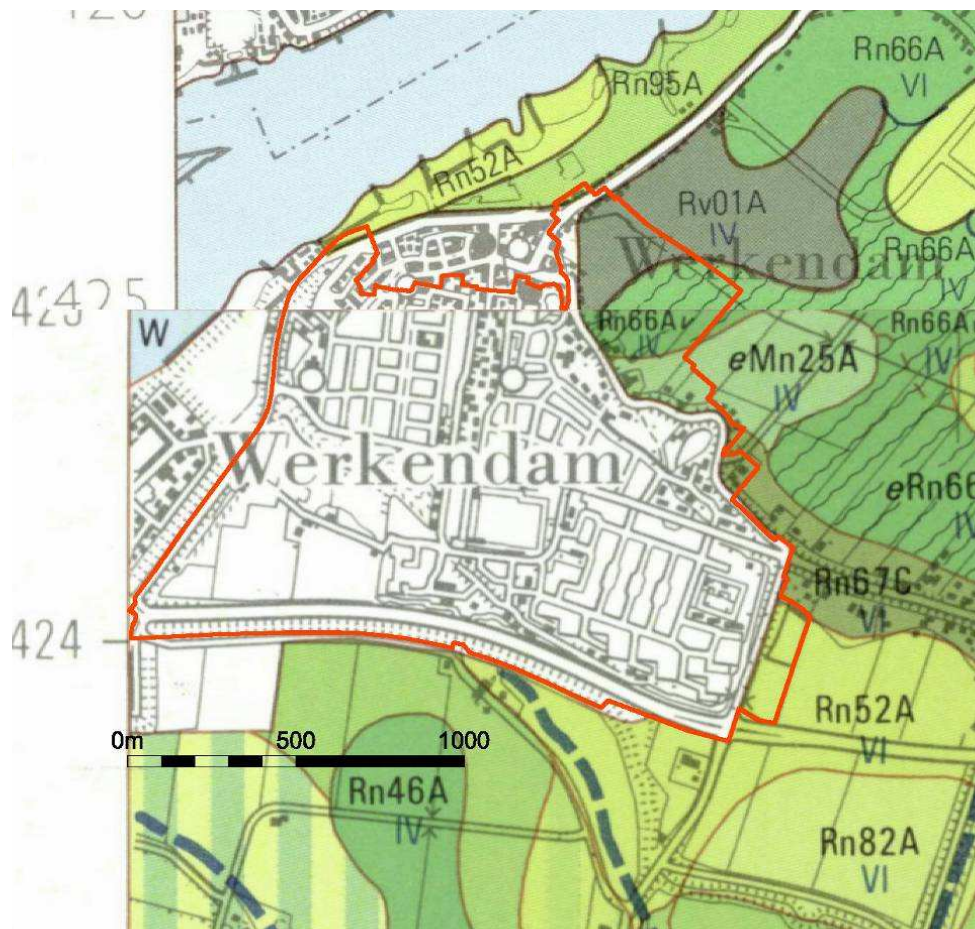
Op de hoogtekaart is zichtbaar dat de gronden ten noordoosten van de Werkensedijk lager zijn gelegen. Door overstromingen in de jaren na de St. Elisabethvloed (1421) is daar bovenop de aanwezige veengronden en fluviaale afzettingen een nieuw sedimentatiepakket afgezet. De stroomruggen langs het riviertje De Werken zijn de hoger gelegen gronden die langs de Werkensedijk liggen. Werkendam ligt op deze hogere rug. Het gebied ten zuiden van Werkendam ligt hoger doordat het sedimentatieproces na het gereedkomen van de Werkensedijk/Kornsedijk in 1461 nog enkele eeuwen is doorgegaan.

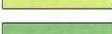

3.3.2 Bodemkundige situatie

Blijkens de Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000 worden de gronden in het plangebied gekenmerkt door de aanwezigheid van vaaggronden. Bodemvorming heeft hier plaatsgevonden onder natte omstandigheden. In de bodem heeft zich geen duidelijk profiel gevormd (vaaggronden). In de poldervaaggronden kunnen zowel diepe als ondiepe winter- en zomergrondwaterstanden voorkomen.

Aan de oostzijde van het plangebied betreft het zeekleigronden: materiaal is afgezet onder invloed van getijdenbewegingen. Sedimentatie van zeeklei heeft hier plaatsgevonden in een zoet milieu (op de bodemkaart aangegeven met de toevoeging e...).

Aan de westzijde van het plangebied treft men rivierkleigronden. Deze gronden bestaan overwegend uit (zware) zavel en lichte klei. De volgende typen poldervaaggronden komen binnen het plangebied voor:

Rv01A		drechtvaaggronden; profielverloop 1, kalkhoudend
Rn82A		kalkhoudende poldervaaggronden; klei, profielverloop 2
Rn95A		kalkhoudende poldervaaggronden; zware zavel en lichte klei, profielverloop 5
Rn52A		kalkhoudende poldervaaggronden; zware zavel, profielverloop 2
Rn46A		kalkhoudende poldervaaggronden; zware klei, profielverloop 3, 3 of 4, of 4
Mn25A		kalkrijke poldervaaggronden; zware zavel, profielverloop 5
Mn35A		kalkrijke poldervaaggronden; licht klei, profielverloop 5

Uitsnede uit de bodemkaart

Rivierkleigronden - Kalkloze poldervaaggronden (Rn67C, zavel en lichte klei)

De gronden ter hoogte van de Werkensedijk vallen onder deze eenheid. Het gaat om zogenaamde stroom-op-kom-op-stroom gronden.

De bovenlaag bestaat voornamelijk uit lichte klei. Tussen de 40 en 80 cm diepte gaat de lichte klei over in compacte kalkloze zware klei.

Rivierkleigronden - Kalkhoudende poldervaaggronden (Rn52A, zavel)

De gronden van deze soort die liggen tussen Werkendam en Sleeuwijk zijn ontstaan als gevolg van oeverwaldoorbraken onder invloed van hoge waterstanden in de Merwede.

Rivierkleigronden - Kalkhoudende poldervaaggronden (eRn66A, zavel en lichte klei)

Deze bodemsoort komt voor langs de randen van kommen. De kalkrijke toplaag bestaat uit zoetegetijdenafzettingen. Ten zuiden van Werkendam is de kalkrijke kleibovengrond afgezet vanuit de Merwede. Aan de noordzijde heeft sedimentatie plaatsgevonden in de jaren na de St. Elisabethsvloed, waarbij veen is overspoeld (toevoeging v...). Een veenlaag bevindt zich onder Door de inklinking van het veen hebben deze gronden een lage ligging.

Rivierkleigronden - kalkhoudende poldervaaggronden (Rn95A, zware zavel en lichte klei)

De gronden in de noordwestelijke punt van het plangebied vallen onder de kalkhoudende poldervaaggronden. Dit zijn gronden die met name voorkomen langs de randen van de stroomruggen, op de overgang van de zware komkleigebieden. De bovengrond is enigszins ontkalkt.

Rivierkleigronden - kalkhoudende poldervaaggronden (associatie Rn52A/Rn15A, zavel)

Deze gronden liggen in een smalle strook langs de Bakkerskil ten zuiden van de kern Werkendam. Na de St. Elisabethsvloed is langs de Bakkerskil een bovenlaag van kalkrijke zavel afgezet die plaatselijk op een diepte tussen de 60cm en 80 cm overgaat in matig fijn zand.

Zeekleigronden - Kalkrijke poldervaaggronden (eMn25A, zware zavel)

Deze gronden hebben een homogene profielopbouw. Vanaf 100 a 140 cm komt dikwijls zware kalkloze rivierklei voor. Deze gronden hebben een relatief hoog siltgehalte, waardoor de capillaire opstijging van water in de bodem groot is. De gronden van deze eenheid die zich ten noorden van de Werkensedijk bevinden zijn afgezet als gevolg van een dijkdoorbraak ter hoogte van het Nonnegatswiel.

Zeekleigronden - Kalkrijke poldervaaggronden (associatie eMn22A/eMn25A, zware zavel)

Deze associatie ligt langs de Bruine Kil en Bakkerskil ten zuiden van Werkendam. Het betreft perimariene afzettingen die na de St. Elisabethsvloed afgezet zijn. In dit gebied komen smalle banen voor waar zand ondieper dan 80 cm begint (eMn22A) naast gedeelten waar zand dieper dan 80 cm begint of zelfs binnen 120 cm niet voorkomt (eMn25A). Het zand is overwegend zeer fijn tot matig fijn, plaatselijk zelfs matig grof, en bevat veelal enkele dunne humeuze bandjes.

3.3.3 Bijzondere aardkundige objecten en structuren

Blijkens de Aardkundige Waardenkaart van de provincie Noord-Brabant zijn er in het plangebied geen aardkundig waardevolle gebieden gelegen. Ten zuidwesten van de kern Werkendam ligt De Biesbosch. Dit gebied is op de Aardkundige Waardenkaart aangeduid als aardkundig waardevol gebied.

3.4 Historische ontwikkeling/stedenbouwkundige geschiedenis

3.4.1 Naam - toponymie

Aan het begin van de twaalfde eeuw wordt het riviertje de Werken aangeduid als Wir-kene(munde). De nederzetting Werkendam wordt voor het eerst in 1230 vermeld als Werkine. Het toponiem Werkendam betekent 'waterkering (op de stroom)' in de Werki-ne.

3.4.2 Archeologische verwachting

In het landelijk beleid betreffende archeologie is het bewaren van archeologische waarden in situ (in de bodem) het uitgangspunt. Nederland heeft namelijk in 1992 het Verdrag van Valetta/Malta getekend waarin behoud van archeologische waarden in situ voorop staat. Met de wijzigingswet (Wamz 2007) op de Monumentenwet 1988 is dit in Nederland van kracht geworden. De gemeente Werkendam heeft zelf invulling gegeven aan de Wamz 2007 door een gemeentelijk erfgoedbeleid op te stellen door het opstellen van een archeologische beleidskaart (Ellenkamp 2010 a en b). Hierin wordt aangegeven in welke zones en/of welke kans er bestaat dat er archeologische waarden aanwezig zijn of kunnen zijn. Tevens wordt aangegeven welke stappen in de Archeologische Monumentenzorg-cyclus in eerste instantie genomen dienen te worden. Deze Monumentenzorg-cyclus wordt gecontroleerd door de bevoegde overheid, of een door Burgemeester en wethouders vastgestelde deskundige op het gebied van archeologie.

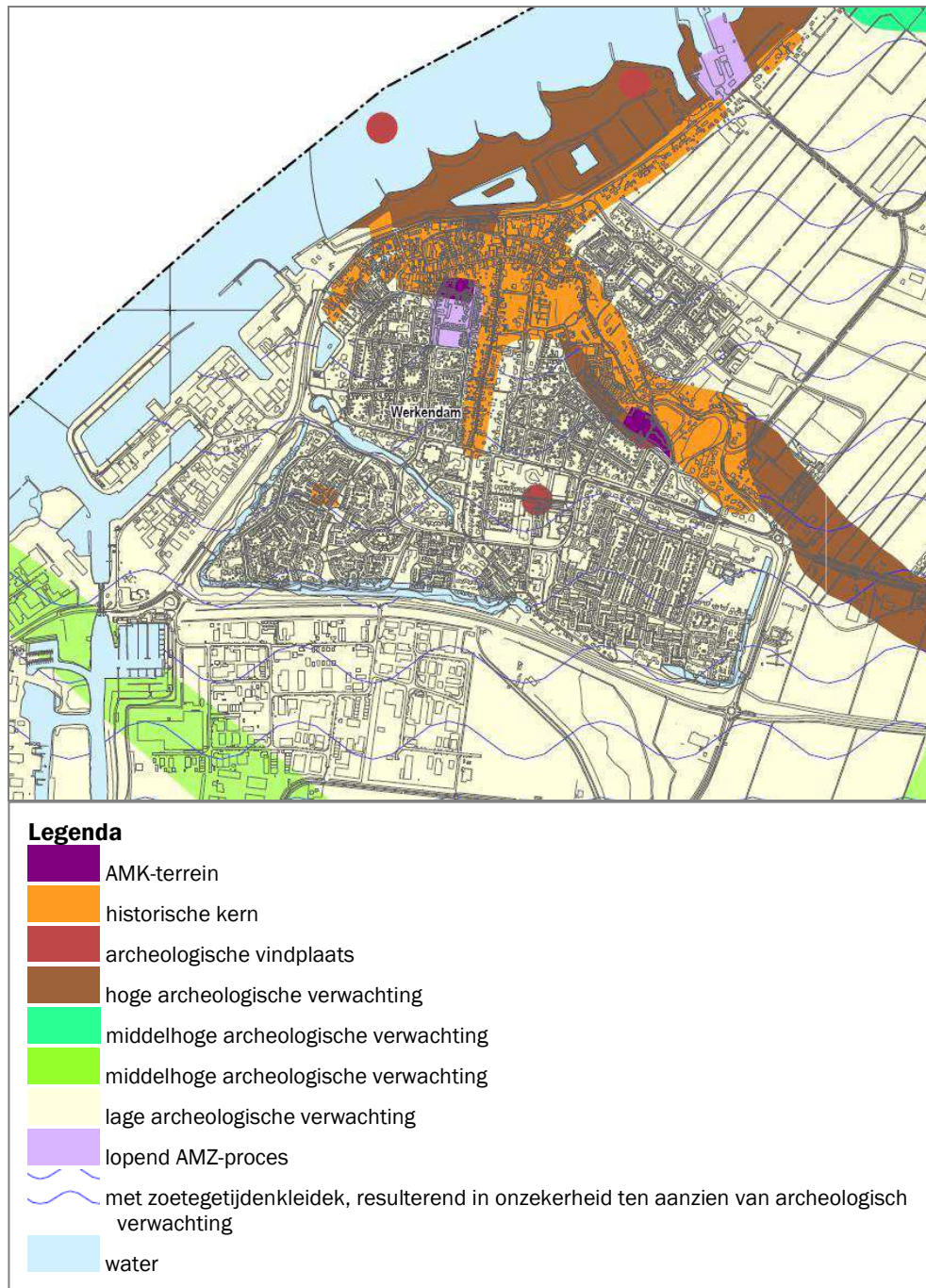
Volgens de archeologische beleidskaart van de gemeente Werkendam (Ellenkamp 2010) valt het bestemmingsplan in een gebied waar zowel lage maar ook hoge archeologische verwachtingen aanwezig zijn. De lage archeologische verwachting is te verklaren doordat het gebied in een zone ligt waar (oude) komgebieden zijn gelegen. In deze komgebieden was het namelijk in het verleden niet aantrekkelijk voor bewoning. Door Werkendam loopt echter de oude stroomgordel 'De Werken' waar in het verleden veel bewoning heeft plaatsgevonden.

Historische kern

De historische kern van Werkendam loopt ook via de stroomgordel 'De Werken'. De historische bewoningskern kan vanwege haar (verwachte) rijkdom aan archeologische resten beschouwd worden als één grote archeologische vindplaats.

Archeologische vindplaats

Binnen het bestemmingsgebied is tevens een archeologische vindplaats aangegeven. Binnen een dergelijke archeologische vindplaats is de aanwezigheid van archeologische resten vastgesteld.

Uitsnede beleidskaart archeologie (bron: gemeente Werkendam)

Lopend AMZ-proces

Er is eveneens sprake van een lopend AMZ-proces binnen het bestemmingsgebied. Hier is het AMZ-proces al in gang gezet vanwege ruimtelijke plannen, maar het is nog lopende, dat wil zeggen dat op basis van het vooronderzoek nog vervolgonderzoek noodzakelijk is.

Beschermde archeologische monumenten

Binnen de grenzen van het plangebied bevinden zich twee archeologische monumenten (AMK-terreinen) die van rijkswege beschermd zijn. Het eerste betreft een laatmiddeleeuws kloostercomplex aan de Voorste vliet. In de bodem bevinden zich restanten van een omgracht klooster of hofstede (Uithof Floreffe). Het tweede terrein, dat gedeeltelijk binnen het plangebied is gesitueerd, bevat restanten van een burcht uit de Late Middeleeuwen. De laatste bovengrondse restanten van deze Burcht van Werkendam zijn in 1841 verdwenen. Pas in de twintigste eeuw is de slotgracht gedempt.

Op het bestemmingsplan zijn beide archeologische monumenten voorzien van een dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie 1'.

3.4.3 Historisch-geografische ontwikkeling

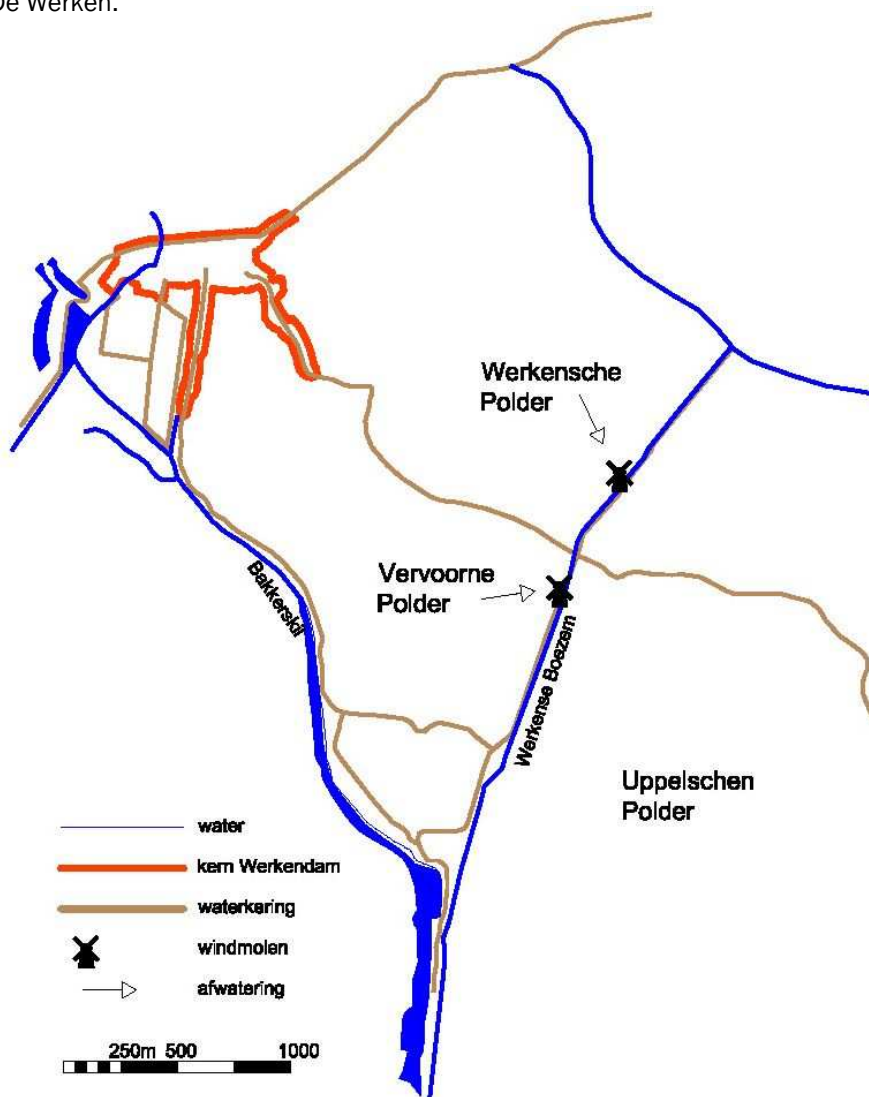
Historisch watersysteem en ontginningsgeschiedenis

Al kort na de St. Elisabethsvloed in 1421 werden om delen van het Land van Altena dijken aangelegd. De Kornschedijk/Werkensedijk werd in 1461 aangelegd. Verscheidene wielen in deze dijk herinneren nog aan de overstromingen die plaatsvonden als gevolg van hoge waterstanden (vanwege zuidwester stormen en het open Biesboschwater) waarbij het water via het Steurgat, de Bruine Kil en de Bakkerskil het land binnendrong. Het gebied ten zuiden van Werkendam bleef lange tijd onbedijkt. Pas in 1739 zou de Sasdijk of Nieuwe Dijk worden opgeworpen om de Killen in De Biesbosch af te sluiten. Van het hele plan dat destijds bestond om de killen af te sluiten, is slechts de Sasdijk uitgevoerd. De overige maatregelen zijn nooit tot uitvoer gebracht of zijn mislukt, waardoor tot de aanleg van de Bandijk een groot aantal killen in open verbinding met de Merwede bleef staan.

De Werken lag omstreeks 1900 in het boezemgebied 'Nieuwland van Altena', dat werd gevormd door de Werkensche Polder, de Vervoorne Polder en de Uppelsche Polder. Ontwatering van dit gebied vond plaats door middel van de Werkense Boezem, een gegraven watergang langs de Schenkeldijk en Nieuwe Dijk. Elke polder werd daarbij bemalen door één windmolen. In kades en dijken bevonden zich sluisjes om de waterstand te reguleren.

De Werkense Boezem werd, samen met de boezems van de Alm en de Gantel, vanaf 1904 bemalen door het stoomgemaal te Nieuwendijk. Op deze plek bevonden zich ook drie uitwateringssluizen: De Alm sluis, de Werkense Sluis en de Zevenbansesluis. Met name na het graven van de Bergse Maas in 1902-1903 vormde het gemaal 'Drie Sluizen' een belangrijke schakel in de afwatering van de polders in het Land van Heusden en Altena naar De Biesbosch.

Navolgende afbeelding geeft een beeld van het oude watersysteem in de omgeving van De Werken.

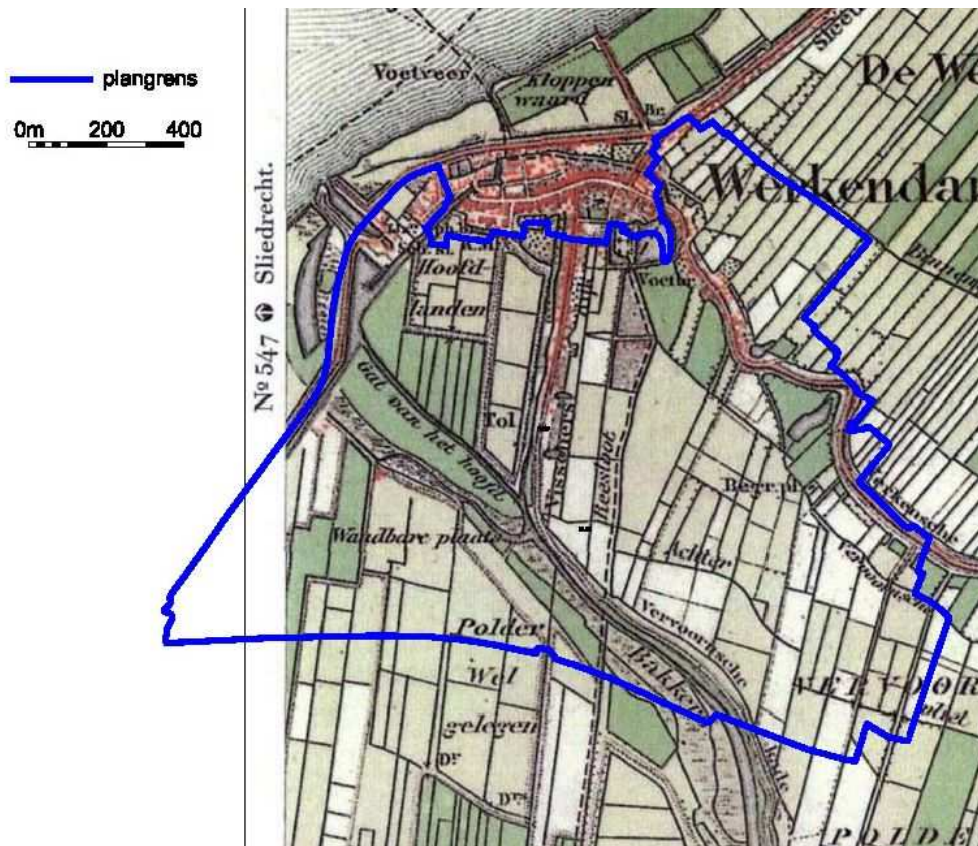

Historisch watersysteem in de omgeving van De Werken omstreeks 1900 (bron: Adviesbureau Cuijpers)

Blijkens de toenmalige topografische kaart waren de gronden in de directe omgeving van de dorpen omstreeks 1900 voornamelijk in gebruik als weiland. Langs de Werkesedijk, op de hogere gronden van de stroomrug van De Werken liggen akkerlanden. Ook bevindt zich in de directe omgeving van de aanwezige dijkbebouwing in veel gevallen een kleine boomgaard.

In de minder goed ontwaterde kom van de Werkense Polder komen naast graslanden ook grienden voor. Langs de randen van de killen en boezems en de Merwede bevonden zich grienden en rietgorzen. De griendproductie vormde na de St. Elisabethsvloed een belangrijke bedrijfstak in Werkendam.

Van het rijshout werden onder meer zinkstukken gemaakt die gebruikt werden bij de aanleg van dijken. Veel bewoners van het dorp verdienden hun brood als buitenafwerker en griendwerker in De Biesbosch.

Plangebied omstreeks 1900 (bron: Adviesbureau Cuijpers)

Militair landschap

In de tachtigjarige oorlog deed een aantal forten dienst, waarvan er drie langs de rivier lagen. Dit betrof fort Loevenstein, Cloppenronduijt in de Cloppenwaard bij De Werken en de Ronduijt of Redout op Zevenhuizen in Werkendam. De Ronduijt werd aangelegd in 1585. Daarnaast was er ook een fort in De Werken (waarschijnlijk op dezelfde plaats waar nu fort Altena ligt), dat dateert van voor 1602.

Het Land van Altena, waarin De Werken lag, vormde het zuidelijkste deel van de Oude Hollandse Waterlinie. Tijdens oorlogshandelingen in 1672 is het gebied geïndeerd. Met de invoering van de Vestingwet in 1874 ging het gebied ten zuiden en zuidoosten van Werkendam als inundatiegebied onderdeel uitmaken van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. In de periode 1878-1882 werd het bestaande fort aan de Uppelsche Dijk versterkt. Tevens werden nieuwe forten aangelegd aan het Steurgat en aan de Bakkerskil. Laatstgenoemd verdedigingswerk diende ter verdediging van de in 1815 gebouwde inundatiesluis (de Papsluis).

3.4.4 Stedenbouwkundige ontwikkeling

De huidige kern Werkendam is in 1950, na de samenvoeging van de gemeenten Werkendam en De Werken en Sleeuwijk, ontstaan uit de dorpen Werkendam en De Werken. De Werken was het meest westelijke dorp in het Land van Altena en Werkendam het meest oostelijke dorp in de Dordrechtsche Waard. Hierdoor lagen de twee dorpen in verschillende jurisdicties en hebben ze een totaal verschillende stedenbouwkundige ontwikkeling doorgemaakt, die zich nog steeds laat lezen in het gebied

De kern van het dorp De Werken lag na 1421 aanvankelijk rond de kerk van het dorp die stond ter hoogte van de huidige aansluiting van de Schenkeldijk op de Schans. In het talud en een smalle strook land langs de binnenkant van de dijk stonden voornamelijk grote en kleinere boerenbedrijven en arbeiderswoningen in een lintbebouwing. Na de reformatie bleef de kerk van De Werken zonder bediening en werden Werkendam en De Werken kerkelijk één gemeente. Dit wordt gezien als de belangrijkste reden voor de verschuiving van het dorp richting Werkendam. De lintbebouwing stond langs de Schans, de Werkensedijk, een gedeelte van de Kruisstraat en de Sleeuwijksedijk. In 1739 werd de Sassendijk aangelegd met daarin een sluis die toegang gaf tot de binnenhaven van Werkendam. Op deze dijk stond een enkele woning. Pas in de tweede helft van de negentiende eeuw werd deze locatie als woongebied in gebruik genomen.

De nederzetting Werkendam is voor 1220 ontstaan langs de ringdijk rond de Groote of Zuidhollandsche Waard ten zuiden van de plaats waar omstreeks 1230 het riviertje De Werken, een verlande tak van de Alm, werd afgedamd. Het werd omgeven door de Merwede in het noorden, het Land van Altena in het oosten, de Graaff in het zuiden en Houweningen in het westen. Het oudste woongebied in de kern lag aan weerszijden van de dijk tussen de kerk, op het hoogste punt van het dorp en de burcht met molen aan het benedeneind. Door de St. Elisabethsvloed in november 1421 en de dijkdoorbraak in Werkendam in 1422 raakte Werkendam al zijn ommeland kwijt en bleef slechts een strook land over tussen de burcht en de kerk, ter breedte van maximaal 100 meter. Doordat inpoldering van het gebied onmogelijk bleek, verloor een ieder zijn recht op het ondergelopen gebied en werden de nieuwe aanwassen en opkomende gronden automatisch domeingronden voor de Graaf van Holland. De opeenvolgende Heren en Vrouwen van Werkendam wisten nog wel onder andere het recht op de aanwassen van de Ewoutenwaard en het Slik te verwerven. Hierdoor kon in de zestiende en zeventiende eeuw bebouwing ontstaan op Zevenhuizen en in de achttiende eeuw op het Slik. Door inpoldering van de Vervoornepolder, in het midden van de zestiende eeuw, ontstond de Vissersdijk

In de kern Werkendam werden de Kruisstraat en Hoogstraat als eerste bebouwd, later volgde de Vissersdijk. De T-vormige aansluiting van deze dijken vormde één van de bepalende onderdelen van de stedenbouwkundige structuur van het dorp. Een tweede kenmerk van de structuur is de vertakking van de dijken in de kern. Meerdere dijken (Sasdijk, Werkensedijk, Vissersdijk) komen in Werkendam samen.

Een bijzonder gebied was Zevenhuizen, waar aanvankelijk (vanaf het eind van de 16^e eeuw) vissers en schippers zich vestigden. Door de vestiging van een zwavelzuurfabriek, een stoomzagerij en een gasfabriek (eind 19^e, begin 20^e eeuw) werden in het gebied talrijke kleine arbeiderswoningen gebouwd, vaak rug aan rug, langs stegen.

Vanaf het begin van de twintigste eeuw vonden enkele uitbreidingen op een planmatige wijze plaats. De in 1913 opgericht woningbouwvereniging 'Werkendam vooruit' speelde hierin een belangrijke rol. In de jaren '30 werden door de woningbouwvereniging bijvoorbeeld woningen gebouwd langs de Havenstraat en het Plein. Op particulier initiatief werd nabij 't Laantje een kleine tuinwijk gerealiseerd (omgeving Bruigomstraat). De structuur van de oude kern werd voor de Eerste Wereldoorlog al gewijzigd door het dempen van een deel van de watergang die achter de Kruisstraat lag. In de jaren 50 van de vorige eeuw werd de binnenhaven gedicht. De ruimtes tussen de lineaire wegen werden opgevuld met bebouwing.

Pas na de Tweede Wereldoorlog is sprake van een planmatige uitbreiding van de kern op een meer omvangrijke schaal. In de periode 1945-1965 werden de woongebieden Sigmondstraat en omgeving en Wierinxwal en omgeving gerealiseerd. Kenmerkend zijn de (half)open bouwblokken, een stedenbouwkundige patroon waarbij zich aan alle zijden van een rechthoekig bouwblok bebouwing bevindt. De woningen hebben een traditionele verschijningsvorm. Met name de oudere woningen zijn voorzien van details en ornamenten die typerend zijn voor de Wederopbouwstijl. Tussen 1960 en 1975 is het woongebied dat zich in het zuidoostelijk gedeelte van het plangebied bevindt ontwikkeld. Het gaat om de woongebieden De Graaf en omgeving en Hofstee en omgeving. Het stedenbouwkundig patroon van deze wijk is ontworpen vanuit de gedachte van de Forum-beweging. Direct ten zuiden van de Sportlaan is sprake van een eenvoudig patroon van strokenbouw: een stedenbouwkundig patroon van rechte en parallel lopende straten waarlangs de woningen in één rooilijn staan. Aan de rand van het gebied zijn stedenbouwkundige stempels toegepast.

Het patroon van woningen die met de achterzijde gegroepeerd zijn rond een parkeerterrein, wordt in Wittingsweer, Loonsweer en Eemkerck herhaald.

In de Eemkerck zijn de woningen met de achterzijde gegroepeerd rondom een parkeerterrein. Hetzelfde patroon is toegepast bij Wittingsweer en Loonsweer (stedenbouwkundige stempel)

De woongebieden Zilverschoon/Klaproos en Pauwelsweer/Talingpad zijn in de periode 1975-1985 gerealiseerd. Kenmerkend is het patroon van woonerven en woonpaden. Het woongebied Binnengriend en omgeving, dat ten noordoosten van de Werkensedijk ligt, werd in de jaren '90 van de vorige eeuw ontwikkeld. Per straat is een onderscheid in architectuur toegepast, waardoor binnen de wijk sprake is van een gevarieerd beeld. Van recente datum is de omgeving van het Raadhuisplein. Het gebied, dat zich bevindt op de locatie van een voormalig sportveldencomplex, is rond het begin van deze eeuw heringericht waarbij naast woningbouw ook diverse openbare gebouwen (gemeentehuis, school) gerealiseerd zijn.

3.4.5 Monumenten

In hoofdstuk twee is aangegeven dat zich binnen het plangebied drie beschermde rijksmonumenten bevinden. Op de begraafplaats aan de Kerkstraat bevindt zich een grafmonument van de familie Sigmond, dat omstreeks 1872 is opgetrokken in eclectische stijl. In de noordwestelijke hoek van de begraafplaats bevindt zich een tweede grafmonument dat de status van rijksmonument is toegewezen. Het betreft het grafmonument van de familie Van Houweninge dat omstreeks 1851 in neogotische stijl is opgetrokken. Het derde rijksmonument binnen het plangebied is de Joodse begraafplaats aan De Kooi. De begraafplaats is in 1852 op particulier initiatief aangelegd, ten zuidoosten van de toenmalige kern De Werken.

In het plangebied is één beschermd gemeentelijk monument aanwezig. Dit betreft het Groene Kruis gebouw op Plein 13. Op de verbeelding zijn zowel het gemeentelijke monument als de rijksmonumenten voorzien van een aanduiding.

3.4.6 Bijzondere relict en structuren, ruimtelijke karakteristiek

Twee bijzondere relict en structuren in de kern van Werkendam zijn het Nonnegatswiel en het Kerkewiel. Het Nonnegatswiel is ontstaan als gevolg van een doorbraak in de Werkensedijk.

Door zijn omvang en de aanwezige beplanting rondom het water is het Nonnegatswiel een bijzondere plek binnen het plangebied. Daarnaast geldt dat het dijktracé een grote slinger om de plas maakt, hetgeen bijdraagt aan de karakteristiek van deze plek

Als gevolg van de enorme kracht van het binnenstromende water werd de grond weggespoeld, waardoor een grote waterplas ontstond. Het Kerkewiel is een relict van de St. Elisabethsvloed. In de huidige situatie loopt het tracé van de dijk om beide waterplassen heen. Tussen beide wielen bevindt zich in de dijk nog een slinger. Blijkens de toenmalige topografische kaart van omstreeks 1900 lag er nog een klein wiel aan de noordzijde van de dijk, ter hoogte van de vloedakkers. Dit wiel is in de loop van de twintigste eeuw gedempt.

Dat de aanwezigheid van het Kerkewiel van invloed is geweest op de ruimtelijke structuur van Werkendam is zichtbaar vanaf 't Laantje. De Werkensedijk is als het ware om de waterplas heen gekruld. Door de aanwezige bebouwing heeft dit wiel een ander karakter dan bovengenoemde Nonnegatswiel. Aan de westelijke zijde (links op de foto) bevindt zich een begraafplaats

Een andere bijzondere karakteristiek van de kern Werkendam is de lintbebouwing langs de Werkensedijk en de Vissersdijk. Door de afwijkende, veelal historische bebouwing is de oorspronkelijke stedenbouwkundige structuur van het dorp nog goed herkenbaar.

3.5 Landschappelijke situatie

De volgende beschrijving van het landschappelijk raamwerk rond de kern Werkendam is opgenomen in het Uitwerkingsplan Land van Heusden en Altena:

'De kern Werkendam is georiënteerd op de Merwede. De oude dijk langs de Merwede en de uitwatering van enkele riviertjes op de Merwede waren de oorsprong van Werkendam. Het landschappelijk raamwerk wordt in het noordoosten bepaald door het open en laag gelegen landschap van de polder de Werken.

In het oosten van Werkendam is er tussen de Schans en de ontsluitingsweg naar de Tol op de uitloper van een hoger gelegen oeverwal nog ruimte voor een verdere ontwikkeling van de kern. Aan de noordwestzijde wordt Werkendam hard begrensd door de Boven-Merwede. Dit water vormt ook een natuurgebied. Aan de zuidzijde van Werkendam is een fraai kreken- en dijkenlandschap gelegen. Daarnaast wordt de zuidzijde gekenmerkt door het bedrijventerrein Bruine Kilhaven. Het landschappelijk raamwerk in dit deel is enerzijds gelegen ten westen van de Bruine Kil en beslaat de Verrezen Polder, het Steurgat en de polders richting De Biesbosch, anderzijds ten oosten van de Bakkerskil.'

4 Milieuhygiënische- en planologische aspecten

Op grond van het bepaalde in het Besluit ruimtelijke ordening is het bij het opstellen van een bestemmingsplan verplicht om inzicht te bieden in de relevante planologische en milieuhygiënische aspecten.

4.1 Geluid

4.1.1 Wegverkeerslawaai

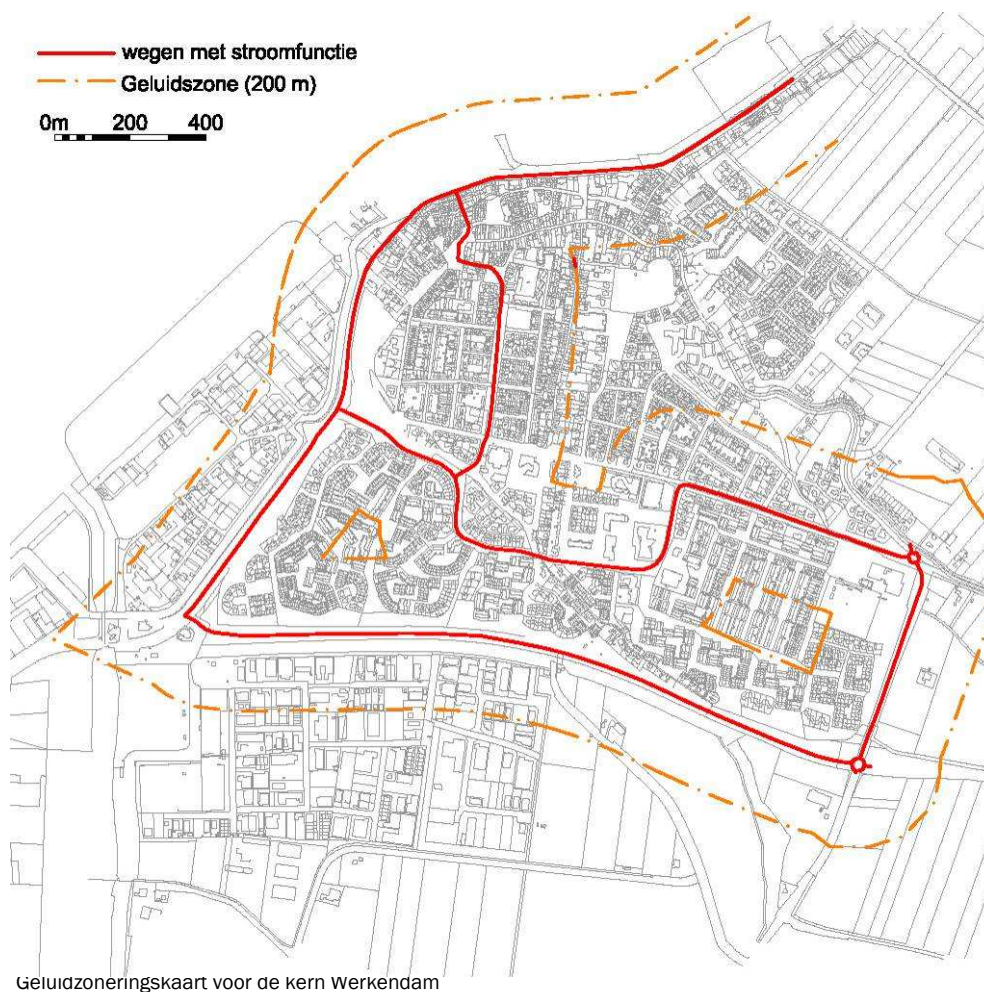
Een nieuwe situatie als bedoeld in de Wet geluidhinder omvat de oprichting van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen (zoals woningen, scholen, kleuterdagverblijven) of de aanleg van nieuwe wegen of de reconstructie van bestaande wegen.

Op een afstand van zo'n 1,5 km ten oosten van het plangebied loopt de autosnelweg A27/E311. Ten zuiden van het plangebied loopt de Dijkgraaf den Dekkerweg, die een belangrijke ontsluitingsfunctie voor de kern Werkendam vervult. Op deze weg geldt een maximumsnelheid van 80 km/h. In de kern lopen enkele wegen met een stroomfunctie. Het betreft de Borcharenweg, Sportlaan, Raadhuislaan, Van Randwijklaan, Sigmondstraat, Amerscamp, Nieuweweg, Bandijk en de Sasdijk. Voor deze wegen geldt binnen de bebouwde kom een maximumsnelheid van 50 km/h. Op de overige wegen binnen de bebouwde kom geldt een 30 km/h-regime.

De breedte van de geluidszone langs wegen is geregeld in artikel 74 Wgh en is gerelateerd aan het aantal rijstroken van de weg en het type (binnenstedelijk of buitenstedelijk). De betreffende zonebreedtes zijn in tabel 4 weergegeven.

Tabel: Zonebreedtes Wet geluidhinder (bron: art. 74 Wet geluidhinder)		
Aantal rijstroken	Zonebreedte (M)	
	Stedelijk gebied	Buitenstedelijk gebied
5 of meer	-	600
3 of meer	350	-
3 of 4	-	400
2	200	250

Op navolgende afbeelding zijn de geluidszones van de verschillende wegen weergegeven.

Het onderhavige bestemmingsplan omvat het juridisch regelen van de bestaande situatie. Het bestemmingsplan voorziet niet in de oprichting van nieuwe gevoelige bestemmingen of de aanleg of reconstructie van wegen. Er is dus geen sprake van een nieuwe situatie. Daarom bestaat er bij de opstelling van dit bestemmingsplan geen onderzoeksplicht naar wegverkeerslawaaai. Op grond daarvan is er afgezien van de opstelling van een akoestische rapportage wegverkeerslawaaai.

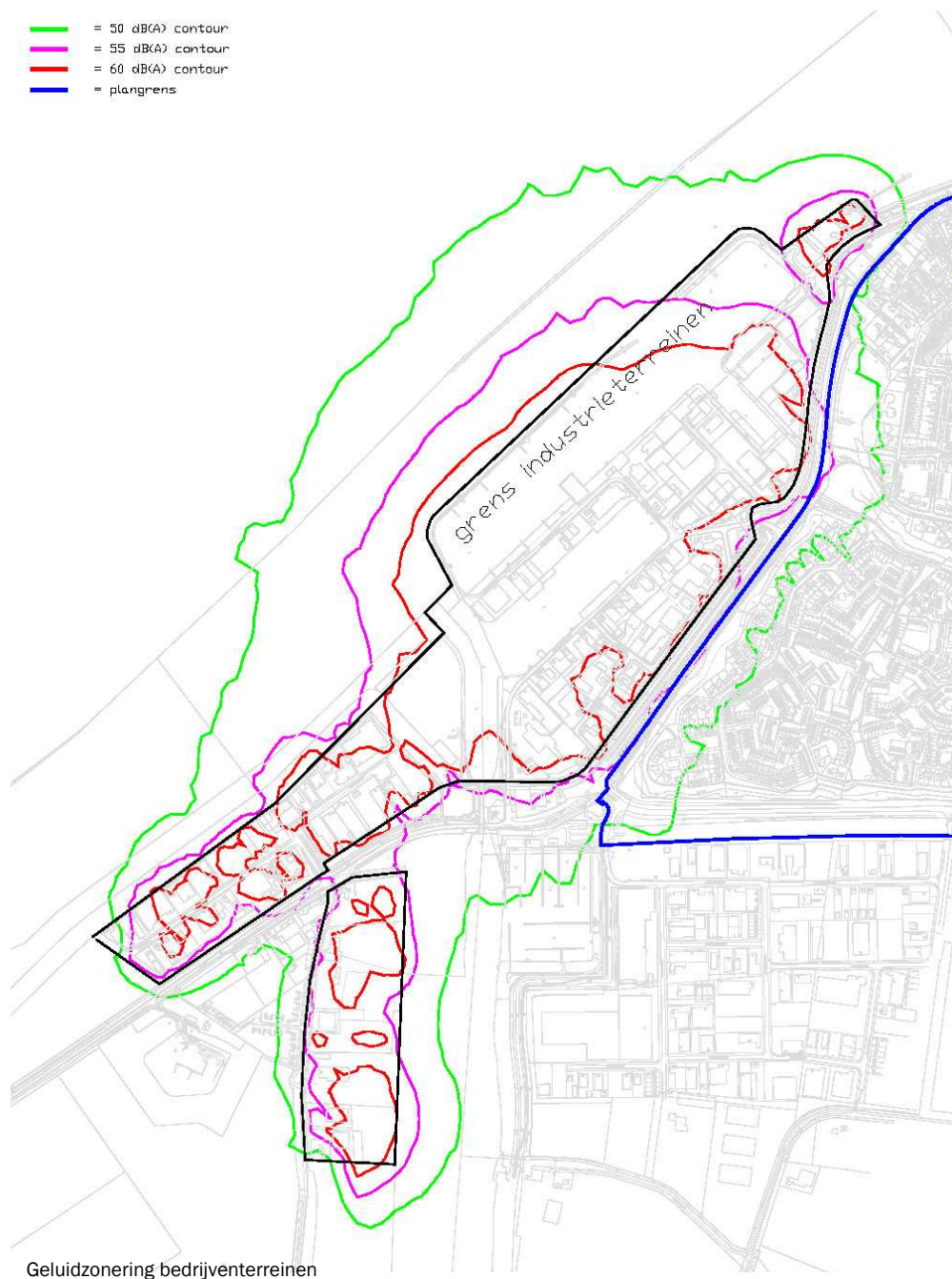
4.1.2 Industrielawaai

Ten noorden en westen van de kern van Werkendam bevinden zich de bedrijventerreinen Biesboschhaven/Beatrixhaven en Steurgat. Op deze terreinen zijn diverse bedrijven gevestigd die op grond van de Wet geluidhinder worden aangemerkt als geluidzoneringsplichtige inrichtingen. Het betreft voornamelijk scheeps(af)bouwbedrijven.

Op grond van de Wet geluidhinder dient rondom een terrein waarop zich volgens het bestemmingsplan geluidzoneringsplichtige bedrijven kunnen vestigen, een geluidzone te worden vastgesteld.

Het bestemmingsplan 'Zoning industrieterreinen' van de gemeente Werkendam, dat op 29 juni 2010 is vastgesteld, voorziet in de vastlegging van een nieuwe geluidzone rondom de bedrijventerreinen Biesboschhaven/Beatrixhaven, Steurgat en Bandijk, alsmede in de vestiging van geluidzoneringsplichtige inrichtingen op deze terreinen.

Voorafgaand aan het bestemmingsplan 'Zoning industrieterreinen' heeft Schoonderbeek en Partners Advies b.v. in 2006 een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de akoestische effecten van deze bedrijven.

Op basis van het akoestisch onderzoek is besloten om de geadviseerde geluidzone vast te leggen in het bestemmingsplan 'Zonering industrieterreinen'. Deze zone biedt met name aan de noordwestzijde van de industrieterreinen (richting de Nieuwe Merwede) extra geluidruimte ten opzichte van de berekende (toekomstige) situatie. Aan de zijde van de kern Werkendam ligt de zone vrij strak tegen de berekende 50 dB(A)-contour, waardoor het woonklimaat in de kern wordt beschermd.

4.1.3 Spoorweglawaai

Op een afstand van zo'n 2.000 m van het plangebied ligt de spoorlijn Dordrecht-Gorinchem (traject nummer 671). Ingevolge het Besluit geluidhinder spoorwegen bedraagt de zonebreedte ter hoogte van dit traject 1.000 m. Het plangebied ligt ruim daarbuiten.

4.1.4 Stiltegebieden

Blijkens de kaarten, behorend bij het Streekplan Noord-Brabant 2002, is het plangebied niet gelegen in of nabij een stiltegebied. Het natuurgebied De Biesbosch, dat ten westen van de kern Werkendam ligt, is gedeeltelijk aangewezen als stiltegebied.

4.2 Hinderlijke bedrijvigheid

4.2.1 Niet-agrarische bedrijvigheid

In het nieuwe bestemmingsplan 'Kern Werkendam' wordt de huidige bedrijfsactiviteit positief bestemd. Bij ingrijpende verandering van de bedrijfsvoering of verkoop van de bedrijfsruimte behoort een aanpassing van het bestemmingsplan tot de mogelijkheden.

In april 2009 is een nieuwe VNG-uitgave van 'Bedrijven en milieuzonering' uitgebracht. Daarin wordt een vernieuwde systematiek voor de beoordeling van de aanvaardbaarheid van milieubelastende functies geïntroduceerd. Ten opzichte van de vorige publicatie zijn naast de gewenste richtafstanden ten opzichte van rustige woongebieden, ook gewenste richtafstanden in gebieden met functiemenging opgenomen.

Voor het plangebied geldt dat het bovengenoemde onderscheid in omgevingstype niet van toepassing is. Er zijn geen zones waar veel functiemenging voor komt. Om die reden valt het gehele plangebied te typeren als rustige woonwijk.

Omgevingstype 'rustige woonomgeving'

De categorie-indeling voor dit omgevingstype gaat uit van tien milieucategorieën. In het plangebied is een aantal niet-agrarische bedrijven, bedrijfjes en instellingen gevestigd, waarvan allen geen onevenredige hinder voor de omgeving teweegbrengen. Het betreft bedrijven in de milieucategorie 1, 2 en 3.1 uit de categorie-indeling volgens de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering', uitgave 2009.

In onderstaande tabel zijn deze bedrijven weergegeven.

Tabel: Niet-agrarische bedrijven en instellingen in 'rustige woonomgeving'			
nr.	Adres	Soort bedrijf	Cat. *)
1	Binnengriend 27	Kerkgebouwen e.d. Chr. Gereformeerde Kerk Werkendam	2
2	Bruigomstraat 1	Kerkgebouwen e.d. Gereformeerde Gemeente	2
3	Elzengriend	Rioolgemalen Bergbezinkbasin	2
4	Floreffestraat 26	Supermarkten, warenhuizen Albrecht Culemborg b.v. - supermarkt	1
5	Graaf van Hornelaan 1	Tennisbanen met verlichting Tennisvereniging Werkendam	3.1
6	Graaf van Hornelaan 46	Buurt- en clubhuizen Muziekvereniging 'Irene'	2
7	Hooftlanden ong.	Rioolgemalen Bergbezinkbasin	2
8	Hooftlanden ong.	Gasdukregel- en meetruimte, categorie B en C Gasreducer Intergas	2
9	Hooftlanden 1	Buurt- en clubhuizen Stichting Cultureel Centrum	2
10	Hooftlanden 15	Dierenartsenpraktijk Strickers	1
11	Kerckelant 3	Verpleeghuis Stichting Christelijk Protestants Bejaardenhuis	2
12	Kruisstraat 56	Bouwbedrijven algemeen ≤ 2.000 m ² Gebr. Ritmeester b.v.	3.1
13	Oudsas 11	Overige zakelijke dienstverlening: kantoor Hakkers Werkendam b.v. (aannemer in waterbouw)	1
14	Raadhuislaan 2	Artsenpraktijk, kliniek, dagverblijf B.A. Baggerman-Tandarts	1
15	Raadhuislaan 2	Artsenpraktijk, kliniek, dagverblijf Yvel tandartsen	1
16	Raadhuislaan 2	Artsenpraktijk, kliniek, dagverblijf Doctershoek	1
17	Raadhuislaan 4	Verpleeghuis Verzorgingstehuis Stichting Stroomland	2
18	Raadhuislaan 17	Brandweerkazernes Brandweerkazerne gemeente Werkendam	3.1
19	Raadhuislaan 19	Cafés, bars Sportcafé Up en Down	1
20	Raadhuislaan 19	Sporthallen Sporthal De Crosser	3.1

21	Raadhuisplein 1	Rioolgemaal Diverse gemalen	2
22	Raadhuisplein 1	Rioolgemalen Diverse gemalen	2
23	Raadhuisplein 1	Openbaar bestuur (kantoren e.d.) Gemeentehuis	1
24	Sasdijk 66	Hotels en pensions met keuken Bed & Breakfast Het Sashuis	1
25	Sportlaan 4	Scholen voor basis- en algemeen voortgezet onderwijs DS Groenenwegenschool	2
26	Sportlaan 42	Benzineservicestations zonder LPG Total Nederland b.v.	2
27	Sportlaan/Vissersdijk	Rioolgemalen Hoogheemraadschap Alm & Biesbosch	2
28	Talingpad 54	Hondendressuurterreinen Hondenvereniging 't Klaske	3.1
29	Van Randwijklaan 47	Artsenpraktijk, kliniek, dagverblijf Tandartsenpraktijk R.W. Kort	1
30	Van Randwijklaan 49	Banken, verzekeringsmaatschappijen, beurzen Van der Straaten Assurantiekantoor	1
31	Werkina 1	Sporthallen Beachsportvereniging Werkendam	3.1
32	Werkina 1	Gasdukregel- en meetruimte, categorie B en C Gasreducer intergas	2
33	Werkina 1	Zwembaden niet overdekt Zwembad Werkina	4.1
34	Wilgenlaan 2a	Switchhouses Telefooncentrale PTT	2
*) categorie-indeling volgens de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering', uitgave 2009			

Bij milieuzonering geldt dat ook gekeken dient te worden naar bedrijven in de nabijheid van het plangebied. Met name aan de westelijke en zuidwestelijk kant van het plangebied bevinden zich bedrijven die voor milieuhinder kunnen zorgen. Betonmortelcentrale Werkendam, Sasdijk 71 a.

4.2.2 Agrarische bedrijvigheid

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen.

De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning).

De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunning. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij.

Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden. De Regeling geurhinder en veehouderij is gepubliceerd op 18 december 2006.

Ingevolge artikel 4, eerste lid van de Wet geurhinder en veehouderij dient de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object ten minste 100 meter (indien een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom is gelegen) of 50 meter (buiten de bebouwde kom te bedragen). Deze afstand wordt gemeten op dezelfde wijze waarop de afstand volgens de oude stankregelgeving (de Richtlijn veehouderij en stankhinder 1996) bepaald moest worden.

In de directe omgeving van het plangebied zijn drie intensieve veehouderijen gelegen. Voor de betreffende bedrijven is een milieuvergunning verleend. De directe omgeving van de bedrijven is op grond van de geldende regelgeving aan te merken als een voor stank gevoelig object behorende tot categorie I (de bebouwde kom). Op grond hiervan zouden zich in een nieuwe situatie, bepaalde afstanden moeten worden aangehouden tussen de veehouderijen en de bebouwde kom (de zogenaamde geurcontouren, voorheen stankcirkels genoemd). Deze afstanden worden onder de huidige omstandigheden niet altijd gehaald. Het nieuwe bestemmingsplan 'Kern Werkendam', waar voorliggende toelichting bij hoort, heeft evenwel betrekking op bestaande situaties. Voor nieuw te realiseren woningen en andere gevoelige bestemmingen moeten de afstanden wel aangehouden worden.

4.3 Luchtkwaliteit

Hoofdstuk vijf van de Wet milieubeheer vormt het kader voor de beoordeling van de luchtkwaliteit in de buitenlucht. De Wet milieubeheer spreekt van grenswaarden en plandrempels. Grenswaarden zijn normen waaraan in een bepaald jaar voldaan dient te worden. Plandrempels zijn normen die jaarlijks strenger worden en langzaam groeien naar het nivo van de uiteindelijk te bereiken grenswaarde.

De milieukwaliteitseisen voor luchtkwaliteit hebben tot doel het beschermen van de mens en het milieu tegen de schadelijke effecten van vervuilende stoffen in de buitenlucht. Voor diverse stoffen zijn grenswaarden opgenomen. Voor de Nederlandse situatie zijn op dit moment fijnstof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂) de meest kritische vervuilingen.

De luchtkwaliteit wordt bepaald door de aanwezige stoffen in de achtergrondconcentratie, bijdrage vanwege industriële en agrarische activiteiten en de bijdrage vanwege emissies van het verkeer.

Vanaf de inwerkingtreding van het Besluit luchtkwaliteit in 2001 is gebleken dat op veel plaatsen in Nederland niet aan de normstelling voor luchtkwaliteit kon worden voldaan. Als gevolg daarvan zijn vele ontwikkelingen komen stil te liggen. Op basis van ervaringen in het verleden blijkt dat kleinschalige plannen vrijwel geen invloed hebben op de lokale luchtkwaliteit.

Anderzijds betekent dit ook dat met kleinschalige ingrepen nauwelijks een verbetering van de lokale luchtkwaliteit te realiseren is. Doordat in grote gebieden van ons land niet aan de normstelling kan worden voldaan is het zaak om grootschalige verbeteringen door te voeren die een significant effect hebben op de landelijke luchtkwaliteit. Deze grootschalige maatregelen zijn samengebracht in het Nationaal Samenwerkingsprogramma (NSL). In dit NSL zijn alle 'grote' projecten ondergebracht die een duidelijke invloed hebben op de luchtkwaliteit. Daarnaast zijn hier ook de gezamenlijk te nemen maatregelen in opgenomen.

In artikel 5.16 van de Wet milieubeheer is vastgelegd dat bestuursorganen bevoegdheden, zoals het vaststellen van een bestemmingsplan of het nemen van een projectbesluit, mogen uitoefenen wanneer sprake is van één of meer van de volgende gevallen:

- A Er is geen sprake van een (dreigende) overschrijding van de grenswaarden.
- B De concentratie van de desbetreffende stoffen in de buitenlucht verbetert of blijft ten minste gelijk.
- C Het plan draagt 'niet in betekende mate' bij aan de concentratie van de desbetreffende stoffen in de buitenlucht.
- D De ontwikkeling is opgenomen in een vastgesteld programma, zoals het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Een nadere uitwerking van de regelgeving met betrekking tot het begrip 'niet in betekende mate' is vastgelegd in het 'Besluit niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' en de 'Regeling niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)'. Voor ontwikkelingen die 'niet in betekende mate' bijdragen aan de luchtverontreiniging hoeft niet te worden getoetst aan de grenswaarden. In de Regeling zijn categorieën van gevallen benoemd die in ieder geval als 'niet in betekende mate' worden aangemerkt en waarvoor toetsing aan de grenswaarden dus zonder meer achterwege kan blijven. Er is blijkens deze regeling geen onderzoek nodig voor 'woningbouwlocaties, indien een dergelijke locatie, in geval van één ontsluitingsweg, netto niet meer dan 1.500 nieuwe woningen omvat, dan wel, in geval van twee ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling, netto niet meer dan 3.000 woningen omvat'.

Onderhavige bestemmingsplan omvat het juridisch regelen van de bestaande situatie. Het bestemmingsplan voorziet niet rechtstreeks in de oprichting van nieuwe gevoelige bestemmingen. Het verrichten van een onderzoek naar de luchtkwaliteit is in dit stadium derhalve niet vereist. Mochten zich in de toekomst evenwel nieuwe woningbouwontwikkelingen voordoen, wat slechts mogelijk is na een nadere besluitvormingsprocedure, dan zal de luchtkwaliteit alsnog in de overwegingen moeten worden betrokken.

4.4 Externe veiligheid

4.4.1 Beleidsvisie externe veiligheid Werkendam

De gemeente Werkendam heeft de 'Beleidsvisie externe veiligheid Werkendam' (mei 2010) laten opstellen door Oranjewoud. De beleidsvisie geeft een overzicht van de externe veiligheidssituatie in gemeente Werkendam door middel van een signaleringskaart. Op grond daarvan is een beleidlijn opgesteld voor het omgaan met de consequenties van externe veiligheid (plaatsgebonden risico's en groepsrisico's) op de ruimtelijke inrichting.

4.4.2 Transport van gevaarlijke stoffen

Met betrekking tot de routing van gevaarlijke stoffen is de Wet vervoer gevaarlijke stoffen van belang. Gemeenten mogen voor de zogenaamde routeplichtige stoffen binnen hun grenzen gemeentelijke wegen aanwijzen, waarover deze gevaarlijke stoffen mogen worden vervoerd (en daarbuiten dus niet).

Redenen voor routing zijn bijvoorbeeld kwetsbare situaties zoals dichte bebouwing, de aanwezigheid van een ziekenhuis of de ligging van een waterwingebied. De gemeente kan vervolgens ook vrijstelling verlenen aan bedrijven als deze hiertoe een verzoek indienen. Alle rijkswegen (enkele tunnels onder belangrijke vaarwegen daargelaten) en de meeste provinciale wegen zijn aangewezen als route voor gevaarlijke stoffen.

Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen in nieuwe situaties is de grenswaarde voor het Plaatsgebonden Risico (de kans per jaar dat een persoon, die daar permanent aanwezig is en onbeschermd is, op die plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicovolle activiteit) gesteld op een niveau van 10^{-6} per jaar. Voor de bescherming tegen ontwrichting van de samenleving wordt gebruik gemaakt van het Groepsrisico. Het Groepsrisico geeft aan wat de kans is op een ongeval met tien of meer dodelijke slachtoffers in de omgeving van de beschouwde bron.

Blijkens de 'Risicoatlas wegtransport gevaarlijke stoffen' heeft de autosnelweg A27 geen PR 10^{-6} -contour. De autosnelweg A15 kent voor het deel van het tracé dat een PR 10^{-6} -contour dat is gelegen nabij de gemeente Werkendam (aan de overzijde van de Merwede). Ten aanzien van het groepsrisico kan op basis van gegevens uit de Risicoatlas geconcludeerd worden dat van een overschrijding van de oriënterende waarde geen sprake is. Dit bestemmingsplan heeft een formeel-juridische betekenis, in die zin dat de bestaande situatie in het plangebied wordt voorzien van bestemmingsregels. Er is dan ook geen sprake van een toename van het groepsrisico.

Op de kaart 'Individueel risico gevaarlijke stoffen weg op rijkswegen in 2002' (zie navolgende afbeelding) is het individueel risico weergegeven. Het individueel risico van een bepaalde activiteit is de kans per jaar op een bepaalde plaats, dat een continu daar aanwezig gedacht persoon die onbeschermd is, komt te overlijden als gevolg van een mogelijk ongeluk met die activiteit. De activiteit is in dit geval het vervoer van gevaarlijke stoffen op rijkswegen.

Voor bestaande situaties geldt dat die kans maximaal 10^{-5} per jaar mag zijn, ofwel 1 op 100.000. Voor nieuwe situaties is deze kans 10^{-6} per jaar, ofwel 1 op 1.000.000.

Het IR heeft betrekking op een jaar en wordt veelal weergegeven in de vorm van zogenaamde (iso)-risicocontouren. Dit zijn lijnen op een topografische kaart die punten met hetzelfde risico met elkaar verbinden. Aan het gebied tussen de weg en de verschillende risicocontouren zijn verschillende ruimtelijke consequenties verbonden. Blijkens de kaart bezit de rijkssnelweg A27 een 10^{-7} -contour van 50 meter en meer. Een deel van de rijkssnelweg A15 nabij Werkendam kent een 10^{-6} -contour tot 25 meter. Het plangebied is ruim (circa 2 km) buiten deze zone gelegen. Daarmee wordt de wettelijke grenswaarde niet overschreden.

Blijkens de signaleringskaart die onderdeel uitmaakt van de 'Beleidsvisie externe veiligheid Werkendam' kent ook de Dijkgraaf den Dekkerweg een risicocontour vanwege het transport van gevaarlijke stoffen. Daarnaast ligt ten noorden van de kern de Merwede. Aan het transport van stoffen over de Merwede zijn in principe veiligheidsrisico's verbonden. Het risicogebied ligt tot aan de wal, omdat deze brandbare stoffen zich niet door de lucht maar over het wateroppervlak verspreiden.

4.4.3 Risicovolle inrichtingen

Blijkens de RisicoKaart Noord-Brabant komt in het plangebied geen instelling (bedrijf) voor dat vanwege de opslag van gevaarlijke stoffen een risico veroorzaakt voor de omgeving. Wel komt in de omgeving van het plangebied één bedrijf voor als bedoeld in het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi). Het gaat om de A. Kieboom en ZN. B.V. aan de Biesboschhaven Zuid 30. Op het terrein van deze instelling bevindt zich een LPG-opslag.

In het plangebied komen enkele kwetsbare objecten voor. Het gaat daarbij om onderwijsinstelling De Regenboog en peuterspeelzaal Dombro.

Op de signaleringskaart die onderdeel uitmaakt van de 'Beleidsvisie externe veiligheid Werkendam' staan geen risicovolle inrichtingen aangeduid die binnen het plangebied vallen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de risicovolle inrichtingen in de omgeving van het plangebied.

Tabel: Risicovolle inrichtingen in de directe omgeving van het plangebied		
Nr.	Eigenaar	Adres
12	Maropol Holding	Velsenstraat 2
13	Polyproducts	Bruningsstraat 10
15	Van den Heuvel	Hulsenboschstraat 2
20	Anne Goes beheer	Vierlinghstraat 12d
24	Deltabrug beheer	Leeghwaterstraat
26	Kieboom	Biesboschhaven Z 20
27	V&W	Biesboschhaven N
28	Tankstation A. Kieboom	Biesboschhaven Z 30a
Bron: Gemeente Werkendam		

Uitsnede Risicokaart Noord-Brabant. In het plangebied komen geen bedrijven voor die vanwege de opslag van gevaarlijke stoffen een risico veroorzaken voor de omgeving. Ten zuidwesten van het plangebied bevindt zich een bedrijf (A. Kieboom en Zn. B.V.) waarvoor enkele risicocontouren gelden

In de 'Beleidsvisie externe veiligheid Werkendam' wordt ten aanzien van plaatsgebonden risico's die verband houden met stationaire risicobronnen opgemerkt, dat zich geen urgente saneringssituaties voordoen (peildatum november 2006). Wel zijn er situaties waar niet urgente sanering van toepassing is. Het gaat daarbij om enkele tankstations.

4.4.4 Consequenties voor bestemmingsplan

Dit bestemmingsplan heeft een formeel-juridische betekenis, in die zin dat de bestaande situatie in het plangebied wordt voorzien van bestemmingsregels. Er is dan ook geen sprake van een toename van het groepsrisico. Wel wordt middels de voorschriften van dit bestemmingsplan uitgesloten dat kwetsbare objecten binnen bestaande risicocontouren gerealiseerd kunnen worden.

4.5 Verkeer

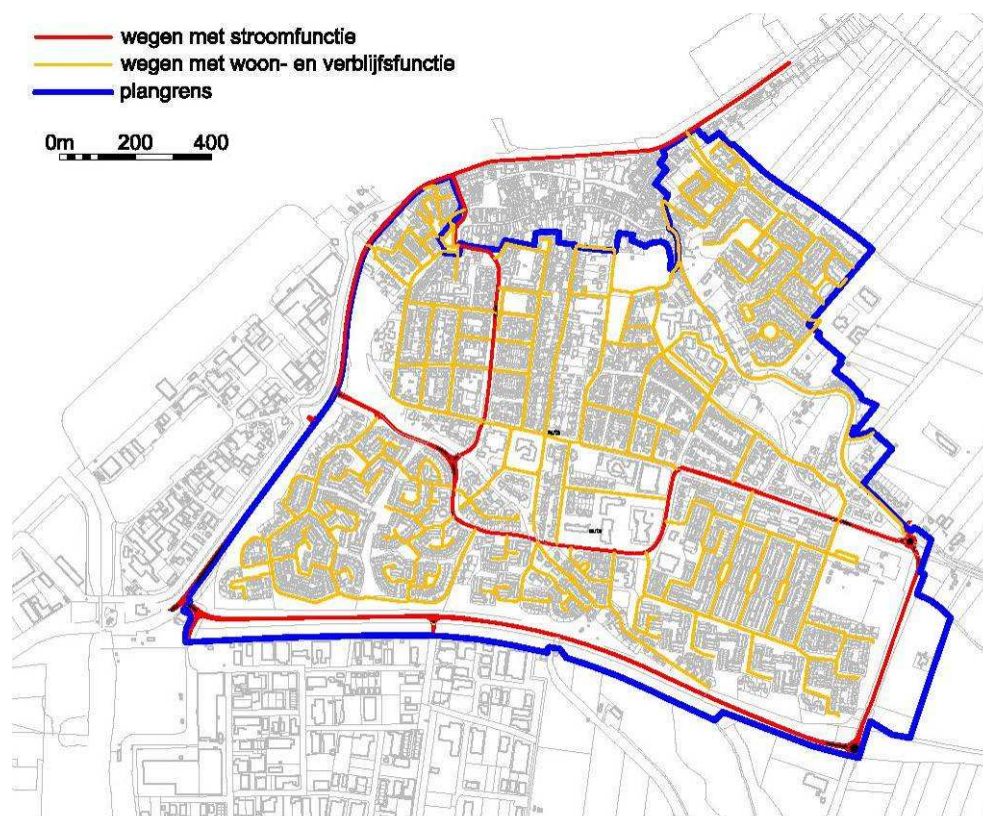
4.5.1 Wegenstructuur

Bij een functionele indeling van wegen en straten wordt een onderscheid gemaakt tussen wegen met een stroomfunctie, die van belang zijn voor de verkeerscirculatie, en de straten met een woon- en verblijfsfunctie.

Op basis van de verschijningsvorm, zoals de rijbaanbreedte, de verkeersbelasting en de plaats binnen het totale wegen- en stratenpatroon hebben de volgende (gedeelten van) wegen een belangrijke stroomfunctie:

- Dijkgraaf Den Dekkerweg;
- Borcharenweg;
- Sportlaan;
- Raadhuislaan;
- Van Randwijklaan;
- Sigmondstraat;
- Amerscamp;
- Nieuwegeweg;
- Bandijk;
- Sasdijk.

Gezien hun beperkte belang voor de verkeerskundige structuur van de kern Werkendam, zijn de overige wegen geclassificeerd als wegen met een woon- en verblijfsfunctie. Op navolgende afbeelding is de verkeerskundige structuur in de kern van Werkendam aangegeven.

Verkeerskundige structuur

Voor de meeste wegen in de kern Werkendam is een maximumsnelheid van 30 km/h vastgesteld. Uitzondering zijn bovengenoemde wegen met een stroomfunctie.

Op deze wegen geldt een maximumsnelheid van 50 km/h. Op de Dijkgraaf den Dekkerweg, die gedeeltelijk binnen het plangebied valt, geldt een maximumsnelheid van 80 km/h.

4.5.2 Parkeren

Het parkeerbeleid van de gemeente Werkendam is erop gericht om de balans tussen behoefte en aanbod in evenwicht te houden. Vanuit de realiteit dat de mogelijkheden in bepaalde gebieden beperkt zijn, is soms maatwerk vereist.

Een deel van de woningen in de kern beschikt over parkeergelegenheid op eigen terrein. In de woonstraten vindt het parkeren ook op de rijbaan plaats. Concentratie van parkeerplaatsen zijn onder meer te vinden op het Raadhuisplein, het Plein en bij de sportgelegenheden aan de Graaf van Hornelaan.

4.5.3 Langzaamverkeersroutes

In de kern Werkendam liggen meerdere langzaamverkeersroutes. Het gaat daarbij voornamelijk om korte verbindingspaden in en tussen de woongebieden. Met name in de woonwijken ten zuiden van de Sportlaan en Hooftlaan bevinden zich veel langzaamverkeersroutes.

4.6 Flora en fauna

4.6.1 Standaardrapportage prioritaire soorten

Blijkens de opgaven van Het Natuurloket komen er binnen de kilometerhokken waarin het plangebied gelegen is verscheidene beschermde diersoorten voor. Onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht.

Tabel: Overzicht beschermde diersoorten				
Kilometervlak	FFlijst 1	FFlijst 2/3	Habitat/Vogelrichtlijn	Rode Lijst
x:120/y:424	3 vaatplantsoorten 3 zoogdiersoorten 2 amfibiesoorten	38 watervogelsoorten 1 vissoort	27 watervogelsoorten 1 vissoort	1 vaatplantsoort 2 vissoorten
x:120/y:425	4 vaatplantsoorten 3 amfibiesoorten	38 watervogelsoorten 1 vissoort 1 libellensoort	31 watervogelsoorten 1 vissoort 1 libellensoort	3 vaatplantsoorten 1 vissoort 2 libellensoorten
x:121/y:423	3 vaatplantsoorten 3 amfibiesoorten	21 watervogelsoorten 2 vissoorten	5 watervogelsoorten 2 vissoorten	1 vissoort
x:121/y:424	4 amfibiesoorten	36 broedvogelsoorten 15 watervogelsoorten	4 watervogelsoorten	2 vaatplantsoorten 3 broedvogelsoorten
x:121/y:425	3 vaatplantsoorten 1 zoogdiersoort 4 amfibiesoorten	34 broedvogelsoorten 1 vissoort 1 libellensoort	23 watervogelsoorten 1 vissoort 1 libellensoort	8 vaatplantsoorten 1 vissoort 2 libellensoorten

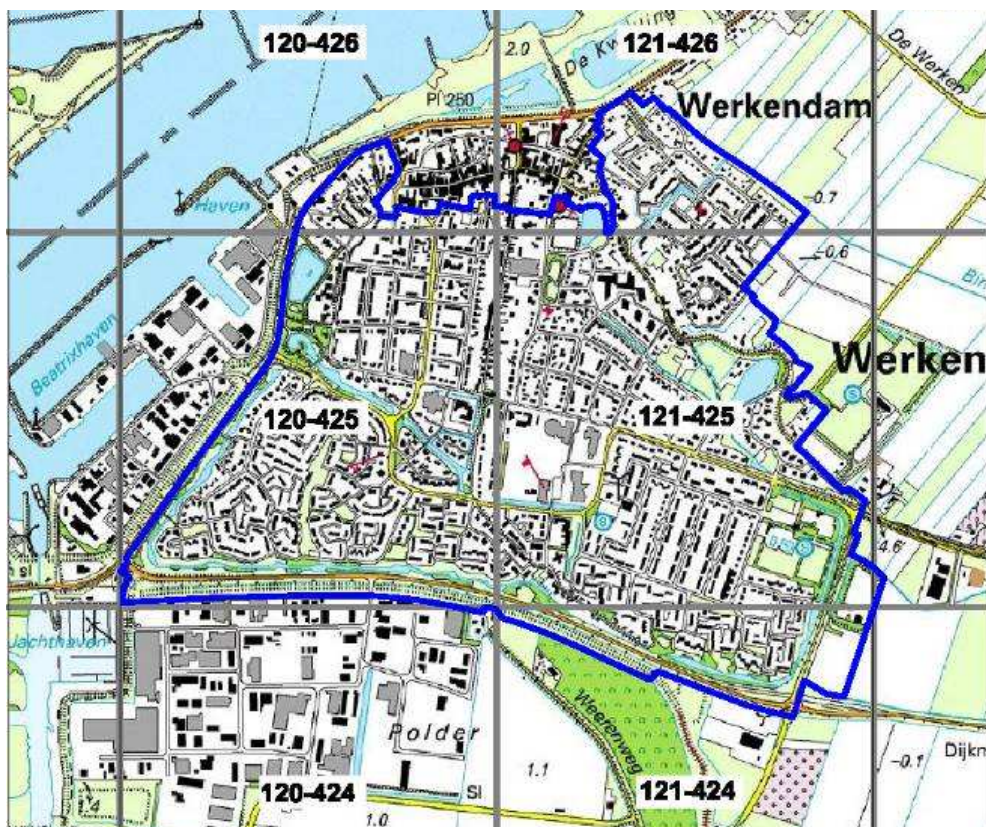
Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet meer noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Indien er als gevolg van een ruimtelijk plan effecten optreden ten aanzien van soorten die op FFlijst 2 en 3 staan, dan dient ontheffing voor de werkzaamheden aangevraagd te worden. Ook voor soorten die op de Rode lijst staan of die door die middel de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn beschermd zijn, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij versturende werkzaamheden.

Het gebied binnen de vijf kilometerhokken (zie afbeelding 21) wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van bebouwing. Rondom de kern Werkendam bevinden zich akker- en weilanden. Aan de noordzijde van de kern loopt de Boven Merwede, aan de zuidzijde bevinden zich een gedeelte van de Bakkerskil. Een gedeelte van het gebied is bebouwd. Ter plaatse van het plangebied komt vrijwel uitsluitend bebouwing voor. In het plangebied lopen enkele watergangen.

4.6.2 Habitatrichtlijn- en natuurbeschermingsgebieden

Het plangebied is niet aangewezen als Habitatrichtlijngebied, Vogelrichtlijngebied of Natuurbeschermingswetgebied. Ten westen en ten zuiden van de kern Werkendam bevinden zich enkele Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden. Het gaat om een zone langs de Bakkerskil (Habitatrichtlijn), een zone langs de Bruine Kil (Habitatrichtlijn), een zone langs het Steurgat (Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn) en een zone langs de Merwede. Deze zones maken allen onderdeel uit van De Biesbosch, het natuurgebied waarvoor een ontwerp-aanwijzingsbesluit geldt in het kader van Natura 2000 gebieden.

Kilometerhokken Natuurloket

4.6.3 Habitatrichtlijnsoorten in Noord-Brabant

Door de provincie Noord-Brabant is een handleiding opgesteld voor het omgaan met Habitatrichtlijnsoorten (die thans beschermd zijn middels de Flora- en faunawet van 2002). Daarbij is het zaak om in een vroeg stadium te inventariseren of in het plangebied beschermde soorten aanwezig zijn.

De betreffende nota geeft een stappenplan voor het omgaan met Habitatrichtlijnsoorten. Door het stappenplan te doorlopen, kan voorkomen worden dat een reeds lopend project wordt stilgezet vanwege de aanwezigheid van een Habitatrichtlijnsoort.

Stap 1 De verspreidingskaarten van de soorten raadplegen om te zien of het plangebied ligt binnen de aangegeven (mogelijke) verspreidingscontouren van de Habitatrichtlijnsoorten. Stap 1 is doorlopen. Blijkens de verspreidingskaarten komt de rivierrombout ter hoogte van het plangebied (vrijwel) zeker voor. De volgende soorten komen mogelijk voor: *de heikikker, de poelkikker, de rugstreeppad, de groene glazenmaker, de bever en diverse vleermuissoorten.*

Stap 2 Is dit het geval dan de toelichting bij de betreffende kaarten nader bestuderen. Een soort zal namelijk niet overal binnen het aangegeven gebied voorkomen, maar alleen op plaatsen die geschikt zijn als leefgebied voor die soort.

Rivierrombout	De Rivierrombout is een specialist van stromend water. Veel libellen van stromend water komen voor in kleine rivieren, beken of nog kleinere stromende wateren. De Rivierrombout is de enige libellensoort die uitsluitend voorkomt in de benedenloop van grote rivieren, op plaatsen met een zandige bodem en schoon en zuurstofrijk water. De larven hebben warme, minder snel stromende delen nodig. Het is niet precies bekend waarom de Rivierrombout is teruggekeerd in de Nederlandse rivieren.
Heikikker	De Heikikker is een soort van vochtige heide en hoogveen, schrale graslanden en allerlei moerassige, venige gebieden. Op vrijwel alle vindplaatsen van de soort is sprake van veenvorming. De voortplantingswateren zijn voedselarm tot matig voedselrijk en vaak licht zuur. Omdat de voortplantingswateren van nature al enigszins zuur zijn, is de soort zeer kwetsbaar voor verzuring.
Poelkikker	De Poelkikker wordt vooral aangetroffen in kleine en relatief voedselarme wateren op zandgrond zoals drinkpoelen, vennen, hoogveenwateren en slootjes. In voedselrijkere wateren in bijvoorbeeld het riviereengebied, komt de soort alleen voor in wateren met een uitbundige oever- en watervegetatie.
Rugstreeppad	Rugstreeppadden zijn typische pioniers die zich ook in tijdelijke wateren zoals overstromingsvlakten van beken en rivieren kunnen voortplanten. In Noord-Brabant komt de soort vooral in vennen voor. Ook op opgespoten terreinen voor nieuwbouwprojecten en industrieterreinen kan zich binnen korte tijd een populatie ontwikkelen.
Groene Glazenmaker	De Groene Glazenmaker is een karakteristiek soort van petgaten, meren, plassen, oude rivierlopen met dichte Krabbescheervelden, omgeven door houtwallen, ruigtes en moerasbossen. Ook sloten en andere watergangen kunnen een geschikt leefgebied vormen, indien er Krabbescheervegetaties voorkomen en een geschikt beheer wordt toegepast.

De Groene Glazenmaker is één van de weinig libellensoorten die strikt gebonden is aan een bepaalde plantensoort in dit geval Krabbescheer. Krabbescheervegetaties moeten voor de Groene Glazenmaker homogeen zijn van karakter en mogen niet te oud en niet te jong zijn. Krabbescheer komt in Noord-Brabant meestal voor op plaatsen waar grondwater opkwelt. Het jaarlijks schonen van sloten is schadelijk voor deze soort.

Het plangebied betreft een bebouwde kom, waarin enige watergangen voorkomt. De kans op aanwezigheid van beschermde soorten is klein, maar niet uitgesloten.

Blijkens de Dassenkaart van de provincie Noord-Brabant, ligt het plangebied niet in een voor deze beschermde diersoort belangrijk gebied.

4.6.4 Consequenties voor het bestemmingsplan

Het onderhavige bestemmingsplan legt de bestaande situatie in het plangebied vast. Er zijn geen bouwwerkzaamheden of andere werken gepland die het leefgebied van eventueel in het plangebied aanwezige beschermde soorten kunnen aantasten. Er is daarom afgezien van een nader onderzoek naar deze soorten.

4.7 Water

4.7.1 Regelgeving en bevoegdheid

Het plangebied van dit bestemmingsplan valt binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. Het beleid van het waterschap is vastgelegd in het Waterbeheerplan 2010 - 2015 'werken aan een veilig en schoon Rivierenland'. Het Waterbeheerplan betreft omvat alle watertaken van het waterschap: waterkwantiteit, waterkwaliteit, waterkering en waterketen. Het plan bouwt voort op bestaand beleid, waaronder het Nationaal Bestuursakkoord Water en de Kaderrichtlijn Water. Het Waterschap Rivierenland heeft in samenwerking met de gemeente Werkendam gemeenschappelijk waterplan ontwikkeld (zie paragraaf 2.4.3).

Waterschap Rivierenland zorgt voor het beheer van de waterkwaliteit en -kwantiteit, de vaarwegen, de primaire en secundaire waterkeringen en de rioolwaterzuiveringsinstallaties. Het waterschap hanteert een aantal uitgangspunten met betrekking tot de watertoets die op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in ieder geval in een bestemmingsplan opgenomen moet worden. Ruimtelijke ingrepen mogen geen negatieve gevolgen hebben voor de waterhuishouding. Waterdoelen moeten worden gediend en het is van belang dat ook rekening wordt gehouden met het beheer en het onderhoud van het watersysteem en de dijken. Bij de watertoets wordt aandacht besteedt aan de volgende vier thema's:

- 1 Waterneutraal inrichten: waterbergingscompensatie indien het verhard oppervlak toeneemt.
- 2 Schoon inrichten: ten behoeve van de waterkwaliteit moet hemelwater van nieuwbouwprojecten niet worden afgevoerd via de riolering, maar worden afgekoppeld.

- 3 Veilig inrichten: negatieve effecten van ingrepen op de waterkeringen moeten voorkomen moeten worden.
- 4 Bijzondere wateren en voorzieningen: oppervlaktewateren of speciale waterhuishoudkundige infrastructurele voorzieningen moeten goed meegenomen worden in het ruimtelijke plan.

In onderstaande paragrafen met betrekking tot de waterhuishouding komen de genoemde thema's aan bod.

4.7.2 Gebiedsbeschrijving

De kern Werkendam is gelegen aan de Boven-Merwede. De nederzetting is ontstaan aan de monding van het riviertje de Werken. Later is een haven aan de monding van de Bakkerskil ontstaan. Hoewel de haven in het historisch centrum van Werkendam in de twintigste eeuw is gedempt, telt de kern tegenwoordig enkele binnenhavens: De Biesboschhaven, de jachthavens Bruinekil en Steurgat en de Beatrixhaven. Eerstgenoemde havens bevinden zich aan de monding van het Steurgat. Op deze plaats bevindt zich eveneens een schutsluis.

Het grootste deel van het plangebied wordt aan vier zijden omgeven door waterkeringen. Aan de zijde van de Merwede (west) ligt de Bandijk/Sasdijk.

Dit is een primaire waterkering. Aan de noordzijde loopt de Werkensedijk, aan de oostzijde de Schenkelsedijk en aan de zuidzijde een meer recent gerealiseerde dijk (gedeeltelijk ter vervanging van de Vervoornse kade) die min of meer parallel loopt aan de Dijkgraaf den Dekkerweg.

In de omgeving van de kern Werkendam liggen enkele gebiedjes met natte natuurwaarden. Ten noorden van de kern, langs de rivier de Boven-Merwede, liggen de Cloppenwaard en Kwellingen. Ten zuiden van de kern zijn met name de zones van het Steurgat, de Bakkerskil en de Bruine Kil ecologisch waardevol vanwege de natte omstandigheden.

4.7.3 Bodemopbouw

Blijkens de Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000 worden de bodemopbouw gekenmerkt door de aanwezigheid van vaaggronden (Rn95A, Rn52A, Rn67C eRn66Av en eMn25A). Bodemvorming heeft hier plaatsgevonden onder natte omstandigheden. In de bodem heeft zich geen duidelijk profiel gevormd (vaaggronden). In de polder-vaaggronden kunnen zowel diepe als ondiepe winter- en zomergrondwaterstanden voorkomen.

4.7.4 Grondwater

De gegevens ten aanzien van het grondwater zijn afgeleid van de bodemkaart. Ter plaatse van het plangebied worden grondwatertrappen IV, VI en VII aangetroffen. Blijkens tabel 8 bedraagt de gemiddelde hoogste grondwaterstand bij watertrap VI 40-80 cm onder peil.

De watertrappen IV en VII hebben betrekking op een gemiddeld hoogste grondwaterstand van meer dan 40, respectievelijk meer dan 80 cm onder peil. De gemiddelde laagste grondwaterstand bedraagt in alle drie gevallen in ieder geval meer dan 80 cm onder peil.

Tabel: Indeling grondwatertrappen							
grondwatertrap	I	II	III	IV	V	VI	VII
gemiddelde hoogste grondwaterstand in cm beneden maaiveld	-	-	<40	>40	<40	40-80	>80
gemiddelde laagste grondwaterstand in cm beneden maaiveld	<50	50-80	80-120	80-120	>120	>120	>120
bron: Bodemkaart van Nederland schaal 1:50.000							

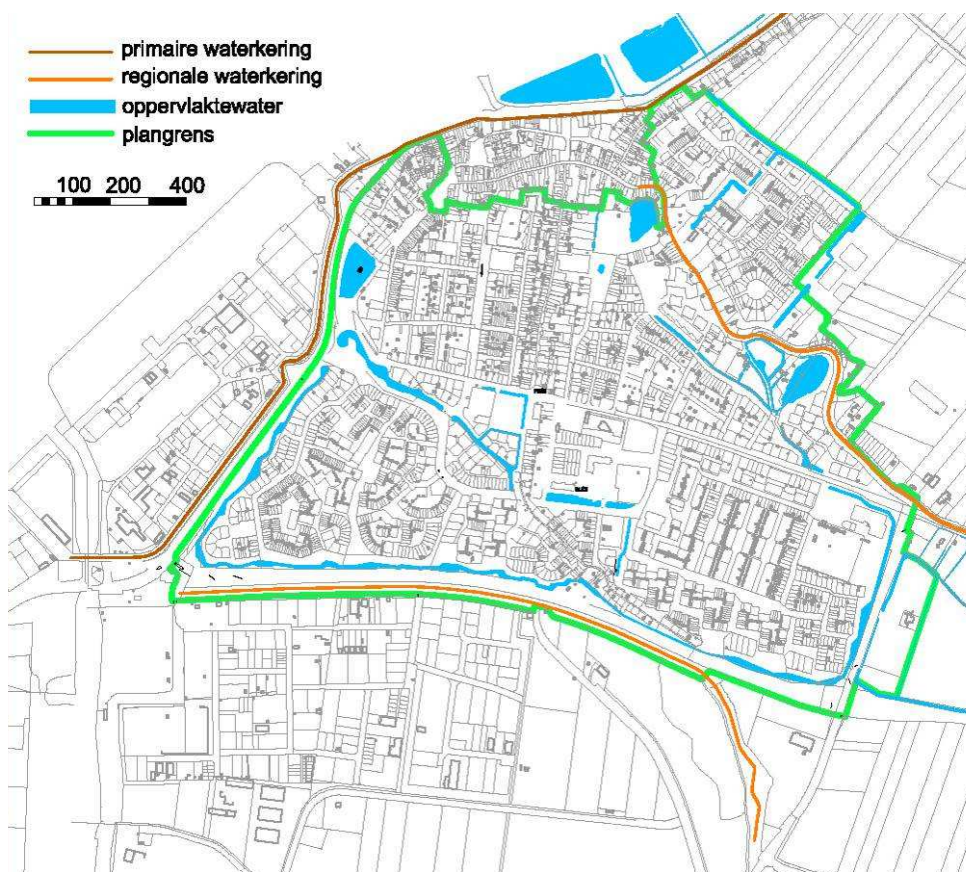
Grondwaterstanden in de omgeving van de kern Werkendam

4.7.5 Oppervlaktewater

In het plangebied bevinden zich meerdere watergangen. Van noemenswaardige omvang is onder meer een restant van het voormalige 'Gat van het hoofd', een uitloper van de Bakkerskil. Ook delen van de Vervoornse Vliet zijn nog aanwezig. Aan de zuidzijde van het plangebied, grenzend aan de Dijkgraaf den Dekkerweg, bevindt zich een grote watergang.

Binnen de kern Werkendam liggen tegenwoordig nog twee wateren die gevormd zijn als gevolg van een dijkdoorbraak: het Nonnegatswiel en het Kerkewiel. Onderdeel van het Waterplan Werkendam 2008-2010 is een uitvoeringsprogramma. Een kort overzicht van de concrete maatregelen die zijn voorgesteld ten aanzien van het watersysteem in de kern Werkendam is opgenomen in paragraaf 2.4.3 van deze toelichting.

Onderstaande afbeelding geeft een overzicht van de bestaande oppervlaktewateren binnen het plangebied.

Watergangen en waterleidingen binnen het plangebied

Alle A-, B- en C-watergangen in het plangebied zijn op de verbeelding opgenomen binnen de bestemming 'Water'. Ten behoeve van de A-watergangen, die zich in het zuidoosten van het plangebied bevinden, is een vrijwaringszone van 5 meter opgenomen.

4.7.6 Beschermingszones primaire en regionale waterkeringen

Volgens de Overzichtskaart waterkeringen (artikel 37 Keur van het Waterschap Rivierenland) is de Bandijk/Sasdijk een primaire waterkering. De Werkensedijk, Schenkeldijk en de dijk direct ten zuiden van de Dijkgraaf den Dekkerweg zijn regionale waterkeringen.

Het waterschap onderscheidt de volgende drie zones waarop de Keur van het waterschap van toepassing is:

- de kernzone; biedt de maximale beschermingsgraad voor de waterkering volgens de keur;
- de beschermingszone; biedt zware bescherming voor de waterkering volgens de keur;
- de buitenbeschermingszone; biedt een lichte bescherming voor de waterkering volgens de keur, maar is voldoende om bijvoorbeeld aanvullende eisen aan ontgroningen te stellen.

Voor de primaire waterkeringen zijn deze zones vastgesteld. De regionale waterkeringen kennen standaard echter alleen een kernzone en beschermingszone.

Een groot deel van de bestaande bebouwing ligt in de kernzone of beschermingszone van de Werkensedijk. Ten aanzien van de andere genoemde dijken geldt dat slechts een gering aantal woningen binnen de kernzone ligt, echter wel binnen de beschermingszone.

Op grond van de Keur van het Waterschap Rivierenland is het verboden om, zonder goedkeuring van het bestuursorgaan, werkzaamheden te verrichten in, op, onder en boven de kern- en beschermingszones van waterstaatswerken. Voor activiteiten in de keurzones van primaire en regionale waterkeringen geldt een vergunnings- en onthefingsplicht op grond van de Keur.

De kernzones en beschermingszones van de waterkeringen zijn op grond van de legger primaire waterkeringen en de regionale waterkeringen van het waterschap, in het kader van het thema 'veilig inrichten', opgenomen in de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering'.

4.7.7 Riolering

Het plangebied is gelegen in het rioleringsgebied Werkendam. Het betreft een gemengd stelsel. Voor de nieuwbouwwijken geldt, dat een gescheiden stelsel aanwezig is. De rioolwatertransportleiding in het plangebied is, inclusief beschermingszone, op de verbeelding opgenomen en voorzien van de dubbelbestemming 'Leiding – Riool'.

4.7.8 Geplande veranderingen

Het onderhavige bestemmingsplan heeft tot doel de bestaande situatie van een juridische regelgeving te voorzien. Er zijn geen veranderingen gepland die van invloed zouden kunnen zijn op de watersituatie in het plangebied of daarbuiten.

Met betrekking tot de thema's 'waterneutraal inrichten' en 'schoon inrichten' kan dan ook gesteld worden dat het verhard oppervlak niet toeneemt en er ook geen maatregelen getroffen hoeven te worden met betrekking tot het hemelwaterafvoer.

4.7.9 Watertoets

Sinds 1 november 2003 is de zogenaamde Watertoets verplicht. Dat wil zeggen dat in elk ruimtelijk plan (dus ook bestemmingsplan) gemotiveerd moet worden aangegeven hoe met het water in het gebied wordt omgegaan en wat de ruimtelijke veranderingen voor het water betekenen. Ook is het overleg met de waterbeheerder(s) onderdeel van deze watertoets.

De gemeente heeft het voorontwerp bestemmingsplan 'Kern Werkendam' ter advies aan het waterschap voorgelegd. Ten aanzien van dit voorontwerpbestemmingsplan heeft het waterschap een aantal opmerkingen gemaakt. Deze opmerkingen zijn verwerkt in voorliggend ontwerpbestemmingsplan.

4.8 Kabels en leidingen

Er zijn in en nabij het plangebied geen hoogspanningsleidingen, hogedrukleidingen, andere ondergrondse leidingen, straalpaden of invliegfunnels aanwezig waarvan de aanwezigheid van invloed kan zijn op de ontwikkelingen in het plangebied. Wel ligt binnen het plangebied een rioolwatertransportleiding. Voor een beschrijving hiervan wordt verwezen naar paragraaf 4.7.7.

5 Het bestemmingsplan

5.1 Het juridische plan

Het bestemmingsplan is het instrument bij uitstek voor de gemeentelijke ruimtelijke ordening. Afhankelijk van het beleid kan een bestemmingsplan een meer of minder globaal karakter dragen. Veelal wordt in relatie tot globaliteit in één adem ook het begrip flexibiliteit genoemd. Het betreft hier echter verschillende begrippen. In een globale regeling zijn veel activiteiten zonder nadere toetsing toegelaten. Alleen die activiteiten zijn verboden waarvan zeker lijkt dat deze uit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening in het betreffende plangebied niet kunnen worden toegelaten. Het betreft dus een regeling die veel ruimte biedt.

Een flexibele regeling daarentegen biedt in beginsel minder ruimte en laat zonder nadere toetsing alleen die activiteiten toe, waarvan zeker is dat die uit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening geen bezwaar ontmoeten. Andere activiteiten zijn verboden maar kunnen, als er in het concrete geval geen bezwaar tegen bestaat alsnog worden toegelaten aan de hand van een nadere beoordeling. Overigens kan zowel met globaliteit als flexibiliteit uiteindelijk tot hetzelfde resultaat worden gekomen. Er zijn namelijk allerlei tussen- en mengvormen mogelijk.

Het onderhavige bestemmingsplan heeft tot doel een juridisch-planologische regeling te scheppen voor het plangebied. Het juridische gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit de regels en de verbeelding (plankaart). Voor wat betreft de systematiek van de regels en de verbeelding (plankaart) is aansluiting gezocht bij de SVBP (Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen) 2008. Hieronder worden de in het plangebied voorkomende bestemmingen beschreven.

5.2 Planregels

Hoofdstuk 1: Inleidende regels

Dit hoofdstuk bevat twee artikelen. In het eerste artikel zijn de begrippen opgenomen die van belang zijn voor de toepassing van het plan. Het tweede artikel betreft de wijze van meten, waarin wordt aangegeven hoe bij de toepassing van de bestemmingsregels wordt gemeten.

Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels

In dit hoofdstuk worden planregels gegeven voor de binnen het plangebied toegestane functies. Per bestemming zijn de toegelaten gebruiksvormen van de gronden aangegeven. In beginsel is iedere vorm van bebouwing die past binnen de desbetreffende bestemming tot een bepaalde omvang rechtstreeks toegestaan.

In paragraaf 5.3 wordt nader ingegaan op de verschillende artikelen van hoofdstuk 2.

Hoofdstuk 3: Algemene regels

Dit hoofdstuk bevat de volgende algemene regels:

- Een anti-dubbeltelregel.
- Algemene bouwregels: hierin is een regeling voor bestaande maatvoeringen opgenomen.
- Algemene gebruiksregels: hierin worden alle vormen van gebruik, die in strijd zijn met de aan de grond gegeven bestemming, verboden. Ook wordt de maximale omvang van een ondergeschikte functie geregeld.
- Algemene aanduidingsregels: hierin worden regels gegeven voor de gronden ter plaatse van de aanduidingen ‘geluidzone - industrie’ en ‘vrijwaringszone - watergang’.
- Algemene afwijkingsregels: hierin wordt geregeld in welke gevallen burgemeester en wethouders ontheffing kunnen verlenen.
- Overige regels: hierin worden regels gesteld met het oog op de uitsluiting van de aanvullende werking van de Bouwverordening en voor verwijzing naar andere wettelijke regelingen.

Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotregels

Dit hoofdstuk bevat:

- Het overgangsrecht: hierin is bepaald dat bouwwerken, die op het moment van de tervisielegging van het plan aanwezig zijn, mogen blijven bestaan, ook al is er strijd met de bouwregels. Het gebruik van grond en opstallen, dat afwijkt van de regels op het moment van inwerkingtreding van het plan, mag worden gehandhaafd.
- De slotregel.

5.3 Bestemmingen

Agrarisch

De voor ‘Agrarisch’ aangewezen gronden zijn bestemd voor agrarisch grondgebruik, extensief (dag)recreatief medegebruik, en voor behoud, herstel en ontwikkeling van de specifieke bij het gebied behorende landschappelijke-, ecologische- en cultuurhistorische waarden.

Er mogen uitsluitend gebouwen ten behoeve van agrarisch grondgebruik worden gebouwd. Voor het bouwen van deze gebouwen en voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn regels opgenomen. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en omvang van bouwwerken.

De specifieke gebruiksregels geven aan waar de gronden in ieder geval niet voor gebruikt mogen worden. Ter bescherming van de landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarden is een omgevingsvergunning vereist voor het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden.

Bedrijf

De voor 'Bedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor bedrijven in de milieucategorieën 1 en 2 van de bij deze planregels behorende Staat van bedrijfsactiviteiten (bijlage 1), al dan niet in combinatie met ondergeschikte kantoorvoorzieningen en productiegebonden detailhandel. De volgende functies zijn aangeduid op de verbeelding: een nutsvoorziening, een nutsbedrijf, een verkooppunt van motorbrandstoffen zonder lpg, een bedrijfswoning, en een aannemersbedrijf, ten hoogste tot en met categorie 3.1 van de bij deze planregels behorende Staat van bedrijfsactiviteiten.

Er zijn bouwregels opgenomen voor het bouwen van bedrijfsgebouwen, gebouwen ten behoeve van nutsvoorzieningen, bedrijfswoningen en bijbehorende aan- en uitbouwen en bijgebouwen, en voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Met uitzondering van aan- en uitbouwen en bijgebouwen mogen gebouwen alleen binnen het bouwvlak worden gebouwd. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en omvang van bouwwerken.

Het bevoegd gezag kan, indien aan de genoemde voorwaarden wordt voldaan, een omgevingsvergunning verlenen voor het bouwen van een grotere nutsvoorziening, voor een afwijkende situering voor de bouw van bijbehorende bouwwerken en voor bijgebouwen vanuit medisch-sociale noodzaak.

De specifieke gebruiksregels geven aan waar de gronden in ieder geval niet voor gebruikt mogen worden. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van de gebruiksregels voor een bedrijf dat niet in de Staat van bedrijfsactiviteiten voorkomt, voor het gebruik van een bijgebouw als afhankelijke woonruimte ten behoeve van mantelzorg en voor een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf.

Detailhandel

De voor 'Detailhandel' aangewezen gronden zijn bestemd voor detailhandel, uitsluitend op de begane grond, al dan niet in combinatie met ondergeschikte kantoorvoorzieningen.

Er zijn regels opgenomen voor het bouwen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en omvang van bouwwerken. De specifieke gebruiksregels geven aan waar de gronden in ieder geval niet voor gebruikt mogen worden.

Dienstverlening

De voor 'Dienstverlening' aangewezen gronden zijn bestemd voor dienstverlening en voor wonen, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'wonen'.

Er zijn regels opgenomen voor het bouwen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en omvang van bouwwerken.

De specifieke gebruiksregels geven aan waar de gronden in ieder geval niet voor gebruikt mogen worden. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van de gebruiksregels voor het gebruik van een bijgebouw als afhankelijke woonruimte ten behoeve van mantelzorg en voor een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf.

Groen

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor groenvoorzieningen, bermen, overige beplantingen, (dag)recreatief medegebruik en voor evenementen. Ter plaatse van de betreffende aanduidingen zijn een hondentrainingsveld, een onderdoorgang en een verhard sportveld toegestaan.

Op of in deze gronden mogen uitsluitend gebouwen voor het hondentrainingsveld worden gebouwd. Er zijn bouwregels opgenomen voor het bouwen van deze gebouwen en voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het bouwen van gebouwen voor beheer en onderhoud.

Horeca

De voor 'Horeca' aangewezen gronden zijn bestemd voor horeca (bedrijven) categorie 2. Ter plaats van de betreffende aanduidingen zijn horeca categorie 3 en maatschappelijke voorzieningen toegestaan.

Er zijn regels opgenomen voor het bouwen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en omvang van bouwwerken. De specifieke gebruiksregels geven aan waar de gronden in ieder geval niet voor gebruikt mogen worden.

Kantoor

De voor 'Kantoor' aangewezen gronden zijn bestemd voor kantoren.

Er zijn regels opgenomen voor het bouwen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en omvang van bouwwerken. De specifieke gebruiksregels geven aan waar de gronden in ieder geval niet voor gebruikt mogen worden.

Maatschappelijk

De voor 'Maatschappelijk' aangewezen gronden zijn bestemd voor het uitoefenen van activiteiten gericht op sociale, maatschappelijke, educatieve, (para)medische en openbare dienstverlening, waaronder begrepen: gezondheidszorg, onderwijs, religie, jeugd- en kinderopvang, verenigingsleven en overheidsinstellingen. Ter plaatse van de betreffende aanduidingen zijn toegestaan: een bedrijfswoning, een begraafplaats, een kinderboerderij, de instandhouding en bescherming van Rijksmonumenten, en de instandhouding en bescherming van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing.

Er zijn bouwregels opgenomen voor het bouwen van gebouwen, bedrijfswoningen en bijbehorende aan- en uitbouwen en bijgebouwen, en voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Met uitzondering van aan- en uitbouwen en bijgebouwen mogen gebouwen alleen binnen het bouwvlak worden gebouwd. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en omvang van bouwwerken.

Het bevoegd gezag kan, indien aan de genoemde voorwaarden wordt voldaan, een omgevingsvergunning verlenen voor een afwijkende situering voor de bouw van bijbehorende bouwwerken en voor het bouwen van een grotere oppervlakte aan aan- en uitbouwen en bijgebouwen vanuit medisch-sociale noodzaak.

De specifieke gebruiksregels geven aan waar de gronden in ieder geval niet voor gebruikt mogen worden. Het bevoegd gezag kan, indien aan de genoemde voorwaarden wordt voldaan, een omgevingsvergunning verlenen voor het gebruik van een (vrijstaand) bijgebouw als afhankelijke woonruimte ten behoeve van mantelzorg en voor een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf.

Sport

De voor 'Sport' aangewezen gronden zijn bestemd voor het uitoefenen van sportactiviteiten in de open lucht en/of binnen, al dan niet in combinatie met ondergeschikte horeca categorie 2 en kantoorvoorzieningen.

Er zijn regels opgenomen voor het bouwen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en omvang van bouwwerken. De specifieke gebruiksregels geven aan waar de gronden in ieder geval niet voor gebruikt mogen worden.

Tuin

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor tuinen, gazons of open terreinen, behorende bij de op de aangrenzende gronden gelegen hoofdgebouwen.

Er mogen uitsluitend uit- en aanbouwen behorende bij de op aangrenzende gronden gelegen hoofdgebouwen worden gebouwd. Voor het bouwen van deze uit- en aanbouwen en voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn bouwregels opgenomen. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en omvang van bouwwerken.

Verkeer

De voor 'Verkeer' aangewezen gronden zijn bestemd voor verkeer-, verblijf- en parkeervoorzieningen, gericht op verblijf en afwikkeling van het doorgaande verkeer, voor evenementen en voor een onderdoorgang ter plaatse van de betreffende aanduiding.

Op of in deze gronden mogen uitsluitend gebouwen ten behoeve van nutsvoorzieningen worden gebouwd.

Voor het bouwen van deze gebouwen en voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn bouwregels opgenomen. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en omvang van bouwwerken.

Water

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor het ontvangen, bergen en/of afvoeren van water, (ondergrondse) waterbergings- en infiltratievoorzieningen, waterhuishoudkundige voorzieningen en voor (dag)recreatief medegebruik.

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd. Er zijn bouwregels opgenomen voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en omvang van bouwwerken. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het bouwen van gebouwen voor beheer en onderhoud.

Wonen

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor het wonen. Ter plaatse van de betreffende aanduiding zijn de gronden bestemd voor: garageboxen, dienstverlening, kantoor, maatschappelijk, aan-huis-verbonden beroep of bedrijf, bed & breakfast, de instandhouding en bescherming van gemeentelijke monumenten, en de instandhouding en bescherming van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing.

Hoofdgebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd. De toegestane bebouwingstypologie is op de verbeelding weergegeven. De bestaande goot- en bouwhoogte mag niet verhoogd worden. Er zijn bouwregels opgenomen voor het bouwen van aan- en uitbouwen en bijgebouwen, voor het bouwen van garageboxen, en voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en omvang van bouwwerken.

Het bevoegd gezag kan, indien aan de voorwaarden wordt voldaan, een omgevingsvergunning verlenen voor diepere hoofdgebouwen, voor een afwijkende situering of oppervlakte voor de bouw van bijbehorende bouwwerken en voor het bouwen van een grotere oppervlakte aan aan- en uitbouwen en bijgebouwen vanuit medisch-sociale noodzaak.

De specifieke gebruiksregels geven aan waar de gronden in ieder geval niet voor gebruikt mogen worden. Het bevoegd gezag kan, indien aan de genoemde voorwaarden wordt voldaan, een omgevingsvergunning verlenen voor een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf, voor het gebruik van een (vrijstaand) bijgebouw als afhankelijke woonruimte ten behoeve van mantelzorg en voor een bed and breakfast.

Leiding - Riool

De voor 'Leiding – Riool' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor een rioolpersleiding ter plaatse van de aanduiding 'hartlijn leiding – riool'.

Op deze gronden mogen alleen bouwwerken worden gebouwd ten behoeve van het beheer en onderhoud van de rioolpersleiding en ter vervanging vernieuwing of verandering van bestaande bouwwerken. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor de bouw van bouwwerken ten dienste van de andere geldende bestemmingen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de functie van de rioolpersleiding en alvorens de beheerder van de rioolpersleiding is gehoord.

Ter bescherming van de rioolpersleiding is voor het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden een omgevingsvergunning vereist.

Waarde – Archeologie 1

De voor 'Waarde – Archeologie 1' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van het AMK-terrein en de historische kern.

Op deze gronden mogen alleen bouwwerken worden gebouwd ter vervanging van bestaande bouwwerken, met grondwerkzaamheden tot maximaal 0,3 m of bouwwerken met een oppervlakte van maximaal 50m².. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van dit verbod nadat archeologisch onderzoek is uitgevoerd.

Ter bescherming van archeologische waarden is voor het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden een omgevingsvergunning vereist.

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het plan te wijzigen door deze dubbelbestemming geheel of gedeeltelijk te verwijderen indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.

Waarde – Archeologie 2

De voor 'Waarde – Archeologie 2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van de archeologische vindplaatsen en hoge archeologische verwachtingswaarden.

Op deze gronden mogen alleen bouwwerken worden gebouwd ter vervanging van bestaande bouwwerken, of bouwwerken met een oppervlakte van maximaal 100 m², beide met grondwerkzaamheden tot maximaal 0,3 m. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van dit verbod nadat archeologisch onderzoek is uitgevoerd.

Ter bescherming van archeologische waarden is voor het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden een omgevingsvergunning vereist. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het plan te wijzigen door deze dubbelbestemming geheel of gedeeltelijk te verwijderen indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.

Waterstaat – Waterkering

De voor 'Waterstaat – Waterkering' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor voorzieningen voor de directe en indirecte kering van het water, en voor aanleg, instandhouding en/of bescherming van de waterkering.

Op of in deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het bouwen van bouwwerken ten dienste van de andere geldende bestemming.

Ter bescherming van de functie van de waterkering is voor het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden een omgevingsvergunning vereist.

6 Haalbaarheid

6.1 Financieel

Het bestemmingsplan 'Kern Werkendam' is grotendeels een beheerplan, waarin de bestaande situatie is vastgelegd. Het plan betreft een herziening van een aantal verouderde bestemmingsplannen, waarbij het juridisch-planologisch regime is geactualiseerd. De bestaande (legale) situatie is positief bestemd.

Het bestemmingsplan bevat geen nieuwe directe bouwmogelijkheden. De ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt in voorliggend bestemmingsplan, zijn overgenomen uit het vigerende bestemmingsplan voor de kern. Realisering van nieuwe woningen is slechts mogelijk gemaakt door middel van een wijzigingsbevoegdheid. Het opstellen van een exploitatieplan dan wel het sluiten van anterieure overeenkomsten met ontwikkelende partijen is dan ook niet aan de orde. Geconcludeerd kan worden dat voorliggend bestemmingsplan financieel uitvoerbaar is.

6.2 Maatschappelijk

6.2.1 Vooroverleg en inspraak

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Kern Werkendam' is conform artikel 10 van het Besluit ruimtelijke ordening in vooroverleg gezonden naar de betreffende personen en instanties. Daarnaast heeft het voorontwerpbestemmingsplan overeenkomstig de gemeentelijke inspraakverordening van 15 februari 2010 tot en met 1 maart 2010 ter inzage gelegen.

Naar aanleiding van het vooroverleg zijn adviezen van het Waterschap Rivierenland, Provincie Noord-Brabant en de VROM-Inspectie regio Zuid ontvangen. Alleen de reactie van het waterschap heeft geleid tot aanpassing van het voorontwerpbestemmingsplan. Daarnaast zijn in de genoemde periode twee inspraakreacties bij de gemeente binnen gekomen. Één van deze reacties heeft geleid tot een aanpassing van het bouwvlak op de verbeelding.

De resultaten uit het vooroverleg en de inspraak zijn in de Nota van inspraakreacties en wettelijk vooroverleg voorontwerpbestemmingsplan 'Kern Werkendam' samengevat. In deze nota, die als bijlage is toegevoegd, is aangegeven of de ingediende vooroverleg- en inspraakreacties hebben geleid tot aanpassing van het voorliggende bestemmingsplan.

6.2.2 Vaststelling

Het ontwerpbestemmingsplan 'Kern Werkendam' heeft vanaf 18 maart 2011 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. In deze periode stond voor een ieder de mogelijkheid open om hun zienswijze over het ontwerpbestemmingsplan bij de gemeenteraad kenbaar te maken. Hierop zijn twee reacties binnengekomen.

De zienswijzen zijn in de Nota van zienswijzen Kern Werkendam samengevat en van een inhoudelijke reactie voorzien. In deze nota, die als bijlage is toegevoegd, is aangegeven of de ingediende zienswijzen hebben geleid tot wijziging van het voorliggende bestemmingsplan. In de nota zijn deze wijzigingen en de ambtelijke wijzigingen aangegeven.

7 Bronnen

7.1 Boeken en rapporten

- Adviesgroep AVIV: Risicoatlas wegtransport gevaarlijke stoffen, Enschede, 24 maart 2003.
- Gemeenten Aalburg, Werkendam en Woudrichem en het Waterschap Hoogheemraadschap Alm en Biesbosch: StructuurvisiePlus Land van Heusden en Altena, z.p., 2004.
- Gemeente Werkendam: Kwalitatief Beleidskader woningbouw 2005-2015, Werkendam, 2004.
- Gemeente Werkendam: Kadernota Milieu 2005-2009 - Werkendam, Duurzaam en Leefbaar, Werkendam, 2005.
- Gemeente Werkendam: Startnotitie herziening bestemmingsplannen kernen Werkendam en Nieuwendijk, Werkendam, juni 2007.
- Gemeente Werkendam & Waterschap Rivierenland: Waterplan Werkendam 2008-2015, Werkendam, 2007.
- Gemeente Werkendam: Groenstructuurplan Werkendam 2009, Werkendam, 2009.
- Gemeente Werkendam: Beleidsvisie externe veiligheid Werkendam, Werkendam, mei 2010.
- Gemeente Werkendam: Welstandsnota Werkendam, Werkendam, 6 december 2010.
- Gemeente Werkendam: Nota archeologie (concept) en Erfgoedverordening (concept), Werkendam, mei 2011
- Groenedijk, T.: Nederlandse plaatsnamen. Hoogeveen, 2000.
- Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu: Besluit geluidhinder spoorwegen, Den Haag, 2003.
- Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu: Nota Ruimte, Den Haag, 2004.
- Ministeries van OC&W, LNV, VROM & V&W: Belvedere - beleidsnota over de relatie cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting, Den Haag, 1999.
- Provincie Noord-Brabant: Monumenten Inventarisatie Project - gemeente Werkendam, 's-Hertogenbosch, 1990.
- Provincie Noord-Brabant: Dassen in Noord-Brabant - Verspreidingsgebieden van de das in Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch, 1998.
- Provincie Noord-Brabant: Watersystemen in Beeld - een beschrijving en kaarten van de grond- en oppervlaktewatersystemen van Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch, 2001.
- Provincie Noord-Brabant: Rekening houden met Habitatrichtlijnsoorten in Noord-Brabant (CD-ROM), 's-Hertogenbosch, 2002-2.
- Provincie Noord-Brabant: Uitwerkingsplan Land van Heusden en Altena, 's-Hertogenbosch, 2004-1.
- Provincie Noord-Brabant: Aardkundige Waardenkaart Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch, 2004-2.

- Provincie Noord-Brabant: Gebiedsplan Wijde Biesbosch, 's-Hertogenbosch, 2005.
- Provincie Noord-Brabant: Structuurvisie Ruimtelijke Ordening, 's-Hertogenbosch, 2010.
- Provincie Noord-Brabant: Verordening Ruimte, 's-Hertogenbosch, 2010.
- Provincie Noord-Brabant: Cultuurhistorische Waardenkaart 2010, 's-Hertogenbosch, 2010.
- Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek: Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW), CD-ROM, 2000-1;
- Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek: Archeologische Monumenten Kaart (AMK), CD-ROM, 2000-2;
- Staring Centrum: Bodemkaart van Nederland schaal 1:50.000, blad 44 Oost Oosterhout, Wageningen, 1990.
- Stuurgroep Nationaal Project Nieuwe Hollandse Waterlinie: Panorama Krayenhoff - Linieperspectief, Utrecht, 2004.
- Vereniging Nederlandse Gemeenten: Bedrijven en Milieuzonering, Den Haag, 2007.
- Waterschap Rivierenland: Keur voor waterkeringen en wateren in Waterschap Rivierenland, Tiel, 3 januari 2005.

7.2 Websites

- www.kich.nl
- www.natuurloket.nl

Bijlage 1

Nota van inspraakreacties en reacties
wettelijk vooroverleg voorontwerpbe-
stemmingsplan 'Kern Werkendam'

**Nota van inspraakreacties en reacties wettelijk
vooroverleg voorontwerpbestemmingsplan “Kern
Werkendam”**

CONCEPT

CONCEPT

1. Inleiding

Toelichting

Vanaf 15 februari 2010 heeft het voorontwerpbestemmingsplan “Kern Werkendam” gedurende 2 weken ter inzage gelegen. Tijdens deze termijn kon iedereen een schriftelijke inspraakreactie kenbaar maken. Verder is er een inloopavond geweest op 17 februari 2010 waarbij tevens gebruik gemaakt kon worden van inspraakformulieren. Het gaat om een nieuw bestemmingsplan voor de kern van Werkendam. De volgende bestemmingsplannen worden vervangen:

- “Kern Werkendam” (1998);
- “Wijzigingsplan Vissersdijk huisnrs. 77-79” (1999);
- “1^e herziening bestemmingsplan Kern Werkendam, perceel Laantje 2” (2000);
- “Wijzigingsplan II, perceel Zandwei”, (1999);
- “Wijzigingsplan III, perceel Vissersdijk”, (2000);
- “Wijzigingsplan IV, Oud Sas 1”, (2000);
- “Woongebied Werkense Polder” (1993);
- “De Werkense Polder” (1986);
- “Cultureel Centrum” (1993).

Doel

Het gaat om een actualisatie van bovenstaande bestemmingsplannen. Het doel van voorliggend bestemmingsplan is het bieden van een actuele en eenduidige juridische regeling voor het toegestane gebruik en de toegestane bouwwerken binnen het plangebied. Het bestemmingsplan heeft overwegend een conserverend karakter. Nieuwe grootschalige ontwikkelingen worden niet mogelijk gemaakt. Om het bestemmingsplan mogelijk te maken is voorafgaand aan de bestemmingsplanprocedure ex artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening, het bestemmingsplan voorbereid conform 1.3.1. Besluit ruimtelijke ordening.

Inspraakreactie

Het voorontwerpbestemmingsplan “Kern Werkendam” heeft vanaf 15 februari 2010 gedurende 2 weken ter inzage gelegen. In deze periode stond voor een ieder de mogelijkheid open om een inspraakreactie over het voorontwerpbestemmingsplan bij het college van burgemeester en wethouders kenbaar te maken. Hierop zijn 2 inspraakreacties binnengekomen:

Opzet

Een uitwerking van de inspraakreacties en de gemeentelijke beantwoording treft u in hoofdstuk 2 aan. Per inspraakreactie is de inhoudelijke strekking daarvan zakelijk weergegeven. Vervolgens wordt per inspraakreactie de inhoudelijke beantwoording van de gemeente weergegeven. In hoofdstuk 3 wordt op een zelfde wijze de reacties die binnengekomen zijn in het kader van het wettelijk voorverleg en het gemeentelijk beantwoording weergegeven. Tenslotte geeft hoofdstuk 4 inzicht in de onderdelen die zijn gewijzigd. Het betreft wijzigingen die voortkomen uit de ingebrachte inspraakreacties, het wettelijk vooroverleg en ambtelijke wijzigingen.

CONCEPT

2. Beantwoording inspraakreacties

1. Inspraakreactie inspreker 1	
Ontvangstdatum 26 februari 2010	
Inhoud inspraakreactie	Beantwoording gemeente
Reclamant verzoekt tot het vergroten van het bestemmingsvlak 'Wonen' met 2 m aan de zijgevel van zijn perceel (evenals Werkina 11). Hij geeft aan dat er vanuit verkeerstechnisch oogpunt geen belemmeringen zijn te verwachten.	Vanuit stedenbouwkundig oogpunt is het onwenselijk om het bestemmingsvlak 'Wonen' uit te breiden. De huidige rooilijn bevordert een regelmatige ligging van de gevels van de woningen en beschermt het bestaande straatbeeld en openbaar gebied. Door een extra bouwmogelijkheid te creëren wordt deze rooilijn overschreden en kan een rommelig karakter ontstaan. Het perceel Werkina 11 is niet gelegen aan openbaar gebied en is om die reden geen vergelijkbare situatie. Conclusie: inspraakreactie is ongegrond

2. Inspraakreactie inspreker 2	
Ontvangstdatum 26 februari 2011	
Inhoud inspraakreactie	Beantwoording gemeente
Reclamanten verzoekt om de bestaande bestemmingen uit het geldende bestemmingsplan te handhaven. Volgens hen is de situering op de plankaart niet juist. Een gedeelte van het bouwblok staat nu op het terrein van de buurman.	De opmerking van reclamant is juist. Abusievelijk is het bouwvlak niet juist aangegeven. De verbeelding is aangepast aan zijn verzoek. Conclusie: inspraakreactie is gegrond

3. Beantwoording reacties wettelijk vooroverleg

1. Reactie wettelijk vooroverleg Prv Noord Brabant	
Ontvangstdatum	15 december 2009
Inhoud reactie	Beantwoording gemeente
Geen opmerkingen	Niet van toepassing

2. Reactie wettelijk vooroverleg Waterschap Rivierenland	
Ontvangstdatum	16 december 2009
Inhoud reactie	Beantwoording gemeente
1) Het hoofdstuk over waterrelevant beleid (H. 3.9.1) in de waterparagraaf van het bestemmingsplan is onvoldoende actueel. Het Waterschap verzoekt om de waterparagraaf hierop aan te passen.	De waterparagraaf is aangepast en geactualiseerd. Conclusie: de reactie is gegrond
2) De paragraaf over primaire en regionale waterkeringen (H. 3.9.7) is inhoudelijk niet geheel correct. Het Waterschap onderscheidt drie zones waarop de Keur van toepassing is: de kernzone, beschermingszone en buitenbeschermingszone. Voor de primaire waterkering zijn deze zones vastgesteld. Verzocht wordt om de tekst <i>'dat zowel primaire als regionale waterkeringen een kernzone, beschermingszone en buitenbeschermingszone kennen'</i> aan te passen.	
3) Verzocht wordt de overgangsbepaling voor waterkeringen waarvoor geen legger werd vastgesteld (art. 37 Keur) te verwijderen. De tekst is hier niet van toepassing. Verder wordt verzocht om in te gaan op relevant beleid en beheer van de waterkeringen.	
4) Afb. 30 met de ligging van de waterkeringen volgens de Keur is niet meer actueel. Verzocht wordt de figuur uit de tekst te verwijderen.	De afbeelding is verwijderd.
5) Verzocht wordt om paragraaf H. 3.9.10 aan te vullen met de wijze waarop het Waterschap inhoudelijk en procesmatig vorm wil geven aan de watertoets. Informatie hierover kan worden gevonden in de brochure 'Partners in Water' en het bijbehorende achtergronddocument.	
6) De rioolwatertransportleiding van het waterschap moet worden beschermd in het bestemmingsplan. Verzocht wordt dan ook om de rioolleiding met een aparte dubbelbestemming op te nemen op de plankaart.	Het riool is op de verbeelding aangeduid conform opmerking.
7) Verzocht wordt om de Keurzones van de waterkeringen met een aparte dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering' op te nemen op de plankaart.	Is dit aangepast?
8) De B- en C-watgangen hebben onterecht een vrijwaringszone van 5 m breed gekregen. Voor A-watgangen geldt een zone van 5 m,	Is dit aangepast?

<p>maar voor de overige waterkeringen geldt dit niet. Verder wordt er op gewezen dat alleen de A-watgangen primair als 'Water' moeten worden bestemd. B- en C-watgangen mogen wel de bestemming 'Water' krijgen, maar dit is niet vereist.</p>	
<p>9) Verzocht wordt om de Keurzone van de A-watgang langs de Den Dekkerweg in het zuidoosten van het plangebied met een dubbelbestemming 'Vrijwaringszone watgang' op te nemen op de plankaart. De A-watgang ligt buiten het plangebied, maar de Keurzone ligt binnen de bestemming 'Maatschappelijk'.</p>	<p>Op de verbeelding is conform verzoek op de locatie de aanduiding 'vrijwaringszone – watgang' opgenomen.</p>
<p>10) In de bestemmingsomschrijving van artikel 15 'Water' zijn water en waterhuishoudkundige doeleinden niet als primaire bestemming opgenomen. Hierdoor wordt de waterhuishoudkundige functie van de A-watgangen onvoldoende veiliggesteld. Verzocht wordt om in de bestemmingsomschrijving op te nemen dat de gronden met de bestemming 'Water' in hoofdzaak bedoeld zijn voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - waterhuishoudkundige doeleinden; - voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, waterafvoer en waterberging; - kunstwerken, bruggen en waterstaatswerken. <p>Alle overige bestemmingsomschrijvingen (zoals recreatief medegebruik, steigers en landschappelijke waarden) zijn volgens het waterschap 'ondergeschikt' en moeten als zodanig worden opgenomen.</p>	<p>De planregels zijn aangepast conform opmerkingen.</p>
<p>11) In artikel 15 worden een ontheffing van de bouwregels en een aanlegvergunningstelsel geregeld. In beide gevallen wordt ten onrechte geen rekening gehouden met het waterstaatkundige belang en de noodzaak om vooraf advies in te winnen bij de waterbeheerder. Verzocht wordt om de artikel 15.4 en 15.6 aan te passen naar het meegezonden voorbeeld.</p>	<p>De planregels zijn aangepast conform opmerkingen.</p>
<p>12) Verzocht wordt om gronden met de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering' primair te bestemmen voor het 'waterkeren'. Alle overige bestemmingsomschrijvingen zijn volgens het waterschap 'ondergeschikt' en dienen als zodanig te worden opgenomen. Een voorbeeld is meegezonden.</p>	<p>De bestemmingsomschrijving is aangepast conform opmerkingen.</p>

3. Reactie wettelijk vooroverleg Inspectie VROM Regionale Afdeling Zuid	
Ontvangstdatum	
Inhoud reactie	Beantwoording gemeente
Geen opmerkingen	Niet van toepassing

4. Aanpassingen voorontwerpbestemmingsplan

Als gevolg van de inspraakreacties, het wettelijk voorverleg en ambtelijke wijzigingen is het voorontwerpbestemmingsplan op onderdelen gewijzigd. Hierna is een overzicht gegeven van de wijzigingen.

Wijzigingen n.a.v. inspraakreacties

Nr.	Wijziging
1	Kruisstraat 56: het bouwvlak is conform geldend bestemmingsplan aangepast.
2	
3	

Wijzigingen n.a.v. reacties wettelijk vooroverleg

Nr.	Wijziging
1	Waterschap Rivierenland: alle opmerkingen zijn verwerkt in het bestemmingsplan.
2	
3	

Ambtelijke wijzigingen

Nr.	Wijziging
1	Oud Sas 11: het bouwvlak is vergroot en aangepast aan de bestaande bebouwing.
2	Sportlaan 4: de toegestane hoogte is aangepast aan de vergunde situatie.
3	Wilgenlaan 35: conform de eigendomssituatie is het bestemmingsvlak aangepast.
4	De Burcht: de plangrens is aangepast aan het bestemmingsplan voor deze locatie.
5	Havenstraat 52: een gedeelte is in gebruik voor parkeren en fietsenhok. Dit gedeelte is bestemd als 'Maatschappelijk'.
6	Werkensedijk 45: conform de verleende ontheffing zijn de bestemmingen 'Wonen' en 'Tuin' opgenomen.
7	Sleuwijksedijk 62: op deze locatie is conform verzoek een bouwvlak opgenomen voor een woning. Het gaat om de vervanging van een bestaande woning.
8	Binnengriend 27: de contouren van het bouwvlak zijn aangepast en verruimd.
9	Planregels: waar nodig zijn de planregels aangepast aan de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en bijbehorende besluiten.
10	Verbeelding: het plangebied is opnieuw geïnventariseerd op bestaande goot- en bouwhoogtes van gebouwen. De bestaande afmetingen zijn vastgelegd op de verbeelding.
11	Overige aanpassingen: het gehele bestemmingsplan is waar nodig aangepast en geactualiseerd aan de hand van nieuwe beleidsstukken dan wel wetgeving.
12	
13	
14	
15	
16	
17	

Bijlage 2

Nota van zienswijzen Kern Werkendam

Gewijzigde

Nota van zienswijzen Kern Werkendam

Behoort bij besluit van
de raad van de gemeente
Werkendam d.d. 27 sept 2011
R11118gew

Mij bekend,
de griffier.

1. Inleiding

Toelichting

Vanaf 18 maart 2011 heeft het ontwerpbestemmingsplan kern Werkendam gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Het bestemmingsplan voorziet in het herzien van de bestaande bestemmingsplannen voor de gehele kern van Werkendam, met uitzondering van het centrum gebied en de bedrijventerreinen.

De bestaande bestemmingsplannen voor deze gebieden zijn ouder dan 10 jaar en moeten daarom worden herzien.

Wettelijk kader

Het vigerende bestemmingsplan is vastgesteld op 24 juni 1997. Een bestemmingsplan heeft ingevolge artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening een geldigheid van 10 jaar. Om deze reden is besloten een nieuw bestemmingsplan voor de kern Werkendam op te stellen.

Zienswijze

Het ontwerpbestemmingsplan Kern Werkendam heeft vanaf 18 maart 2011 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. In deze periode stond voor een ieder de mogelijkheid open om hun zienswijze over het ontwerpbestemmingsplan bij de gemeenteraad kenbaar te maken. Hierop zijn twee reacties binnengekomen.

1. Waterschap Rivierenland
Postbus 599
4000 AN TIEL
Ontvangen: 20 april 2011
Registratienummer 2470
2. Monumentencommissie Werkendam
Postbus 16
4250 DA WERKENDAM
Ontvangen: 28 april 2011
Registratienummer: 2637

Opzet

Een uitwerking van de zienswijzen en de gemeentelijke reactie treft u in hoofdstuk 2 aan. Per zienswijze is de inhoudelijke strekking daarvan zakelijk weergegeven. Vervolgens wordt per zienswijze de inhoudelijke reactie van de gemeente weergegeven. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in de onderdelen die ten opzichte van het ontwerp zijn gewijzigd. Het betreft wijzigingen die voortkomen uit de ingebrachte zienswijze en ambtelijke wijzigingen.

2. Beantwoording zienswijzen

1. Zienswijze Waterschap Rivierenland	
Ontvangstdatum: 20 april 2011	Ontvankelijk
Inhoud zienswijze	Reactie gemeente
a. In de toelichting van het bestemmingsplan onder hoofdstuk 4.7.6 staan onjuiste afmetingen vermeld voor de verschillende beschermingszones. Op de verbeelding zijn ze wel juist	De gegeven reactie is juist. Hoofdstuk 4.7.6 dient aangepast te worden overeenkomstig de maten in de verbeelding. Conclusie: zienswijze is gegrond, de toelichting wordt hierop aangepast.

2. Zienswijze Monumentencommissie Werkendam.	
Ontvangstdatum: 28 april 2011	Ontvankelijk
Inhoud zienswijze	Reactie gemeente
<p>Toelichting:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Paragraaf 2.3.4 vermoedelijk gaat het over de CHW 2006. Stuk toevoegen over de CHW 2010 b. In paragraaf 2.5.4 tekst aanpassen op Welstandsbeleid van 2011. c. In paragraaf 3.1, 3.2,3.3.1,3.4.3, 3.4.4,3.4.5,3.4.6 staan een aantal onjuistheden in de tekst. Voorgesteld wordt deze aan te passen. d. Paragraaf 3.4.5 toevoegen het woord "beschermd" en een lijst opnemen met de op de verbeelding opgenomen beschermd rijks- en gemeentelijke monumenten en cultuurhistorisch waardevolle bebouwing. e. Paragraaf 3.4.7 Molenbiotoop kan vervallen, omdat de molenbiotoop niet in het plangebied valt. 	<ul style="list-style-type: none"> a. De opmerking is juist. De toelichting wordt aangepast. b. Op 29 maart 2011 is het nieuwe welstandsbeleid vastgesteld. De tekst in paragraaf 2.5.4 dient te worden aangepast. c. De voorgestelde tekstuele aanpassingen worden overgenomen. d. Het woord "beschermd" toevoegen. In deze paragraaf worden alle beschermd monumenten al benoemd, dus is het opnemen van een lijst niet nodig. e. Deze opmerking is juist. Paragraaf 3.4.7 Molenbiotoop komt te vervallen. <p>Conclusie: zienswijze is deels gegrond</p>
<p>Regels:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Artikel 1: begripsbepaling opnemen van beschermd rijksmonument, beschermd gemeentelijk monument en cultuurhistorisch waardevolle bebouwing. b. Toevoegen omgevingsvergunningstelsel voor uitvoeren van werken ter bescherming van gemeentelijke- en rijksmonumenten en cultuurhistorische waarden c. In de regels een koppeling maken met het welstandsbeleid om het kunnen blijven bewaken van het behouden c.q. versterken van de ruimtelijke kwaliteit. 	<ul style="list-style-type: none"> a. Het opnemen van de begripsbepalingen is niet nodig omdat er geen regels zijn opgenomen voor de beschermd monumenten en cultuurhistorisch waardevolle bebouwing. b. Het opnemen van een omgevingsvergunningstelsel is niet nodig omdat al in de wabo is geregeld. c. Het opnemen van nadere eisen in het bestemmingsplan is niet nodig omdat het welstandsbeleid van toepassing blijft op monumenten en cultuurhistorisch waardevolle bebouwing. Daarmee is de ruimtelijke kwaliteit voldoende gewaarborgd. <p>Conclusie: zienswijze is ongegrond</p>

<p>Algemeen:</p> <p>a. In het bestemmingsplan (toelichting en regels) is niets opgenomen over cultuurhistorisch waardevolle elementen zoals de wielen en waardevolle lijnelementen, hierdoor zijn deze niet beschermd.</p>	<p>a. De Erfgoedkaart van november 2010 is nog geen vastgesteld beleid. De voorgestelde aanpassingen worden niet overgenomen.</p> <p>Conclusie: zienswijze is ongegrond</p>
--	--

3. Aanpassingen ontwerp-bestemmingsplan

Als gevolg van de zienswijzen is het ontwerp-bestemmingsplan op onderdelen gewijzigd. Het bestemmingsplan zal dan ook gewijzigd worden vastgesteld. Hierna is een overzicht gegeven van de wijzigingen.

Wijzigingen van de toelichting n.a.v. ingediende zienswijze

Nr.	Wijziging
1	Waterschap Rivierenland: De toelichting in paragraaf 4.7.6. wordt in overeenstemming gebracht met de verbeelding
2	Monumentencommissie: Paragraaf 2.3.4 aanpassen op de CHW 2010, paragraaf 2.5.4 tekst aanpassen op Welstandsbeleid van 2011, paragraaf 3.1, 3.2, 3.3.1, 3.4.3, 3.4.4, 3.4.5, 3.4.6, onjuistheden in de tekst aanpassen overeenkomstig is voorgesteld door de monumentencommissie, paragraaf 3.4.5 toevoegen het woord "beschermd".

Ambtelijke wijzigingen op verbeelding

Nr.	Wijziging
1	Sportlaan 2a: Achterste gedeelte heeft een bedrijfsbestemming, maar hoort niet bij het nutsgebouw. Het perceel is eigendom van de gemeente. Dit perceel dient dan ook de bestemming Groen te krijgen.
2	Graaf van Hornelaan 8, 10, 20, 22, 32,34, 44: De zijtuinen van deze woningen hebben (deels) de bestemming tuin gekregen. In het vigerend bestemmingsplan hebben deze zijtuinen de bestemming wonen. De situatie van deze percelen dient in overeenstemming te worden gebracht overeenkomstig het vigerend bestemmingsplan.
3	Graaf van Hornelaan 44: Het perceel naast de woning is aangekocht en het daarachter gelegen deel is door verjaring eigendom geworden, waardoor dit de bestemming tuin dient te krijgen.
4	Sportlaan 4 Groenenwegenschool: De goothoogte is aangeduid als 6, maar deze is in werkelijkheid 6,7 meter. De aanduiding maximale goothoogte dient te worden aangepast.
5	De aanduiding sportveld "Spv" is onjuist, deze aanduiding moet worden vervangen door speelvoorziening "Sz", overeenkomstig artikel 7.1 onder e.
6	Groen bestemming geven ipv Verkeer voor grote delen van de Sportlaan, Raadhuislaan, Van Randwijklaan en Sigmondstraat, overeenkomstig de hoofdgroenstructuur.
7	Waterbestemming ten zuiden van het Wittingsweer is aangepast op de bestaande situatie.
8	Wierinxwal 3 is een kapsalon bij een woonhuis, daardoor dient een nadere aanduiding dienstverlening te worden opgenomen.
9	De archeologische vindplaatsen zijn niet op de kaart aangeduid. Deze moeten worden aangeduid met waarde archeologie 2.
10	Waarde archeologie 3 wordt waarde archeologie 2, waardoor de aanduiding waarde archeologie 3 komt te vervallen.
11	De voortuin van de woningen aan de Wederik 5 t/m 10 is gelegen aan de zijde van het openbaar groen. De bestemming "wonen" tot aan de voorgevel van deze woningen wordt de bestemming "tuin" de bestemming "tuin" wordt de bestemming "wonen".

12	Percelen naast de kerk aan de Kerstraat 5 hebben een maatschappelijke bestemming, maar deze behoren niet bij de kerk, waardoor ze de bestemming tuin dienen te krijgen. Kadastrale nummers 2636,2637,1704 en 2133
----	---

Ambtelijke wijzigingen in de regels

Nr.	Wijziging
1	Artikel 4, lid 2.4 sub d, artikel 10, lid 2.3 sub d en artikel 15, lid 2.3 sub e: Goothoogte werd afhankelijk gesteld van de hoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw. Deze regeling was praktisch slecht toetsbaar waardoor een maximale goothoogte van 3 meter is opgenomen. Daaraan is een maximale bouwhoogte van 5 m toegevoegd.
2	Artikel 1: Definitie voorerfgebied is opgenomen, conform de Wabo.
3	In artikelen 4.2.5, 10.2.4, 15.2.4., werd gesproken over voorgevellijn. Dit begrip is vervangen door voorerfgebied zoals de Wabo ook hanteert. De artikelen zijn tekstueel hier op aangepast.
4	Artikel 6.1: toevoegen alsmede voor b: wonen, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'wonen'. Vernummeren van artikel 6.1 b t/m f in c t/m g 6.2.1 toevoegen f: ter plaatse van de aanduiding wonen gelden de volgende regels: 1 Uitsluitend gestapelde woningen zijn toegestaan; 2 Het aantal wooneenheden mag niet meer bedragen dan 2. 6.4.1a toevoegen: met uitzondering van het bepaalde in lid 6.1 onder b. 6.5. opnemen: afwijken van de gebruiksregels 6.5.1 afwijken mantelzorg en 6.5.2 afwijken voor aan huis verbonden beroep of bedrijf.
5	Artikel 9.1: verwijderen artikel b. Vernummeren van artikel 9.1 b t/m g in b t/m f
6	Artikel 12.2.2 onder a tekst als volgt veranderen: De hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan <u>1</u> meter, behoudens erf- en/of terreinafscheidingen <u>achter</u> de voorgevellijn, waarvan de bouwhoogte niet meer dan <u>2</u> meter mag bedragen.
7	Artikel 17.1 toevoegen: ... en de historische kern.
8	Artikel 18.1 ...mede bestemd voor de bescherming van aanwezige archeologische waarden vervangen door : mede bestemd voor de bescherming van archeologische vindplaatsen en hoge archeologische verwachtingswaarden.
9	Artikelen 17.3.1, 18.3.1 onder a,b en c toevoegen: weergegeven in een door de bevoegde overheid goedgekeurd rapport, in voldoende mate is vastgesteld
10	Artikelen 17.3.1, 18.3.1 onder c3 toevoegen dat het moet gaan om een archeologische instantie met opgravingsbevoegdheid.
11	Artikelen 17.3.2, 18.3.2 toevoegen na de laatste zin: dat voldoet aan de vigerende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA).
12	Artikelen 17.3.3, 18.3.3 toevoegen na ... laat het bevoegd gezag zich adviseren door een: deskundige op het gebied van de archeologische monumentenzorg... ..vastgesteld door Burgemeester en wethouders van de gemeente Werkendam.
13	Artikelen 17.4.2, 18.4.2 toevoegen aan e: mits verricht door een ter zake deskundige, namelijk een archeologische instantie met een opgravingsbevoegdheid.
14	Artikelen 17.4.2, 18.4.2 onder a toevoegen: waarbij niet dieper gegraven wordt dan de reeds uitgegraven diepte.
14a	Toevoegen Artikelen 17.5 en artikel 18.5 omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk. <ul style="list-style-type: none"> a. Het is verboden op of in deze gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning een aanwezig bouwwerk te slopen, indien de oppervlakte van het bouwwerk meer bedraagt dan 50m² (bij artikel 17.5) en 100m² (bij artikel 18.5) en de diepte meer bedraagt dan 0,30 m onder het bestaande peil. b. Aan de omgevingsvergunning kan in elk geval de voorwaarde worden gesteld dat de sloop wordt begeleid door een gekwalificeerde deskundige zijnde een archeologisch bedrijf met een opgravingsvergunning). Hiervoor is een door het bevoegd gezag schriftelijk goedgekeurd Programma van Eisen vereist dat is

	opgesteld conform de vigerende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) c. Indien tijdens de begeleiding van de sloopwerkzaamheden vondsten van zeer hoge waarden worden aangetroffen, wordt hiervan melding gemaakt bij het bevoegd gezag, dat in het belang van de archeologische monumentenzorg aanvullende voorschriften kan verbinden aan de omgevingsvergunning. d. De vergunning wordt niet verleend, indien blijkt dat de sloop een onevenredige aantasting van de archeologische waarden van de gronden tot gevolg heeft.
15	Vernummering van artikelen 17.5 en 18.5. Door het toevoegen van een extra artikel, krijgen deze artikelen de nummers respectievelijk 17.6 en 18.6 ,
16	Artikelen 17.4.4, 18.4.4 Toelaatbaarheid, toevoegen onder punt 3: conform de vigerende KNA
17	Artikelen 17.4.5, 18.4.5 Advies: <i>wordt de provinciaal archeoloog om advies gevraagd</i> vervangen door: wordt de deskundige van de bevoegde overheid op het gebied van de archeologische monumentenzorg om advies gevraagd.
18	Artikelen 17.6.2, 18.6.2 toevoegen: aan een door Burgemeester en wethouders vastgestelde deskundige op het gebied van de archeologische Monumentenzorg.
19	Artikel 18.2 b, 18.4.1 a, oppervlakte moet zijn 100m2
20	Artikel 19 kan in zijn geheel vervallen omdat deze waarde niet voorkomt in het plangebied
21	Door het vervallen van artikel 19, vernumming van de artikelen 20 t/m 29 in artikelen 19 t/m 28

Ambtelijke wijzigingen in de toelichting

Nr.	Wijziging
1	Paragraaf 2.3.2 onder verordening Ruimte fase 1: Nationaal Park De Biesbosch, dit moet vervangen worden door Natura 2000 gebied De Biesbosch. Laatste 2 zinnen zijn niet van toepassing en kunnen worden weggelaten.
2	Paragraaf 2.5.2 Groenstructuurplan: De 22 aandachtspunten weglaten.
3	Paragraaf 3.4 wordt geactualiseerd op advies van de Regioarcheoloog.
4	Paragraaf 4.1.2 Industrielawaai: de tekst moet geactualiseerd worden op het laatst vastgestelde bestemmingsplan geluidszone bedrijventerrein Werkendam, vastgesteld op 29 juni 2010.
5	Paragraaf 4.2.1, de tabel: Niet agrarische bedrijven en instellingen in 'rustige woonomgeving': nr 6 moet zijn Graaf van Hornelaan 46 i.p.v. Graaf van Hornelaan 44.
6	Paragraaf 4.2.1, de tabel: Niet agrarische bedrijven en instellingen in 'rustige woonomgeving': nr 31 en 32 zijn woonbestemmingen, dus kunnen uit de lijst worden gehaald..
7	Paragraaf 5.2 Waarde – Archeologie 1: eerste alinea toevoegen en historische kern
8	Paragraaf 5.2 Waarde – Archeologie 1 : tweede alinea toevoegen of bouwwerken met een oppervlakte van maximaal 50 m².
9	Paragraaf 5.2 Waarde –Archeologie 2 eerste alinea ...mede bestemd voor de bescherming van aanwezige archeologische waarden vervangen door : mede bestemd voor de bescherming van archeologische vindplaatsen en hoge archeologische verwachtingswaarden.
10	Paragraaf 5.2 Waarde – Archeologie 3 kan in zijn geheel komen te vervallen, omdat deze waarde niet voorkomt.